

دفترچه شماره ۱

صبح جمعه

۹۹/۱/۲۹

آزمون ۲۹ فروردین ماه ۹۹

آزمون عمومی نظام قدیم انسانی

این قسمت را قبل از شروع آزمون بر کنید	معمولاً دانش‌آموزان در هر رده‌ی تراز به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.				نام درس
	۴۷۵۰	۵۵۰۰	۶۲۵۰	۷۰۰۰	
شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟	۱	۲	۴	۵	زبان و ادبیات فارسی
	۱	۲	۴	۶	عربی
	۲	۴	۵	۷	دین و زندگی
	۱	۲	۴	۵	زبان انگلیسی

شماره داوطلبی:

نام و نام خانوادگی:

مدت پاسخ‌گویی: ۶۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۸۰

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی
۱	ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی	۱۰	۱	۱۰	۱۵
	ادبیات فارسی (۳) و زبان فارسی (۳)	۱۰	۱۱	۲۰	
۳	عربی (۲)	۲۰	۲۱	۴۰	۱۵
۴	دین و زندگی پیش‌دانشگاهی	۱۰	۴۱	۵۰	۱۵
	دین و زندگی (۳)	۱۰	۵۱	۶۰	
۶	زبان انگلیسی	۲۰	۶۱	۸۰	۱۵

هدف گذاری قبل از شروع هر درس در دفترچه سؤال

لطفاً قبل از شروع پاسخ گویی به سؤال های درس زبان و ادبیات فارسی پیش دانشگاهی، ادبیات فارسی ۳ و زبان فارسی ۳،

هدف گذاری چند از ۱۰ خود را بنویسید:

از هر ۱۰ سؤال به چند سؤال می توانید پاسخ صحیح بدهید؟

عملکرد شما در آزمون قبل چند از ۱۰ بوده است؟

هدف گذاری شما برای آزمون امروز چیست؟

چند از ۱۰ آزمون قبل	هدف گذاری چند از ۱۰ برای آزمون امروز

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

زبان و ادبیات فارسی پیش دانشگاهی: ادبیات معاصر / شعر معاصر / (۳ درس) / صفحه های ۱۰۰ تا ۱۲۶

ادبیات فارسی ۳: تحمیدیه و نعت، نثر فارسی / انواع ادبی (۱) و (۲) / ادبیات داستانی / ادبیات انقلاب اسلامی / ادبیات عرفانی و ادبیات تمثیلی / سفرنامه: حسب حال و زندگی نامه / (۲۲ درس) / صفحه های ۱ تا ۱۳۳

زبان فارسی ۳: دستور (دستور تاریخی (۱) ویژگی های جمله در متون گذشته، دستور تاریخی (۲) ویژگی های زمان فعل در متون گذشته، دستور خط فارسی (۳) املائی کلمات دستوری) / نگارش (طنزپردازی) / و دوره ی مباحث گذشته / (۲۰ درس) / صفحه های ۸ تا ۱۳۹

۱- چه تعداد از واژه های زیر نادرست معنا شده اند؟

(زهره: کیسه صفر)، (هریوه: هراتی)، (عماد: سقف)، (پور: شرمنده)، (طاق: یکتا)، (شئون: امر مهم)، (رخوت: سست)، (منثور: پراکنده)، (شب تاب:

آن چه در شب بدرخشد)، (تراویدن: چکیدن)

(۱) دو (۲) سه (۳) چهار (۴) پنج

۲- در کدام گزینه غلط املائی دیده نمی شود؟

- (۱) روز و شب از صورت گرما به سان قوم نوح
 (۲) یعنی این غم بر من از غدر وی است
 (۳) شنودند کانجا یکی مهتر است
 (۴) ز آنجا که پرده پوشی عفو کریم توست
- هر دم از سیل عرق بر گرد من طوفان بود
 غدر را آن مقتدا سابق پی است
 پر از حول شاه از دهاپیکر است
 بر قلب ما ببخش که نقدیست کم ایار

۳- کدام گزینه از جنبه تاریخ ادبیات نادرست بیان شده است؟

- (۱) از ویژگی های بارز شعر نیمایی، پرداختن به مسائل اجتماعی با زبانی نمادین است.
 (۲) بارور و اجتماعی شدن زبان شعر محصول دوره سوم عصر شعر نیمایی است.
 (۳) نخستین کنگره نویسندگان ایران در دوره دوم عصر شعر نیمایی تشکیل شد.
 (۴) روانی زبان و تأثیرپذیری از فضای معنوی انقلاب، از ویژگی های شعر سلمان هراتی است.

۴- آرایه های بیت «تا مگر صبح تو سر بر زند از مطلع مهر/ دیده بر چرخ چو مسمار (= میخ) فرو دوز امشب» در کدام گزینه آمده است؟

- (۱) ایهام، حسن تعلیل، تشخیص، تضاد
 (۲) کنایه، جناس، استعاره، تشبیه
 (۳) استعاره، جناس، اسلوب معادله، تضاد
 (۴) تشبیه، حسن تعلیل، تشخیص، اسلوب معادله

۵- ترتیب ابیات زیر از جهت داشتن آرایه های «ایهام، حس آمیزی، حسن تعلیل، استعاره» کدام است؟

- (الف) آن چنان خواهم جدایی کز پس صد سال صبر
 (ب) به بوی زلف تو گر جان به باد رفت چه شد؟
 (ج) دل گمان دارد که پوشیده است راز عشق را
 (د) گل بر رخ رنگین تو تا لطف عرق دید
- بوی این گم گشته را از پیرهن هم نشنوی
 هزار جان گرامی فدای جانانه
 شمع را فانوس پندارد که پنهان کرده است
 در آتش شوق از غم دل، غرق گلاب است

(۱) الف، د، ج، ب (۲) الف، د، ب، ج

(۳) ب، الف، ج، د (۴) ب، الف، د، ج

برای تسلط بر سؤالات آرایه های ادبی و آشنایی با سبک سؤالات کنکور، توصیه می شود سؤالات آرایه های کنکور سال های گذشته را مطالعه کنید.

۶- نقش‌های دستوری کلمات مشخص شده در کدام گزینه تماماً درست است؟

- (۱) قامتش را سرو گفتم سرکشید از من به خشم
 دوستان از راست می‌رنجد نگارم چون کنم (مسند - نهاد)
- (۲) کزین بد تو را تیره گردد روان
 بهره‌یز از این شهریار جوان (مفعول - نهاد)
- (۳) مه کم آید مدتی در راه عشق
 آن کمی عشق جمله سود باد (نهاد - قید)
- (۴) صراحی می‌کشم پنهان و مردم دفتر انگارند
 عجب گر آتش این زرق در دفتر نمی‌گیرد (مسند - صفت)

۷- در همهٔ گزینه‌ها «صفت مضاف‌الیه و مضاف‌الیه مضاف‌الیه» یافت می‌شود به جز ...

- (۱) شاهی از لطف و پاکي، رشک آب زندگی
 دلبری در حُسن و خوبی غیرت ماه تمام
- (۲) مرغ روح که همی زد ز سر سدره صفیر
 عاقبت دانهٔ خال تو فکندش در دام
- (۳) من که ره بردم به گنج حُسن بی‌پایان دوست
 صد گدای همچو خود را بعد از این قارون کنم
- (۴) آن زمان کارزوی دیدن جانم باشد
 در نظر نقش رخ خوب تو تصویر کنم
- ۸- مفهوم «نازک آرای تن ساق گلی/ که به جانش کشتم/ و به جان دادمش آب/ ای دریغا به برم می‌شکنند» از کدام بیت دریافت نمی‌شود؟

- (۱) آن بلبلم که جلوهٔ آتش، گل من است
 در دام آرزو نکشد رنگ و بو مرا
- (۲) دل که سودای تو می‌پخت، آرزویش خام ماند
 کو تنور آرزو تا اندر او بندم فطیر؟
- (۳) تو را رنگی ندادند از خم عشق
 از آن در آرزوی رنگ و بویی
- (۴) گداخت جان که شود کار دل تمام و نشد
 بسوختیم در این آرزوی خام و نشد

۹- مفهوم شعر زیر با کدام گزینه قرابت معنایی دارد؟

«دست‌ها می‌سایم/ تا دری بگشایم/ بر عبث می‌پایم/ که به در کس آید»

- (۱) چه چشم پاسخ است از این دریچه‌های بسته‌ات
 برو که هیچ کس ندا به گوش کر نمی‌زند
- (۲) گذرگهی است پُر ستم که اندرو به غیر غم
 یکی صلاي آشنا به رهگذر نمی‌زند
- (۳) در این سرای بی‌کسی، کسی به در نمی‌زند
 به دشت پُر ملال ما پرنده پُر نمی‌زند
- (۴) یکی ز شب‌گرفتگان چراغ بر نمی‌کند
 کسی به کوچه‌سار شب در سحر نمی‌زند

۱۰- با توجه به شعر صدای پای آب از سهراب سپهری کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) «گل سرخ» نماد عشق، قلب انسان و زیبایی‌های جهان است.
- (۲) مفهوم کلی «سنگ از پشت نمازم پیداست» خلوص نیت شاعر است.
- (۳) مفهوم «چشم‌ها را باید شست، جور دیگر باید دید» فرو ریختن دیوار عادت است.
- (۴) کاشان در سراسر شعر، به اندازهٔ جهان وسعت می‌یابد.

۱۱- در کدام گزینه تعداد واژه‌هایی که نادرست معنی شده‌اند، بیش تر است؟

- (۱) اعرابی (عرب بادیه‌نشین، غره (پیشانی)، سلیم (گول)، مقتضی (موجب)، نیام (شمشیر)
- (۲) متنازع (جنگ)، ازار (چهره)، طیره (سبکی)، خواتم (پایان)، اکفا (هم‌طرازان)
- (۳) جگرآور (شجاع)، رقعت (نامه‌ی کوتاه)، شارستان (حصار شهر)، سَقَط (هلاک)، ردا (سرپوش)
- (۴) سنان (تیر)، سَمَت (نشانه)، زی (لباس)، سلوک (طریق)، مُقام (جایگاه)

۱۲- در متن زیر چند غلط املایی وجود دارد؟

«گفت: اگر قربتی یابم و اخلاق او را بشناسم خدمت او را به اخلاص عقیدت پیش گیرم و همت بر متابعت رأی و هوای او مقصور گردانم. و چون کاری آغاز کند که به ثواب نزدیک و به سلاح ملک مقرون باشد آن را در چشم و دل وی آراسته گردانم و در تقریر فواید و منافع آن مبالغت ننمایم تا شادی او به متانت رأی خویش بیفزاید، و اگر کاری کند که عاقبت وخیم دارد و شر و مضرت آن به ملک او بازگردد پس از تأمل و تدبیر بر وفق هرچه تمام‌تر و عبارت هرچه نرم‌تر از وخامت عاقبت آن او را بیاباگانم.»

- (۱) سه   (۲) یک   (۳) چهار   (۴) دو

۱۳- پدیدآورندگان آثار «مسافرهای شب - عشاق‌نامه - راما - حق‌الیقین» به ترتیب خالق آثاری نظیر ... نیز هستند.

- (۱) شاهزاده خانم سبزچشم - لمعات - جاویدنامه - کشف‌الحقایق
- (۲) پرندۀ آبی - جاویدنامه - تیرانا - کشف‌الحقایق
- (۳) شب چراغ - لمعات - پالیزبان - مرآت‌المحققین
- (۴) چشم‌های من خسته - لمعات - نخبۀ سپهری - گلشن راز

۱۴- آرایه‌های مقابل همه ابیات «کاملأ» درست است به جز ...

- (۱) ای باغ خزان شو که بهاران همه رفتند / خوش باش به زاغان که هزاران همه رفتند (ایهام، استعاره)
- (۲) از مه رخسار او نشناختم باز آفتاب / تا سحرگاهان قضا کردم نماز خویش را (تشبیه، حسن تعلیل)
- (۳) خطی نمی‌نویسی و یادی نمی‌کنی / شمعی فرست عاشق شب زنده‌دار را (تشبیه، مجاز)
- (۴) سخت به حالم از تو من، ای مدد حال بیا / فال به نام تو زدم، ای تو مرا فال بیا (جناس، تشبیه)

۱۵- در کدام گزینه هر سه نوع ساختمان فعل به کار رفته است؟

- (۱) اشک غم پاک کن ای دیده که در جوی شباب / آب رفته است که آن سرو روان باز آورد
- (۲) بار غمی که خاطر ما خسته کرده بود / عیسی دمی خدا فرستاد و برگرفت
- (۳) نفحات صبح دانی ز چه روی دوست دارم / که به روی دوست ماند که برفکند نقابی
- (۴) دلم جز مهر مهرویان طریقی بر نمی‌گیرد / ز هر در می‌دهم پندش ولیکن در نمی‌گیرد

۱۶- در عبارات کدام گزینه تمامی جمله‌ها از نظر اجزا یکسان هستند؟

(الف) بوی شبدر دوچین هوا را عطراًگین ساخته است. گندم‌ها هنوز نرسیده‌اند. صدای بلدرچین یک دم قطع نمی‌شود.

(ب) روزی پدرم را به شهربانی خواستند. ظهر نیامد. مأمور امیدوارمان کرد که شب می‌آید.

(ج) غصهٔ مادر و سرگردانی من حد و حصر نداشت. پس از ماه‌ها انتظار یک روز پیدا شد. شناختنی نبود.

(د) آب جیحون فرو نشست، ریگ آموی پرنیان شد، بوی جوی مولیان مدهوشم کرد.

(۱) الف، ب (۲) ب، ج (۳) د، ج (۴) د، الف

۱۷- مفهوم کدام بیت با بیت «ای که پنجاه رفت و در خوابی / مگر این پنج روز دریایی» متفاوت است؟

(۱) به غنیمت شمر ای دوست دم عیسی صبح تا دل مرده مگر زنده کنی کاین دم از اوست

(۲) مده از دست و غنیمت شمر این یک دم را که جهان یک دم و آن دم به جز از این دم نیست

(۳) هر چه دارد محفل تحقیق امروز است و بس خاک بر فرق دو عالم دی و فردا کرده‌اند

(۴) رو غنیمت شمر امروز کمال این دم را زان که اندر دو جهان خوش‌تر از این یک دم نیست

۱۸- کدام بیت با بیت زیر قرابت معنایی دارد؟

«این زبان چون سنگ و هم آهن‌وش است / و آنچه بجهد از زبان چون آتش است»

(۱) ای زبان هم آتش و هم خرمنی / چند این آتش در این خرمن زنی

(۲) به پیش خلق مرا دی بزد به زخم زبان / که تا به طنز مرا خلق در زبان فکند

(۳) چه بودی گر زبان من نبود / که گنگان راست نیکو شرح اسرار

(۴) زآن که اول سمع باشد نطق را / سوی منطق از ره سمع اندر آ

۱۹- بیت کدام گزینه با بیت «کوتاه‌نظر غافل از آن سرو بلند است / کاین جامه به اندازه‌ی هر کس نبریدند» ارتباط معنایی دارد؟

(۱) گوهر پاک ببايد که شود قابل فیض / ورنه هر سنگ و گلی لؤلؤ و مرجان نشود

(۲) تو آن نه‌ای که به هر در سرت فرو آید / نه جای همت عالی است پایهٔ نازل

(۳) نظر به عالم صورت مکن که طایفه‌ای / به چشم خلق عزیزند و در خدای خجل

(۴) چه گفت، گفت ندانسته‌ای که هشیاران / چه گفته‌اند که از مقبلان شوی مقبل

۲۰- مفهوم کدام بیت با دیگر ابیات تفاوت دارد؟

(۱) در بیابان گر به شوق کعبه خواهی زد قدم سرزنش‌ها گر کند خار مغیلان غم مخور

(۲) ای دل ار ویران شدی از جور دوران غم مخور زان که اندر راه عشق، آبادی از ویرانگی است

(۳) چون دوست در نظر بود از دشمنت چه غم چون گل به دست باشدت از خار غم مخور

(۴) می‌گزد اوضاع دنیا مردم آگاه را پای خواب‌آلوده از خار مغیلان فارغ است

هدف‌گذاری قبل از شروع هر درس در دفترچه سؤال

لطفاً قبل از شروع پاسخ‌گویی به سؤال‌های درس عربی ۲، هدف‌گذاری چند از ۱۰ خود را بنویسید:
از هر ۱۰ سؤال به چند سؤال می‌توانید پاسخ صحیح بدهید؟
عملکرد شما در آزمون قبل چند از ۱۰ بوده است؟
هدف‌گذاری شما برای آزمون امروز چیست؟

چند از ۱۰ آزمون قبل	هدف‌گذاری چند از ۱۰ برای آزمون امروز

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

عربی ۲: مباحث کل کتاب عربی ۲ / (۱۶ درس) / صفحه‌های ۱ تا ۱۶۵

■ عین الأصحّ و الأدقّ في الجواب للترجمة أو التعريب أو المفهوم: (۲۱ - ۲۶)

۲۱- «كَلَّمَا أَتَذَكَّرُ كَلَامَ أُمِّي، أَفَكَّرَ لِحَظَةً وَ أَخَافُ مِنْ عَاقِبَةِ أَمْرِي!»:

- (۱) هر زمان سخن مادرم را به خاطر می‌آورم، لحظاتی به فکر فرو می‌روم و از سرنوشت خود می‌ترسم!
- (۲) هر بار مادرم حرفی را به من تذکر می‌دهد، لحظه‌ای می‌اندیشم و از سرانجام کارم می‌ترسم!
- (۳) هرگاه سخن مادرم را یادآوری می‌کنم، لحظه‌ای می‌اندیشم تا از سرنوشت کار ترسان شوم!
- (۴) هر بار حرف مادرم را به یاد می‌آورم، لحظه‌ای فکر می‌کنم و از سرانجام کارم می‌ترسم!

۲۲- «الْمُؤْمِنُ الَّذِي يُعْطِي الْفَقِيرَ بِيَمِينِهِ وَ شِمَالِهِ وَ يُجِيبُهُ بِجِزِيَةِ اللَّهِ وَ يَصْفَحُ عَنْ ذَنْبِهِ!»:

- (۱) مؤمن همان کسی است که با (دست) راست و چپ به فقیر کمک می‌کند و او را اجابت می‌کند و خداوند به او پاداش می‌دهد و از گناهش می‌گذرد!
- (۲) مؤمنی که با (دست) راست و چپش به فقیر می‌بخشد و او را اجابت می‌کند، خداوند به او پاداش می‌دهد و از گناهش می‌گذرد!
- (۳) مؤمنی که با (دست) راست و چپ خود به فقرا می‌بخشد و آن‌ها را اجابت می‌کند، خداوند به او پاداش می‌دهد و گناهش را خواهد بخشید!
- (۴) مؤمن همان کسی است که با (دست) راست و چپ خود به بیچارگان می‌بخشد و آن‌ها را اجابت می‌کند و خداوند به او پاداش می‌دهد و گناهش را خواهد بخشید!

۲۳- عین الصحيح:

- (۱) «لَا يَبِيقُ الصَّنِيفُ فِي مَنْزِلِ صَدِيقِهِ كَثِيرًا حَتَّى لَا يَتَضَجَّرَ!»: میهمان نباید زیاد در منزل دوست بماند تا او به ستوه نیاید!
- (۲) «وَاجِبُنَا الْعَمَلُ وَ صَنَعُ بِلَادٍ مَعْمُورَةٍ وَ حِرَّةً!»: وظیفه ما کار کردن و ساختن کشوری آباد و آزاد است!
- (۳) «أَنَا رَغْمَ حُبِّ شَيْءٍ أُعْطِيهِ فَقِيرًا!»: من با وجود دوست داشتن یک چیز آن را به فقیر دادم!
- (۴) «قُمْتُ مِنْ مَجْلِسِي لِأَكْرَمِ مَعْلَمِي وَ لِأَوْدَى حَقِّهِ!»: برای گرامی داشتن معلم از جایم برخاستم و حق او را ادا کردم!

۲۴- عین الخطأ عن مفهوم هذه الآية الشريفة: «كَلَّ نَفْسٌ بِمَا كَسَبَتْ رَهِينَةً»

- (۱) فَمَنْ يَعْمَلُ مَثْقَالَ نَزَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ!
- (۲) مَا تَصْنَعُ مِنْ خَيْرٍ تَجِدُ ثَوَابَهُ!
- (۳) أَلَيْسَ لِكُلِّ وَقْتٍ تَدْبِيرٌ!
- (۴) قَدْ أَفْلَحَ مَنْ زَكَّاهَا!

٢٥- «ما به نفسمان اجازه نمی دهیم که مایوس شود، هرچند دفعات بسیاری به شکست دچار شویم!»:

(١) نَحْنُ لَا نَسْمَحُ لِنَفْسِنَا أَنْ تَيْأَسَ وَ إِنْ نُصِبَ بِالْفَشْلِ مَرَّاتٍ كَثِيرَةً!

(٢) لَا نَسْمَحُنَا لِأَنْفُسِنَا أَنْ تَيْأَسُونَا وَ إِنْ نُصِبَ كَثِيرًا بِالْفَشْلِ!

(٣) نَحْنُ لَمْ نَسْمَحْ لِأَنْفَاسِنَا أَنْ تَيْأَسُوا وَ إِنْ يَنْصَبَ مَرَّاتٍ كَثِيرَةً بِالْفَشْلِ!

(٤) لَمَّا نَسْمَحْ نَحْنُ لِنَفْسِنَا أَنْ تَيْأَسَنَا وَ إِنْ تَنْصَبَ بِالْفَشْلِ كَثِيرًا!

٢٦- «پیامبر ما افتخار می کرد به این که دست کارگر را ببوسد، زیرا کار، مقدس ترین چیزی است که در زندگی هست!»:

(١) رَسُولُنَا كَانَ قَدْ إِفْتَخَرَ بِأَنْ يُقْبَلَ يَدَ الْعَامِلِ لِهَذَا يَكُونُ الْعَمَلُ أَقْدَسَ شَيْءٍ فِي الْحَيَاةِ!

(٢) كَانَ رَسُولُنَا قَدْ إِفْتَخَرَ بِتَقْبِيلِ يَدِ الْعَامِلِ فَالْعَمَلُ أَقْدَسُ مَا يَوْجَدُ فِي حَيَاتِنَا!

(٣) نَبِيِّنَا كَانَ يَفْتَخِرُ بِأَنْ يُقْبَلَ يَدَ الْعَامِلِ لِأَنَّ الْعَمَلَ أَقْدَسُ مَا فِي الْحَيَاةِ!

(٤) كَانَ نَبِيِّنَا يَفْتَخِرُ بِتَقْبِيلِ أَيْدِي الْعَامِلِ لِأَنَّهُ أَقْدَسُ مِنْ فِي الْحَيَاةِ!

■ ■ ■ إقرأ النص التالي ثم أجب عن الأسئلة (٢٧ - ٣٣) بما يناسب النص:

«منذ ١٩٦٧ تشكلت في المناطق الفلسطينية ثقافة جديدة هي ثقافة المواجهة و المقاومة و هذه الثقافة شكلت سلاحاً هاماً للشعب الفلسطيني في معاركه الوطنية الحضارية من اجل الحرية و الاستقلال و استطاعت هذه الثقافة ان تغرس جذورها في الارض الفلسطينية و في اعماق الجماهير، هي استفادت من التوظيفات الفنية و الجمالية في الأدب التّقدمي الإنساني المعاصر، و لها ادباء كانوا يدافعون عن هويتهم في انواع الكتابة الأدبية. انّ الثقافة الفلسطينية التي ولدت ونمت أمام المستكبرين في ظل احتلال هي ثقافة وطنية تمتلك رؤية فنية ناضجة تتفاعل مع الاحداث و الواقع و مشاعر الناس و احساسهم، ولذلك هي آية في الاصاله و الإلتزام.»

٢٧- «الثقافة ... استفادت من الأدب الذي ... للمقاومة أمام مستكبري العالم!». عين الصحيح للفراغين:

(١) الفلسطينية/ تمتلك رؤية فنية (٢) المقاومة / ولد منذ ١٩٦٧

(٣) الوطنية/ يتفاعل مع الواقع (٤) الجديدة في فلسطين/ مسلحة

٢٨- عين الصحيح علي حسب النص:

(١) الادباء الفلسطينيون يعارضون الأعداء خارج فلسطين ملتزمين!

(٢) الثقافة الفلسطينية المعاصرة تحكى عما يوجد في حياة الشعب الفلسطيني!

(٣) لم يدافع أحد عن هوية الشعب إلا بالاستفادة من أنواع الكتابة الأدبية!

(٤) لا ينسى الفلسطينيون أهمية دور الأدباء في تقدّم العلوم الدينية في هذه الفترة!

٢٩- ثقافة المواجهة و المقاومة ...

- (١) تشكّلت في الإحتلال و يتأثر النَّاسُ بها كثيراً!
(٢) تسبّب تقدّم أنواع الكتابة الأدبيّة في جميع المجالات!
(٣) تغرس جذورها في العالم و هي تثبت إلّتها!
(٤) آية في الأصالة لأنّها تدافع عن الحرّية و الإستقلال!

■ عَيْن الصّحيح في التشكيل: (٣٠ و ٣١)

٣- «إستطاعت هذه الثقافة ان تغرس جذورها في الأرض الفلسطينية و في أعماق الجماهير!»:

- (١) الثّقافة . تُغرس . أعماق . الجماهير
(٢) تُغرس . جُدُور . أعماق . الجماهير
(٣) تُغرس . الفلسطينية . أعماق . الجماهير
(٤) إستطاعت . جُدُور . الأرض . أعماق

٣١- «إنّ الثقافة الفلسطينية التي ولدت و نمت أمام المستكبرين في ظل الإحتلال هي ثقافة وطنية!»:

- (١) الفلسطينية . وُلِدَتْ . أمام . ظلّ
(٢) الثّقافة . نَمَتْ . الإحتلال . ثقافة
(٣) وُلِدَتْ . أمام . الإحتلال . وطنية
(٤) نَمَتْ . أمام . المُستكبرين . ثقافة

■ عَيْن الصّحيح في التحليل الصرفي و الإعراب (٣٢ و ٣٣):

٣٢- «التقدّمى»:

- (١) إسم . مفرد مذكّر . جامد . منقوص / مجرور بحرف الجرّ بعلامة ظاهريّة للإعراب
(٢) مشتق (مصدره: تقدّم) . معرب / مجرور بحرف جارّ بعلامة أصليّة للإعراب
(٣) مفرد مذكّر . معرّف بأل . صحيح الآخر / نعت و مجرور بالتبعية
(٤) جامد . معرب . نكرة . منصرف / نعت و مجرور تقديراً

٣٣- «كانوا»:

- (١) فعل . للغائبين . مبني . معتل / فعل و فاعله الضّمير البارز؛ خبر مقدّم و مرفوع
(٢) فعل ماضٍ . مبني / فعل من الأفعال الناقصة و إسمه ضمير «واو» البارز
(٣) للغائبين . مزيد ثلاثي / فعل من التّواسخ؛ نعت و مرفوع محلاً
(٤) ماضٍ . معتل / فعل و إسمه الضّمير البارز؛ جملة وصفية و منصوب بالإعراب المحلّي

۳۴- فی ائ جملۃ جاء «ما» موصولاً؟

- (۱) قالت أُمّی: ما ذهب أبوک إلى المَعْمَلِ حتّى الآن!
- (۲) اللَّهُمَّ أنزل علينا ما ترضی لأنتک خبیر جداً!
- (۳) ما کتَبنا واجباتنا الدَراسیة و استرحنا قليلاً!
- (۴) ما نوع الأَطعمۃ الّتی تأکلین لحفظ صحتک!

۳۵- عین جواباً فیہ جملتان:

- (۱) أقلیدس وجد الملك في السّجن!
- (۲) في يوم من الأیام شاهد فرعونَ موسی!
- (۳) الان یفتح السّجان باب السّجن!
- (۴) أنزلت قرآناً عربیاً لنا جميعاً!

۳۶- عین ما لیس فیہ من العلامات الفرعیة للاعراب:

- (۱) یُشاهد الوالدان بعض الرّجال فی المزرعة!
- (۲) هل تسافرین مع أَسرتک إلى الأهواز؟!
- (۳) المؤمنات لا یُبطن صدقاتهنّ بالمَنّ و الأذى!
- (۴) نشترى المصابیح الجمیلة لمساجد البلد!

۳۷- فی ائ آیة شریفة جاء المفعول فیہ:

- (۱) ﴿یا ایها الذین آمنوا لا تدخلوا بیوت النّبیّ إلا أن یؤذنَ لکم﴾
- (۲) ﴿و لا تکسب کُلّ نفس إلا علیها و لا تزرّ وازرة و زرّ أُخری﴾
- (۳) ﴿و أن لو استقاموا علی الطّریقة لأسقیناهم ماءً غَدَقاً﴾
- (۴) ﴿الیوم أكملتُ لکم دینکم و أتممت علیکم نعمتی﴾

۳۸- عین ما یصف المفعول به:

- (۱) یزین ربنا الحنون عباده بالوقار و اللحم!
- (۲) یشجّع التلمیذ المثالی بأن یكون مثلاً صالحاً لنا!
- (۳) أشاهد تلمیذة إجتهدت و إن كانت الطّروف صعبة!
- (۴) تربی الأمهات أولادهنّ آیام الشّباب من عمرهنّ!

۳۹- عین ما لیس فیہ أسلوب الشّروط:

- (۱) «فمن یعمل مثقال ذرّة خیراً یره»
- (۲) «و من أحسن قولاً ممّن دعا إلی الله و عمل صالحاً»
- (۳) من بادَرَ الصّید مع الفجر قَنَص فابتدر سعیک!
- (۴) و من إستقاد ممّا بُنی علی العقل یصلّ إلی غایتة!

۴۰- عین الخطأ فی النسبة:

- (۱) علی: علوی
- (۲) تجارة: تجارتی
- (۳) دنیا: دنیوی
- (۴) موسی: موسوی

برای دست‌یابی به گزینه پاسخ، از روش حذف گزینه‌های غیرپاسخ استفاده کنید تا انتخاب شما، درست باشد.

هدف‌گذاری قبل از شروع هر درس در دفترچه سؤال

لطفاً قبل از شروع پاسخ‌گویی به سؤال‌های درس دین و زندگی پیش‌دانشگاهی و دین و زندگی ۳،

هدف‌گذاری چند از ۱۰ خود را بنویسید:

از هر ۱۰ سؤال به چند سؤال می‌توانید پاسخ صحیح بدهید؟

عملکرد شما در آزمون قبل چند از ۱۰ بوده است؟

هدف‌گذاری شما برای آزمون امروز چیست؟

چند از ۱۰ آزمون قبل	هدف‌گذاری چند از ۱۰ برای آزمون امروز

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

دین و زندگی پیش‌دانشگاهی: در مسیر (پایه‌های استوار و برنامه‌ای برای فردا) / (۲ درس) / صفحه‌های ۷۸ تا ۱۰۳

دین و زندگی ۳: اندیشه و قلب / (۱۲ درس) / صفحه‌های ۵ تا ۱۵۱

دانش‌آموزان اقلیت‌های مذهبی، شما می‌توانید سؤال‌های معارف مربوط به خود را از مسئولین حوزه دریافت کنید.

۴۱- شکسته شدن سد جاهلیت و خرافه‌گرایی معلول چیست و مشتاق علم ساختن جاهل‌ترین جوامع آن روز، ثمره کدام عامل است؟

(۱) دعوت مکرر قرآن کریم به خردورزی - تلاش‌های پی‌درپی مردم در علم‌آموزی

(۲) تلاش‌های پی‌درپی مردم - تشویق‌های دائمی رسول خدا (ص) به علم‌آموزی

(۳) نزول تدریجی آیات قرآن کریم - تلاش‌های پی‌درپی مردم در علم‌آموزی

(۴) دعوت مکرر قرآن کریم به خردورزی - تشویق‌های دائمی رسول خدا (ص) به علم‌آموزی

۴۲- امام خمینی (ره) درباره اصل و اساس سیاست مسلمانان با بیگانگان، ما را به چه امری توجه می‌دهد و به گفته قرآن کریم، دشمنان چه

زمانی دست از مقاتله و ستیز با ما برمی‌دارند و این موضوع به تقویت کدام حوزه در راستای احیای تمدن اسلامی اشاره دارد؟

(۱) دشمنان ما و جهان‌خواران تا کی و تا کجا ما را تحمل می‌کنند - از دینمان برگردانند - جامعه

(۲) دشمنان ما تا چه مرزی استقلال و آزادی ما را قبول دارند - از دینمان برگردانند - جهانی

(۳) دشمنان ما تا چه مرزی استقلال و آزادی ما را قبول دارند - به گردنمان یوغ اسارت بیفکنند - جهانی

(۴) دشمنان ما و جهان‌خواران تا کی و تا کجا ما را تحمل می‌کنند - به گردنمان یوغ اسارت بیفکنند - جامعه

۴۳- کدام عامل مانع گسترش بسیاری از مشکلات اخلاقی و فرهنگی می‌شود و این موضوع در کدام آیه شریفه متجلی است؟

(۱) برقراری عدالت اجتماعی - «وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا...»

(۲) مواظبت و حراست از بنیان خانواده - «وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا...»

(۳) برقراری عدالت اجتماعی - «لقد ارسلنا رسلنا بالبينات وانزلنا معهم الكتاب والميزان...»

(۴) مواظبت و حراست از بنیان خانواده - «لقد ارسلنا رسلنا بالبينات وانزلنا معهم الكتاب والميزان...»

۴۴- در تذکر مقام معظم رهبری، دست نیافتن یک ملت به حقوق خود معلول چیست و عالم شدن یک ملت، به معنای حقیقی کلمه ثمره کدام

عامل است؟

(۱) بی‌بهره بودن آن ملت از علم و دانش - درون‌جوش و درون‌زا بودن

(۲) عدم استحکام و اقتدار نظام حکومتی یک کشور - درون‌جوش و درون‌زا بودن

(۳) عدم استحکام و اقتدار نظام حکومتی یک کشور - به‌کار افتادن استعداد‌های یک ملت

(۴) بی‌بهره بودن آن ملت از علم و دانش - به‌کار افتادن استعداد‌های یک ملت

کلیه برای اطمینان از یادگیری کامل آیات برای هر آیه باید موارد زیر را بررسی کنید: (۱) حفظ بودن صورت آیه (۲) دانستن پیام‌های مبتنی بر خود آیه (۳) یادگیری پیام‌های بیان‌شده برای آیه در کتاب درسی (۴) دانستن ارتباط میان آیه و متن کتاب درسی

۴۵- انتخاب روش‌های درست برای انتقال پیام اسلام که پیامی برای فطرت انسان‌هاست، لزوم چه امری را ایجاب می‌کند و کدام آیه شریفه با آن مرتبط است؟

- ۱) تلاش برای کسب آگاهی دقیق از تمدن اسلامی و تمدن جدید - «استعینوا بالله و اصبروا ان الارض لله یورثها ...»
- ۲) تأکید بر محتوای عقلانی و خردمندانه دین - «استعینوا بالله و اصبروا ان الارض لله یورثها ...»
- ۳) تلاش برای کسب آگاهی دقیق از تمدن اسلامی و تمدن جدید - «ادع الی سبیل ربک بالحکمة و الموعظة الحسنه ...»
- ۴) تأکید بر محتوای عقلانی و خردمندانه دین - «ادع الی سبیل ربک بالحکمة و الموعظة الحسنه ...»

۴۶- پیامبر (ص) چه افرادی را از خود نمی‌دانست و این موضوع به کدام یک از معیارهای تمدن اسلامی اشاره دارد و کدام آیه شریفه مبین آن است؟

- ۱) آنان که از مردم کناره‌گیری می‌کردند و به زندگی خود و خانواده بی‌توجه بودند - داشتن دیدگاه متعادل به دنیا و آخرت - «قل من حرم زینة الله الّتی ...»
- ۲) آنان که فقط به لذت‌های دنیایی سرگرم می‌شدند و به جمع ثروت می‌پرداختند - داشتن دیدگاه متعادل به دنیا و آخرت - «قل من حرم زینة الله الّتی ...»
- ۳) افرادی که فقط به جمع ثروت و کسب قدرت می‌پرداختند - تابع فرمان‌های الهی بودن - «قل آتّما حرم ربّی الفواحش ...»
- ۴) افرادی که به گوشه‌ عبادتگاهی پناه می‌بردند و تارک دنیا شده بودند - تابع فرمان‌های الهی بودن - «قل آتّما حرم ربّی الفواحش ...»

۴۷- عاملی که سبب افزایش اعتقاد مردم جهان درباره‌ تأثیر ایمان به غیب در پیروزی‌های مادی و مشتاق‌تر شدن نسبت به معنویت و عدالت شده، کدام است و اولین قدم در برنامه‌ریزی برای دستیابی به تمدن آرمانی اسلام چیست؟

- ۱) تجربه موفق پیروزی در دفاع مقدس - استحکام بخشیدن به نظام اسلامی
- ۲) تجربه پیروزی انقلاب اسلامی - همراه کردن دیگران با خود
- ۳) تجربه پیروزی انقلاب اسلامی - تلاش برای پیشگام شدن در علم و فناوری
- ۴) تجربه موفق پیروزی در دفاع مقدس - تقویت ایمان و اراده

۴۸- مطابق با آیات قرآن، پذیرش ولایت خداوند و پیامبرش ... پیروزی و چیره شدن است و این موضوع در آیه شریفه ... تجلی دارد.

- ۱) علت - «ان الارض لله یورثها من یشاء من عباده و العاقبة للمتّقین»
- ۲) معلول - «ان الارض لله یورثها من یشاء من عباده و العاقبة للمتّقین»
- ۳) علت - «هو الّذی ارسل رسوله بالهدی و دین الحق لیظهره علی الدّین کله»
- ۴) معلول - «هو الّذی ارسل رسوله بالهدی و دین الحق لیظهره علی الدّین کله»

۴۹- در خصوص معیارهای تمدن اسلامی، مفاهیم «تنظیم روابط اجتماعی مردم بر مبنای دستورات خداوند» و «جبهه‌بندی حق و باطل در روابط بین ملتها» به ترتیب در کدام آیات انعکاس یافته است؟

- ۱) «فلذلک فادع و استقم کما امرت و لا تتّبع اهواءهم ...» - «محمّد رسول الله و الّذین معه اشداء علی الکفار رحماء بینهم ...»
- ۲) «اطیعوا الله و اطیعوا الرّسول و اولی الامر منکم» - «محمّد رسول الله و الّذین معه اشداء علی الکفار رحماء بینهم ...»
- ۳) «فلذلک فادع و استقم کما امرت و لا تتّبع اهواءهم ...» - «من یتولّ الله و رسوله و الّذین آمنوا ...»
- ۴) «اطیعوا الله و اطیعوا الرّسول و اولی الامر منکم» - «من یتولّ الله و رسوله و الّذین آمنوا ...»

۵۰- یکی از جنبه‌های عدالت‌خواهی رسول خدا (ص) کدام است و این موضوع در کدام آیه شریفه تجلی دارد و اولین معیار تمدن اسلامی در اولین روز دعوت مردم با چه عبارتی آغاز شد؟

- ۱) مبارزه با تبعیض نژادی - «و من آیاته ان خلق لکم من انفسکم ازواجاً ...» - «ای مردم بگویید معبودی جز الله نیست تا رستگار شوید.»
- ۲) مبارزه با امتیازات اشرافی - «و من آیاته ان خلق لکم من انفسکم ازواجاً ...» - «هرکس به خدا و روز قیامت ایمان آورد و عمل صالح انجام دهد ...»
- ۳) مبارزه با امتیازات اشرافی - «... و قل آمنت بما انزل الله من کتاب و امرت لاعدل بینکم» - «هرکس به خدا و روز قیامت ایمان آورد و عمل صالح انجام دهد ...»
- ۴) مبارزه با تبعیض نژادی - «... و قل آمنت بما انزل الله من کتاب و امرت لاعدل بینکم» - «ای مردم بگویید معبودی جز الله نیست تا رستگار شوید.»

۵۱- پیامبر خدا در چه شرایطی می‌تواند با حفظ عصمت خود، به جلب اعتماد مردم بپردازد و در صورت عدم عصمت در ابلاغ وحی، چه اثر

نامبارکی بر مردم خواهد گذاشت؟

(۱) زمانی که تحت تأثیر هواهای نفسانی قرار نگیرد. - بی‌اعتماد شدن مردم به دین

(۲) زمانی که تحت تأثیر هواهای نفسانی قرار نگیرد. - به‌درستی نرسیدن دین الهی به مردم

(۳) آن‌گاه که جانب اخلاص را نگه دارد و گناه نکند. - به‌درستی نرسیدن دین الهی به مردم

(۴) آن‌گاه که جانب اخلاص را نگه دارد و گناه نکند. - بی‌اعتماد شدن مردم به دین

۵۲- بنیان‌گذار کبیر انقلاب اسلامی، امام خمینی (ره)، در پیام خود به مسلمانان، لازمه وحدت و ایجاد اجتماع اسلامی را چه عاملی خاطرنشان

کردند و تکیه کردن جامعه اسلامی را بر چه چیزی لازم دانستند؟

(۱) کوتاه کردن دست خیانت ابرقدرت‌ها - فرهنگ اسلامی

(۲) دست برداشتن از هواهای نفسانی - فرهنگ اسلامی

(۳) دست برداشتن از هواهای نفسانی - تعلیمات اسلامی

(۴) کوتاه کردن دست خیانت ابرقدرت‌ها - تعلیمات اسلامی

۵۳- گرفتار شدن مؤمنان به «گمراهی آشکار» و «گمراهی دور و دراز» به ترتیب در چه شرایطی به وقوع می‌پیوست؟

(۱) «إِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلُ» - «يُرِيدُونَ أَنْ يُتَحَاكَمُوا إِلَى الطَّاغُوتِ»

(۲) «إِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلُ» - «وَأُرِيدُ الشَّيْطَانَ أَنْ يُضِلَّهُمْ»

(۳) «يُرِيدُونَ أَنْ يُتَحَاكَمُوا إِلَى الطَّاغُوتِ» - «إِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلُ»

(۴) «يُرِيدُونَ أَنْ يُتَحَاكَمُوا إِلَى الطَّاغُوتِ» - «وَأُرِيدُ الشَّيْطَانَ أَنْ يُضِلَّهُمْ»

۵۴- در راستای پی بردن به مقصود نبی مکرم اسلام (ص) از کاربرد لفظ «مولی» در حدیث غدیر، به کدام عبارت شریفه باید اعتصام داشته

باشیم؟

(۱) «وَاللَّهُ يَعْلَمُكَ مِنَ النَّاسِ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ»

(۲) «إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ...»

(۳) «يَا أَيُّهَا النَّاسُ مَنْ أَوْلَى النَّاسِ بِالْمُؤْمِنِينَ مِنْ أَنْفُسِهِمْ»

(۴) «يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ»

۵۵- اگر در پی یکی از دلایل روشن غیرالهی نبودن قرآن کریم باشیم، کدام عبارت شریفه استدلالی بر این امر است؟

(۱) «وَمَا كُنْتُمْ تَتْلُونَ مِنْ قَبْلِهِ مِنْ كِتَابٍ وَلَا تَخُطُّهُ بِيَمِينِكُمْ إِذَا لَارْتَابَ الْمُبْطِلُونَ»

(۲) «أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْقُرْآنَ وَ لَوْ كَانَ مِنْ عِنْدِ غَيْرِ اللَّهِ لَوَجَدُوا فِيهِ اخْتِلَافًا كَثِيرًا»

(۳) «وَأِنْ كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِمَّا نَزَّلْنَا عَلَىٰ عَبْدِنَا فَأْتُوا بِسُورَةٍ مِثْلِهِ»

(۴) «م يَقُولُونَ افْتَرَاهُ قُلْ فَأْتُوا بِسُورَةٍ مِثْلِهِ»

۵۶- ارج گزاران واقعی نعمت رسالت، از هشدار قرآن کریم نسبت به گرفتاری در کدام خطر مصون می‌مانند؟

- (۱) «أَفَانِ مَاتَ أَوْ قُتِلَ»
 (۲) «انْقَلَبْتُمْ عَلَىٰ أَعْقَابِكُمْ»
 (۳) «وَسَيَجْزِي اللَّهُ الشَّاكِرِينَ»
 (۴) «قَدْ خَلَّتْ مِن قَبْلِهِ الرَّسُلُ»

۵۷- از دقت در مفاهیم نهفته در آیه شریفه «ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ لَمْ يَكُ مُغَيِّرًا نِعْمَةً أَنْعَمَهَا عَلَىٰ قَوْمٍ حَتَّىٰ يُغَيِّرُوا مَا بِأَنْفُسِهِمْ وَأَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ»،

کدام برداشت مناسب است؟

- (۱) عقیده به منجی عالم بشریت و حضور او در میان مردم، از عقاید مشترک میان ادیان الهی است.
 (۲) سیطره الهی به رفتارهای نادرست مردم یک جامعه، عامل مؤثر در از دست دادن نعمت ظهور امام است.
 (۳) با توجه به ناممکن بودن فرض خالی شدن زمین از حجت خدا، ولایت معنوی حضرت مهدی (عج) در عصر غیبت ایشان، برقرار است.
 (۴) آگاهی امام از اوضاع شیعیان خود، با اتصال به علم بی‌کران الهی تحقق می‌یابد.

۵۸- سبک تقریر حدیث سلسله‌الذهب توسط ثامن‌الحجج، امام علی بن موسی الرضا (ع)، نشان می‌دهد که عترت رسول خدا (ص) با عدم

التفات به کدام چالش عصر خود، ارزش‌های راستین را احیا نمودند و کدام وظیفه خود را در مقابل این چالش به منصفه ظهور رساندند؟

- (۱) تحریف در معارف اسلامی و جعل احادیث - حفظ سیره و سخنان پیامبر (ص)
 (۲) تحریف در معارف اسلامی و جعل احادیث - تبیین معارف اسلامی متناسب با زمانه
 (۳) ممانعت از نوشتن احادیث نبوی - تبیین معارف اسلامی متناسب با زمانه
 (۴) ممانعت از نوشتن احادیث نبوی - حفظ سیره و سخنان پیامبر (ص)

۵۹- به کدام سبب، اداره جامعه تنها با یک مجموعه قوانین و یک رهبری امکان‌پذیر خواهد بود و بنابر قانون اساسی، روش انتخاب ولی فقیه در

جمهوری اسلامی، کدام است؟

- (۱) پرهیز از هرج و مرج و تفرقه و پراکندگی - حمایت از رهبری با حضور در اجتماعات
 (۲) پرهیز از هرج و مرج و تفرقه و پراکندگی - انتخاب نمایندگان خبره و آکا به تشخیص آن‌ها
 (۳) ضرورت اجرای احکام اجتماعی اسلام و نفی طاغوت - انتخاب نمایندگان خبره و آکا به تشخیص آن‌ها
 (۴) ضرورت اجرای احکام اجتماعی اسلام و نفی طاغوت - حمایت از رهبری با حضور در اجتماعات

۶۰- امام علی (ع) شرایط «خیانت نکردن در امانت، پاکدامنی و ساده‌زیستی» را برای کسانی برمی‌شمارد که چه ارتباطی با امام زمان (عج) دارند و کدام مسئولیت منتظران در این حدیث مورد اشاره واقع شده است؟

- (۱) بیعت‌کنندگان با امام زمان (عج) - تقویت معرفت و محبت به امام
 (۲) پیروان امام زمان (عج) قبل از ظهور - تقویت معرفت و محبت به امام
 (۳) پیروان امام زمان (عج) قبل از ظهور - آماده کردن خود و جامعه برای ظهور
 (۴) بیعت‌کنندگان با امام زمان (عج) - آماده کردن خود و جامعه برای ظهور

هدف‌گذاری قبل از شروع هر درس در دفترچه سؤال

لطفاً قبل از شروع پاسخ‌گویی به سؤال‌های درس **زبان انگلیسی ۳** و **پیش‌دانشگاهی**، هدف‌گذاری چند از ۱۰ خود را بنویسید:

از هر ۱۰ سؤال به چند سؤال می‌توانید پاسخ صحیح بدهید؟

عملکرد شما در آزمون قبل چند از ۱۰ بوده است؟

هدف‌گذاری شما برای آزمون امروز چیست؟

چند از ۱۰ آزمون قبل	هدف‌گذاری چند از ۱۰ برای آزمون امروز

وقت پیشنهادی: **۱۵ دقیقه** صفحه‌های ۶۲ تا ۷۱ / (۱ درس) / ربط‌دهنده‌های مغایرت غیرمنتظره / IT and Its Services / **زبان انگلیسی پیش‌دانشگاهی**

زبان انگلیسی ۳: TV or no TV? / The Value of Education / Memory / The Olympic Games

جملات پیرو اسمیه، ساختار to be going to، کاربرد مصدر و اسم مصدر، افعال دوکلمه‌ای، حروف اضافه صفات و افعال، کاربرد مصدر و جملات نقل قول امری /

(۴ درس) / صفحه‌های ۵ تا ۶۵

دانش‌آموزان گرامی در صورتی که شما **زبان غیرانگلیسی (فرانسه یا آلمانی)** آزمون می‌دهید، سؤال‌های مربوط به خود را از مسئولین حوزه دریافت کنید.

PART A: Grammar & Vocabulary

Directions: Choose the word or phrase (1), (2), (3), or (4) that best completes each sentence. Then mark the correct choice on your answer sheet.

61- If they want to leave now, they'll risk ... stuck in the snow.

- 1) to get   2) getting   3) gets   4) of getting

62- After having a long talk with him, I decided ... my best and try ... too many silly mistakes.

- 1) to do - not to make   2) doing - not making
3) not to do - don't make   4) to do - to not make

63- Zoos are suitable and valuable places for researchers to carry out some ... on particular animals in a safe and controlled environment.

- 1) expectations   2) experiments   3) explanations   4) experiences

64- You should be ... of the way you keep your room. It is always in a terrible condition.

- 1) afraid   2) ashamed   3) tired   4) proud

65- Some researchers have ... the main reason of fatness that causes about 300,000 deaths in the U.S. annually.

- 1) established   2) manufactured   3) prevented   4) defined

66- Fortunately, all of the injured people were treated at the ... of the accident for cuts and bruises.

- 1) event   2) scene   3) plate   4) sense

67- The game was a great success for our team, and I would like to thank everyone who ... in this competition.

- 1) took apart   2) took off   3) took place   4) took part

همیشه پیوستگی خود به برنامه راهبردی کانون و کتاب درسی را حفظ کنید و با تسلط کامل بر کتاب به راحتی به سؤالات آزمون پاسخ دهید.

PART B: Cloze Test

Directions: Read the following passage and decide which choice (1), (2), (3), or (4) best fits each space. Then mark the correct choice on your answer sheet.

Different regions have different rates of population growth, but in the 20th century, the world saw the biggest ...(68)... in its population in human history due to medical advances and huge development in ...(69)... agricultural productivity made by the Green Revolution. ...(70)..., in some countries there is a negative population growth, especially in the Central and Eastern Europe, ...(71)... because of low fertility rate and Southern Africa due to the high number of HIV- related deaths. Within the next decades, Japan and some countries in Western Europe are also expected ...(72)... a negative population growth.

68- 1) success	2) increase	3) period	4) pressure
69- 1) international	2) chemical	3) individual	4) social
70- 1) Whereas	2) As	3) Whether	4) However
71- 1) properly	2) rapidly	3) mainly	4) actually
72- 1) encounter	2) to encounter	3) encountered	4) encountering

PART C: Reading Comprehension

Directions: Read the following passages and answer the questions by choosing the best choice (1), (2), (3), or (4). Then mark the correct choice on your answer sheet.

Passage 1

People aren't the only creatures that know how to look for a healthy meal. Scientists have discovered that insects and spiders go out of their way to eat balanced diets. A team of scientists studied three different predators—a kind of beetle and two types of spiders. Predators are animals that kill and eat other animals.

First, scientists fed the bugs unbalanced diets. The researchers gave some bugs foods high in fat and fed others only foods high in protein. For the next meal, the scientists let the beetles and spiders choose what they wanted to eat. All of them picked foods that contained the nutrients their previous meal had lacked. The bugs that had been fed high-protein meals picked high-fat prey. The ones that had gotten high-fat meals chose high-protein prey. It turns out that even creepy-crawlies, especially those with eight legs, watch what they eat!

If it is easy for spiders to make good food decisions, why is it sometimes hard for people? People have a hard time keeping a balanced diet because they have many food choices. They are attracted to foods that taste good but are not healthy. Sometimes, people do not have time to prepare healthy meals.

73- This passage is an example of ... .

1) a science experiment guide	2) an article
3) a biography	4) an interview

74- Spiders probably eat a balanced diet because they ... .

1) know what foods their bodies need	2) are not able to get enough exercise
3) do not want to become too big	4) have many food choices

75- If a beetle lived in a place where it could find only one kind of bug to eat, it might ... .

- 1) stop eating and wait for another kind of bug to come by
- 2) eat just the one kind of bug
- 3) go hunting for another kind of bug to eat
- 4) eat high-protein meals

76- Beetles and spiders both ... .

- 1) enjoy bugs that are high in fat
- 2) eat a lot of plants
- 3) are predators
- 4) enjoy bugs with a lot of protein

Passage 2

The Earth's oceans hold 97% of the planet's water and cover about 70% of the planet's surface. There is an incredible amount of life in the oceans. There are thousands and possibly millions of animal and plant species living in the Earth's oceans.

The Earth has five oceans. They are the Pacific, Atlantic, Indian, Arctic, and Southern Oceans. The Pacific Ocean is the largest, and the Arctic Ocean is the smallest. The five oceans are connected, and together they make up one large "world ocean."

The world ocean is important to the Earth. It distributes heat all over the Earth, and the world ocean's currents regulate the Earth's climates. Without the world ocean, the hotter areas of the Earth would be even hotter, and the colder areas would be even colder.

Changes in the Earth have affected the oceans. For example, some human activities release greenhouse gases into the air. These gases trap heat in the Earth. As a result, the world ocean has been getting warmer. This can cause the Earth's climate to change.

Our actions on land also have affected life in the oceans. For example, when people litter or when oil drips from cars onto streets, the litter and oil often end up in the oceans. This has caused harm to many living things in the world ocean, and a lot of marine animals have died as a result.

We need to do our best to take good care of the oceans. The world ocean supports our lives, and it supports the lives of many other living things. We should support the ocean, too.

77- The world ocean is made up of ... .

- 1) the Atlantic and Pacific Oceans
- 2) the Indian and Atlantic Oceans
- 3) all five of the oceans on the Earth
- 4) the largest ocean on the earth

78- What does the third paragraph describe?

- 1) The actions people can take to support the world ocean
- 2) The marine life that lives in the world ocean
- 3) The ways in which people are important to the world ocean
- 4) The ways in which the world ocean is important to the Earth

79- Which of the following conclusions is supported by the passage?

- 1) It is unclear how the ocean affects climate.
- 2) Many living beings, including humans, depend on oceans.
- 3) The world ocean is not being threatened by pollution.
- 4) Enough is being done to protect the world ocean.

80- The underlined word "affected" in the 4th paragraph is closest in meaning to ... .

- 1) caused a change in
- 2) disturbed
- 3) helped or supported
- 4) got rid of

آزمون ۲۹ فروردین ماه ۹۹

آزمون اختصاصی نظام قدیم انسانی

نام درس	معمولاً دانش آموزان در هر رده‌ی تراز به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.				این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
	۷۰۰۰	۶۲۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰	
ریاضی	۵	۳	۱	۱	
اقتصاد	۸	۶	۴	۲	
ادبیات اختصاصی	۶	۵	۳	۱	
تاریخ و جغرافیا	۷	۶	۴	۳	
علوم اجتماعی	۸	۶	۵	۳	
منطق و فلسفه	۵	۳	۲	۱	
روانشناسی	۷	۶	۵	۲	

نام و نام خانوادگی: _____
شمارنده: _____

تعداد سؤال: ۱۷۰
مدت پاسخ‌گویی: ۱۵۰ دقیقه

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد و شماره و سؤالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی
۱	ریاضی پایه (سال چهارم)	۱۰	۸۱	۹۰	۳۰
	ریاضی (۱)	۱۰	۹۱	۱۰۰	
	آمار و مدل‌سازی و ریاضی سال سوم	۱۰	۱۰۱	۱۱۰	
۲	اقتصاد	۱۰	۱۱۱	۱۲۰	۱۰
۳	ادبیات فارسی سال چهارم	۱۰	۱۲۱	۱۳۰	۱۰
۴	تاریخ ادبیات و آرایه‌های ادبی	۲۰	۱۳۱	۱۵۰	۱۵
۵	عربی سال چهارم	۱۰	۱۵۱	۱۶۰	۱۰
۶	تاریخ‌شناسی	۱۰	۱۶۱	۱۷۰	۲۵
	جغرافیای سال چهارم	۱۰	۱۷۱	۱۸۰	
	تاریخ ایران و جهان (۱) و (۲)	۱۰	۱۸۱	۱۹۰	
	جغرافیا (۱) و (۲)	۱۰	۱۹۱	۲۰۰	
۷	علوم اجتماعی	۱۰	۲۰۱	۲۱۰	۱۰
۸	جامعه‌شناسی (۱) و (۲)	۱۰	۲۱۱	۲۲۰	۱۰
۹	فلسفه سال چهارم	۱۰	۲۲۱	۲۳۰	۲۰
	منطق و فلسفه سال سوم	۱۰	۲۳۱	۲۴۰	
۱۰	روانشناسی	۱۰	۲۴۱	۲۵۰	۱۰

ریاضی پایه (سال چهارم)

پاسخ دادن به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی مجموع دروس ریاضی: ۳۰ دقیقه

احتمال مقدماتی
(۵ پایان ارتباط بین فضای نمونه‌ای و احتمال نظری)
صفحه‌های ۱۱۴ و ۱۱۹

۸۱- فضای نمونه پرتاب دو تاس و دو سکه با هم چند عضو دارد؟

- (۱) ۷۲ (۲) ۴۸ (۳) ۲۴ (۴) ۱۴۴

۸۲- از مجموعه $A = \{1, 2, 3, 4, 5\}$ ، دو عدد متمایز به تصادف انتخاب می‌کنیم. احتمال آن که مجموع دو عدد فرد باشد، کدام است؟

- (۱) $\frac{3}{5}$ (۲) $\frac{1}{2}$ (۳) $\frac{3}{10}$ (۴) $\frac{2}{5}$

۸۳- تاس سالمی را پرتاب می‌کنیم. احتمال آن که عدد ظاهر شده، عدد اول باشد، چقدر است؟

- (۱) $\frac{1}{3}$ (۲) $\frac{1}{4}$ (۳) $\frac{1}{2}$ (۴) $\frac{2}{3}$

۸۴- در ۵۰ بار پرتاب یک تاس سالم، ده بار عدد ۲ رو شده است. اختلاف احتمال تجربی و احتمال نظری رو شدن عدد ۲ در هر بار پرتاب این تاس چقدر است؟

- (۱) صفر (۲) $\frac{1}{5}$ (۳) $\frac{1}{6}$ (۴) $\frac{1}{30}$

۸۵- در پرتاب ۳ سکه باهم چقدر احتمال دارد فقط ۲ بار پشت بیاید؟

- (۱) $\frac{1}{8}$ (۲) $\frac{3}{8}$ (۳) $\frac{5}{8}$ (۴) $\frac{7}{8}$

۸۶- ۲ سکه و یک تاس را هم‌زمان پرتاب می‌کنیم. چقدر احتمال دارد ۲ سکه یکسان و عدد تاس، زوج بیاید؟

- (۱) $\frac{1}{2}$ (۲) $\frac{1}{4}$ (۳) $\frac{2}{3}$ (۴) $\frac{3}{4}$

۸۷- در یک ظرف ۵ مهره قرمز و ۴ مهره آبی وجود دارد. ۳ مهره با هم بیرون می‌آوریم، چقدر احتمال دارد ۲ مهره قرمز و یک مهره آبی باشد؟

- (۱) $\frac{17}{21}$ (۲) $\frac{13}{21}$ (۳) $\frac{11}{21}$ (۴) $\frac{10}{21}$

۸۸- از بین اعداد طبیعی دو رقمی، عددی را به تصادف انتخاب می‌کنیم، احتمال آن که عدد انتخاب شده هم مضرب ۲ و هم مضرب ۵ باشد، کدام است؟

- (۱) $\frac{1}{9}$ (۲) $\frac{1}{10}$ (۳) $\frac{9}{100}$ (۴) $\frac{9}{25}$

۸۹- سؤال‌های یک امتحان برحسب دشواری و نوع سؤال مطابق جدول زیر است. اگر سؤالی به تصادف انتخاب کنیم، احتمال آن که آسان یا تستی باشد، کدام است؟

سؤال	تستی	تشریحی
آسان	۱۳	۶
دشوار	۷	۴

- (۱) $\frac{13}{15}$ (۲) $\frac{17}{20}$ (۳) $\frac{29}{30}$ (۴) $\frac{16}{25}$

۹۰- صفحه‌های دایره‌ای A و B را به ترتیب به ۴ قسمت و ۶ قسمت مساوی با شماره‌های $\{1, 2, 3, 4\}$ و $\{1, 2, 3, 4, 5, 6\}$ تقسیم کرده‌ایم و عقربه‌های هر دو صفحه را می‌چرخانیم تا به صورت تصادفی بر روی عددی بایستند. احتمال آن که عقربه صفحه A عدد ۲ و عقربه صفحه B عددی بزرگ‌تر از ۲ را نشان بدهد، کدام است؟

- (۱) $\frac{1}{6}$ (۲) $\frac{1}{3}$ (۳) $\frac{1}{4}$ (۴) $\frac{1}{2}$

محل انجام محاسبات

اعداد و نمادها، ... نسبت‌های مثلثاتی
صفحه‌های (۱ تا ۱۵۶)

پاسخ دادن به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

ریاضی (۱)

۹۱- حاصل عبارت $A = \left(\frac{49}{32}\right)^2 \times \left(\frac{12}{35}\right)^3 \times (0/3)^{-3}$ کدام است؟

- (۱) $\frac{7}{2}$ (۲) $\frac{2}{7}$ (۳) $\frac{7}{3}$ (۴) $\frac{7}{5}$

۹۲- کدام عدد بین دو عدد گویای $\frac{3}{4}$ و $\frac{4}{5}$ قرار دارد؟

- (۱) $\frac{33}{40}$ (۲) $\frac{47}{60}$ (۳) $\frac{17}{20}$ (۴) $\frac{13}{21}$

۹۳- با توجه به تساوی $25^{2x-1} = 625$ ، مقدار x کدام است؟

- (۱) $\frac{9}{8}$ (۲) $\frac{3}{2}$ (۳) $\frac{5}{4}$ (۴) $\frac{8}{9}$

۹۴- اگر $A = \{1, 2, 4, 6\}$ ، $B = \{1, 2, \{4, 6\}\}$ و $C = \{x \mid x \in Z, -1 < x < 2\}$ باشد، مجموعه $CU(A-B)$ چند زیرمجموعه دارد؟

- (۱) ۲ (۲) ۴ (۳) ۸ (۴) ۱۶

۹۵- ساده‌شده عبارت $3\sqrt{8} + 5\sqrt{90} - \sqrt{200}$ کدام است؟

- (۱) $3\sqrt{10} + 8\sqrt{2}$ (۲) $3\sqrt{10} - 4\sqrt{2}$
(۳) $15\sqrt{10} - 4\sqrt{2}$ (۴) $7 - \sqrt{102}$

۹۶- کدام عامل زیر در تجزیه عبارت $x^4 + y^4 - 6x^2y^2$ همواره وجود دارد؟

- (۱) $x - y$ (۲) $x + y$ (۳) $x^2 - y^2 + 2xy$ (۴) $x^2 + y^2 - 3xy$

۹۷- اگر به ثلث عددی چهار واحد اضافه کنیم، حاصل شش واحد کمتر از دو برابر همان عدد خواهد شد. آن عدد کدام است؟

- (۱) ۳ (۲) ۵ (۳) ۶ (۴) ۸

۹۸- خطی که از دو نقطه $A\left(\frac{-1}{4}\right)$ و $B\left(\frac{1}{1}\right)$ می‌گذرد، محور طول‌ها را با کدام طول قطع می‌کند؟

- (۱) ۱ (۲) -۱ (۳) $\frac{1}{2}$ (۴) $-\frac{1}{2}$

۹۹- اگر دو خط $y = \frac{2}{3}x + 2$ و $4a^2x + 2y = 0$ بر هم عمود باشند، a^2 چقدر است؟

- (۱) $\frac{3}{4}$ (۲) $\frac{1}{4}$ (۳) $\frac{1}{2}$ (۴) $\frac{2}{3}$

۱۰۰- اگر $\tan 5^\circ = a$ باشد، مقدار $\sin^2 40^\circ$ بر حسب a کدام است؟

- (۱) $1 + a^2$ (۲) $1 - a^2$ (۳) $\frac{1}{1 + a^2}$ (۴) $\frac{1}{1 - a^2}$

محل انجام محاسبات

آمار و مدل سازی :
کل کتاب
صفحه های ۳ تا ۱۶۵
ریاضی ۳ :
تایع، معادله و تایع های درجه دوم
(تا پایان حل معادله درجه دوم به
روش مربع کامل کردن)
صفحه های (۳ تا ۶۲)

پاسخ دادن به سؤال های این درس برای همه دانش آموزان **اجباری** است.

آمار و مدل سازی و ریاضی سال سوم

۱۰۱- در یک جامعه آماری، اندازه جامعه ۲۰۰ است. می خواهیم با استفاده از ماشین حساب نمونه گیری کنیم. اگر عدد تصادفی ای که توسط ماشین حساب تولید می شود، $0/۲۳۱$ باشد، چه شماره ای متناظر با این عدد انتخاب می شود؟

- (۱) ۴۶
(۲) ۴۷
(۳) ۸۷
(۴) ۹۲

۱۰۲- در تقسیم بندی نمره ریاضی یک کلاس ۲۸ نفره به سه دسته عالی، متوسط و ضعیف، نمره ۷ نفر عالی، درصد فراوانی نسبی نمره دانش آموزان متوسط ۵۰ و نمره بقیه دانش آموزان ضعیف است. در نمودار دایره ای زاویه مرکزی مربوط به دانش آموزان ضعیف چند درجه است؟

- (۱) ۴۲
(۲) ۴۰
(۳) ۳۶
(۴) ۹۰

۱۰۳- نوع متغیر تصادفی در کدام گزینه با سایر گزینه ها متفاوت است؟

(۱) مقدار مصرف برق یک دستگاه در روز
(۲) مقدار آب ذخیره شده در یک تانکر
(۳) تعداد بیماران فوت شده بر اثر بیماری آنفولانزا در روز
(۴) میزان رنگ لازم برای نقاشی هر اتاق یک ساختمان

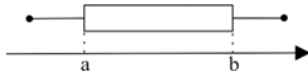
۱۰۴- نمودار ساقه و برگ ۲۱ داده آماری به صورت زیر است. اگر این داده ها را با نمودار جعبه ای نمایش دهیم، میانگین داده های داخل و روی جعبه، تقریباً کدام است؟ (کلید نمودار: $۱ = ۳۱$)

ساقه	برگ							(۳)
۳	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۸	۴۴/۱ (۱)
۴	۰	۱	۲	۲	۳	۴	۵	۴۳/۱ (۲)
۵	۰	۳	۴	۶	۸	۸	۹	۴۲/۱۸ (۳)
								۴۴/۲۸ (۴)

۱۰۵- انحراف معیار داده های $x_1, x_2, \dots, x_n$ برابر صفر است. مجموع دامنه تغییرات و میانگین داده ها کدام هستند؟

- (۱) ۶
(۲) ۶/۵
(۳) ۱۲
(۴) ۲۴

۱۰۶- اگر شکل زیر نمودار جعبه ای داده های آماری ۱۱، ۱۵، ۱۷، ۱۶، ۱۴، ۱۱، ۹، ۱۲، ۱۵، ۱۸، ۱۴ باشد، حاصل $b-a$ کدام است؟

- (۱) ۲
(۲) ۵
(۳) ۳
(۴) ۴

۱۰۷- اگر واریانس داده های $۲ + ۵x_1, ۲ + ۵x_2, \dots, ۲ + ۵x_n$ برابر ۴ باشد، انحراف معیار داده های $۳ - ۱۰x_1, ۳ - ۱۰x_2, \dots, ۳ - ۱۰x_n$ چقدر خواهد بود؟

- (۱) $4\sqrt{2}$
(۲) $2\sqrt{2}$
(۳) ۱۶
(۴) ۴

۱۰۸- اگر $f(x) = \frac{-x^2 + 4x}{x-3}$ باشد، $f(3-\sqrt{3})$ کدام است؟

- (۱) $\sqrt{3}$
(۲) -۳
(۳) -۲
(۴) ۲

۱۰۹- معادله خطی با شیب ۲ که از نقاط $(3, b)$ و $(4, 5)$ می گذرد، به کدام صورت است؟

- (۱) $y = 2x - 9$
(۲) $y = 2x + 9$
(۳) $y = 2x + 6$
(۴) $y = 2x - 3$

۱۱۰- برای حل معادله $x^2 - kx = 0$ به روش مربع کامل مقدار ۹ را به طرفین تساوی اضافه کرده ایم تا سمت چپ مربع کامل شود. جواب بزرگ تر

این معادله کدام است؟ (k عددی مثبت است.)

- (۱) ۱
(۲) ۴
(۳) ۳
(۴) ۶

اقتصاد

پاسخ دادن به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

مقدمت، تولید و بازار
مدیریت کلان اقتصادی، توسعه اقتصادی
صفحه‌های (۸ تا ۱۰)

۱۱- در کدام فرآیند، «گوجه فرنگی» به ترتیب یک کالای مصرفی و واسطه‌ای تلقی می‌شود؟

- (۱) در «سالاد خانگی» مصرف می‌شود. - در تولید «رب» استفاده می‌شود.
- (۲) در تولید «سس» به کار می‌رود. - در «برخی غذاها» مصرف می‌شود.
- (۳) در تولید «رب» به کار می‌رود. - در تولید «سس» استفاده می‌شود.
- (۴) در «سالاد خانگی» مصرف می‌شود. - در کنار «کیاب» تناول می‌شود.

۱۱- کشور فرضی A، ۱۲۵ میلیون نفر تبعه دارد که ۸۰ درصد این جمعیت در محدوده مرزهای جغرافیایی آن زندگی می‌کنند. هم‌چنین به‌طور کلی ۱۲۵ میلیون نفر در محدوده مرزهای جغرافیایی این کشور زندگی می‌کنند که ۲۰ درصد آن‌ها خارجی هستند. با توجه به اطلاعات داده شده و جدول زیر:

الف) تولید ناخالص داخلی این کشور و ب) تولید ناخالص ملی این کشور چند میلیارد دلار است؟ (تولیدات کشور، محدود به همین دو محصول برنج و چای است.)

توسط افراد کشور که در داخل ساکن هستند	هر فرد ۲۰۰ کیلو به ارزش هر کیلو ۱۰۰ دلار
توسط خارجی‌های مقیم کشور	هر فرد ۱۵۰ کیلو به ارزش هر کیلو ۱۰۰ دلار
توسط افراد کشور که در خارج ساکن هستند	هر فرد ۱۰۰ کیلو به ارزش هر کیلو ۳۰ دلار
توسط افراد کشور که در داخل ساکن هستند	هر فرد ۲۵۰ کیلو به ارزش هر کیلو ۴۰ دلار
توسط خارجی‌های مقیم کشور	هر فرد ۵۰ کیلو به ارزش هر کیلو ۴۰ دلار
توسط افراد کشور که در خارج ساکن هستند	هر فرد ۱۰۰ کیلو به ارزش هر کیلو ۵۰ دلار

(الف) ۳۴۲۵،۰۰۰ (ب) ۳۲۶۶،۰۰۰ (الف) ۳۲۰۰ (ب) ۳۲۶۶،۰۰۰ (الف) ۳۴۲۵،۰۰۰ (ب) ۳۲۰۰ (الف) ۳۲۶۶،۰۰۰ (ب) ۳۰۰۰

۱۱۲- جدول زیر، مبین «اقلام مختلف درآمدی» است که در طول یک‌سال نصیب اعضای یک جامعه فرضی شده است. چنان‌چه جمعیت کل این جامعه «۵۰ میلیون نفر» باشد، در این صورت:

(درآمد کارگران و کارمندان، موضوع ردیف‌های ۴ و ۵ به تفکیک محاسبه شده‌اند.)

ردیف	اقلام درآمدی	مبلغ
۱	درآمد «صاحبان سرمایه»	۹۸۹۷ میلیارد ریال
۲	درآمد «صاحبان مشاغل آزاد»	$\frac{1}{3}$ مجموع درآمد ردیف‌های ۱ و ۶
۳	سود شرکت‌ها و مؤسسات	$\frac{2}{3}$ درآمد «صاحبان سرمایه»
۴	دستمزدها	۶۴۴۲ میلیارد ریال
۵	درآمد «حقوق‌بگیران»	$\frac{1}{5}$ مجموع درآمد ردیف‌های ۴ و ۶
۶	درآمد «صاحبان املاک و مستغلات»	۸۸۵۶ میلیارد ریال

الف) کدام ردیف جدول «قیمت خدمات سرمایه» است و کدام ردیف «اجاره‌بها یا وجوه مربوط به اجاره» است؟

ب) «درآمد ملی» این جامعه چند میلیارد ریال است؟

ج) «درآمد سرانه» آن چند ریال است؟

د) «مفهوم و معنای سرانه» چیست؟

(الف) ردیف ۶ و ردیف ۱، (ب) $\frac{41103}{6}$ ، (ج) ۸۲۲،۰۷۲، (د) سهم متوسط هر فرد جامعه در میزان «درآمد آن جامعه»

(الف) ردیف ۱ و ردیف ۶، (ب) $\frac{43011}{6}$ ، (ج) ۸۲۲،۷۲۰، (د) سهم متوسط هر فرد جامعه در میزان «تولید آن جامعه»

(الف) ردیف ۱ و ردیف ۶، (ب) $\frac{41103}{6}$ ، (ج) ۸۲۲،۰۷۲، (د) سهم متوسط هر فرد جامعه در میزان «تولید یا درآمد آن جامعه»

(الف) ردیف ۶ و ردیف ۱، (ب) $\frac{43011}{6}$ ، (ج) ۸۲۲،۷۲۰، (د) سهم متوسط هر فرد جامعه در میزان «درآمد یا تولید آن جامعه»

محل انجام محاسبات

۱۱۴- با توجه به اطلاعات مندرج در جدول زیر دربارهٔ کشوری فرضی: (سال ۱۳۹۰ سال پایه است).

(الف) تولید کل به قیمت جاری در سال ۱۳۹۱ چند ریال است؟

(ب) افزایش تولید کل ناشی از افزایش تولید در سال ۱۳۹۱ نسبت به سال پایه چند ریال است؟

(ج) میزان تورم در سال ۱۳۹۱ چند ریال است؟

(د) میزان تولید در سال پایه چند ریال است؟

کالا	سال ۱۳۹۰		سال ۱۳۹۱	
	مقدار (به کیلو)	قیمت هر واحد (به ریال)	مقدار (به کیلو)	قیمت هر واحد (به ریال)
A	۱۵۰	۳۰۰	۲۰۰	۴۰۰
B	۴۰۰	۶۰	۵۰۰	۱۲۰

(۱) الف (۱۴۰,۰۰۰، ب) ۲۱,۰۰۰، ج) ۵۰,۰۰۰، د) ۶۹,۰۰۰ (الف) ۲۴۰,۰۰۰، ب) ۱۲۶,۰۰۰، ج) ۵۰,۰۰۰، د) ۵۷,۰۰۰

(۲) الف (۱۴۰,۰۰۰، ب) ۹,۰۰۰، ج) ۲۱,۰۰۰، د) ۶۹,۰۰۰ (الف) ۲۴۰,۰۰۰، ب) ۱۲۶,۰۰۰، ج) ۵۰,۰۰۰، د) ۶۹,۰۰۰

۱۱۵- اگر قیمت یک کالا در اوایل سال جاری ۳,۸۰۰,۰۰۰ تومان بوده و در اواخر سال به ۴,۶۰۰,۰۰۰ تومان رسیده باشد (با فرض ثابت ماندن سایر شرایط)؛ کدام عبارت وضعیت پیش آمده در بازار این کالا را به درستی توصیف می‌کند؟

(۱) مکان هندسی نقطه تقاضای کالا روی منحنی D به سمت چپ و پایین خود جابه‌جا شده است.

(۲) مکان هندسی نقطه عرضه کالا روی منحنی S به سمت چپ و بالای خود جابه‌جا شده است.

(۳) مکان هندسی نقطه تقاضای کالا روی منحنی D به سمت چپ و بالای خود جابه‌جا شده است.

(۴) مکان هندسی نقطه عرضه کالا روی منحنی S به سمت راست و پایین خود جابه‌جا شده است.

۱۱۶- با توجه به اطلاعات ارائه شده در جدول زیر، نتیجه عملکرد سالیانه یک بنگاه اقتصادی با ۴ کارمند و تولید سالیانه ۷۵۰ دستگاه به ارزش هر یک ۳۰۰,۰۰۰ ریال، کدام است؟

۱	اجاره ماهیانه معادل	۴,۰۰۰,۰۰۰ ریال
۲	حقوق متوسط ماهیانه هر فرد معادل	۲۰۰,۰۰۰ ریال
۳	خرید مواد اولیه مورد نیاز سالیانه به ارزش	۴,۴۵۰,۰۰۰ ریال
۴	هزینه استهلاک	معادل ۱۲٪ حقوق سالیانه کارمندان

(۱) ۱۱۶,۷۹۸,۰۰۰ ضرر یا زیان (۲) ۱۱۶,۸۹۷,۰۰۰ ضرر یا زیان

(۳) ۱۶۱,۷۹۸,۰۰۰ سود یا منفعت (۴) ۱۶۱,۸۹۷,۰۰۰ سود یا منفعت

۱۱۷- با فرض جدول مالیاتی زیر:

A	درآمدهای تا ۲۵ میلیون ریال در ماه	با نرخ ۱۰ درصد
B	درآمدهای تا ۵۰ میلیون ریال در ماه	با نرخ ۱۵ درصد
C	درآمدهای تا ۷۰ میلیون ریال در ماه	با نرخ ۱۸ درصد
D	درآمدهای تا ۸۵ میلیون ریال در ماه	با نرخ ۲۵ درصد
E	درآمدهای تا و بیشتر از ۱۰۰ میلیون ریال در ماه	با نرخ ۳۰ درصد

(الف) تفاوت مالیات ماهیانه فرد A و B که به ترتیب ۷۹ میلیون ریال و ۱۰۵ میلیون ریال درآمد ماهیانه دارند، چند ریال است؟

(ب) ماندهٔ خالص ماهیانه فرد B چند ریال است؟

(ج) اگر فرد A، ۳۰ درصد از ماندهٔ خالص سالیانه خود را در سرمایه‌گذاری جدید به‌کارگیرد، چه مقدار پول برای هزینه‌های شخصی سالیانه او باقی خواهد ماند؟

(د) عبارت کدام گزینه از ویژگی‌های نرخ مالیاتی مورد محاسبه است؟

(۱) الف (۱۱,۷۵۰,۰۰۰، ب) ۸۵,۲۵۰,۰۰۰، ج) ۴۱۷,۷۰۰,۰۰۰ ریال، د) این نرخ مالیاتی، در تعدیل درآمد و ثروت افراد جامعه مؤثر است.

(۲) الف (۲۶,۰۰۰,۰۰۰، ب) ۷۳,۵۰۰,۰۰۰، ج) ۴۹۷,۷۰۰,۰۰۰ ریال، د) با جزئی افزایش یا کاهش درآمد، مالیات به شدت تغییر نمی‌کند.

(۳) الف (۲۶,۰۰۰,۰۰۰، ب) ۸۵,۲۵۰,۰۰۰، ج) ۴۱۷,۷۰۰,۰۰۰ ریال، د) در این نوع مالیات، میزان مالیات پرداختی افراد متناسب با تغییر در نرخ درآمد یا دارایی آن‌ها کم و زیاد می‌شود.

(۴) الف (۱۱,۷۵۰,۰۰۰، ب) ۷۳,۵۰۰,۰۰۰، ج) ۴۹۷,۷۰۰,۰۰۰ ریال، د) تمامی درآمد شخص مشمول نرخ جدید مالیاتی می‌شود.

۱۱۸- به فرض چنانچه یک دستگاه کالای سرمایه‌ای را به بهای ۷۲۰ میلیارد ریال خریدیم، اگر عمر مفید آن ۱۲ سال باشد، در این صورت به ترتیب «از راست به چپ»:

(الف) هر سال چه مقدار به عنوان هزینه استهلاک باید کنار گذاشته شود؟

(ب) چنانچه در دو سال آخر عمر مفید این کالای سرمایه‌ای، ۸٪ کاهش بها یافته باشد، مجموع هزینه استهلاک دو سال آخر آن، چه میزان خواهد بود؟

(ج) قیمت جدید این کالای سرمایه‌ای، کدام است؟

توجه: «ارقام به میلیون و میلیارد ریال است»

(۱) الف) ۶۰ (ب) ۱۰۱,۰۴۰ (ج) ۶۲۶,۴۰۰ (الف) ۶۵ (ب) ۱۰۱,۰۴۰ (ج) ۶۶۲,۴۰۰

(۳) الف) ۶۰ (ب) ۱۱۰,۴۰۰ (ج) ۶۶۲,۴۰۰ (الف) ۶۵ (ب) ۱۱۰,۴۰۰ (ج) ۶۲۶,۴۰۰

۱۱۹- با توجه به اطلاعات ارائه شده در جدول و تفاوت موجود بین «کشورهای توسعه یافته و در حال توسعه» از نظر وضعیت معیشتی:

(الف) کدام گزینه به ترتیب ردیف ۱ و ۲ پاسخ درست و کامل جاهای خالی جدول زیر است؟

(ب) در ضمن در سال ۲۰۰۷ میلادی: تولید ناخالص داخلی سرانه در کشور «سوئیس» و در کشور «کنیا» به چه میزان بوده است؟

رتیب	گروه کشورها	درآمد سرانه «سالانه»	متوسط نرخ مرگ و میر نوزادان (در هر ۱۰۰۰ نفر)	متوسط امید به زندگی در بدو تولد	متوسط درصد نرخ بی‌سوادی بزرگسالان
ردیف ۱	۵۰ کشور در حال توسعه	کمتر از «...»	بیش از ۱۰۰	کمتر از «...» سال	بیش از ۳۵ درصد
ردیف ۲	۲۲ کشور توسعه یافته	بالاتر از «...»	کمتر از ۶	بیش از ۷۸ سال	کمتر از «...» درصد

(۱) الف) ۱۶۰۰ دلار - ۴۰ سال - ۳۵,۰۰۰ دلار - ۵ (ب) بیش از ۴۱,۲۵۰ دلار - حدود ۲۸۲ دلار.

(۲) الف) ۱۲۰۰ دلار - ۵۰ سال - ۲۵,۰۰۰ دلار - ۱ (ب) بیش از ۵۱,۰۰۰ دلار - حدود ۴۷۳ دلار.

(۳) الف) ۱۶۰۰ دلار - ۵۰ سال - ۳۵,۰۰۰ دلار - ۵ (ب) بیش از ۵۱,۰۰۰ دلار - حدود ۲۲۱ دلار.

(۴) الف) ۱۲۰۰ دلار - ۶۰/۵ سال - ۲۵,۰۰۰ دلار - ۱ (ب) بیش از ۴۰,۰۰۰ دلار - حدود ۴۷۳ دلار.

۱۲۰- اطلاعات مندرج در جدول زیر، نشانگر وضعیت توزیع درآمد کشور A با ۹۰ هزار دلار درآمد ملی و ۷۵ میلیون نفر جمعیت، در سال ۲۰۱۷

وضعیت توزیع درآمد در کشور A مربوط به سال ۲۰۱۷ میلادی	
سهم دهک اول	۲
سهم دهک دوم	۳
سهم دهک سوم	۵
سهم دهک چهارم	۴
سهم دهک پنجم	۸
سهم دهک ششم	۴
سهم دهک هفتم	۱۳
سهم دهک هشتم	۴
سهم دهک نهم	۴
سهم دهک دهم	۲۱
۱۰۰ درصد جمعیت کشور	۱۰۰ درصد درآمد ملی

میلادی براساس شاخص دهک‌هاست. چنانچه سهم دهک دوم $\frac{1}{5}$ سهم

دهک هشتم و به ترتیب مجموع و اختلاف سهم دهک‌های چهارم و ششم ۱۶ و ۶ درصد باشد:

(الف) سهم دهک‌های چهارم، ششم و هشتم چند درصد است؟

(ب) میزان سهم دهک نهم از درآمد ملی کدام است؟

(ج) جمعیت دهک دهم چند میلیون نفر است؟

(د) شاخص دهک‌ها در این کشور چقدر است؟

(ه) چنانچه در کشور فرضی B شاخص دهک‌ها ۱۰ باشد، توزیع درآمد در کدام کشور عادلانه‌تر است؟

(۱) الف) ۵ - ۱۱ - ۱۵ (ب) ۱۵/۳ هزار دلار، (ج) ۷/۵ (د) ۱۰/۵ (ه) B

(۲) الف) ۶ - ۱۲ - ۱۳ (ب) ۱۴/۴ هزار دلار، (ج) ۷/۵ (د) ۱۱/۵ (ه) B

(۳) الف) ۵ - ۱۱ - ۱۵ (ب) ۱۵/۳ هزار دلار، (ج) ۱۵/۲۵ (د) ۱۰/۵ (ه) A

(۴) الف) ۶ - ۱۲ - ۱۳ (ب) ۱۴/۴ هزار دلار، (ج) ۱۵/۲۵ (د) ۱۱/۵ (ه) A

ادبیات فارسی سال چهارم

پاسخ دادن به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان **اجباری** است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

عشق و عاشق و معشوق،
درآمدی بر طنز، هجو و هزل،
نمونه‌هایی از طنز (امروز
(درس ۲۲ تا ۲۴)
صفحه‌های ۱۵۲ تا ۱۶۹

۱۲۱- مفهوم عبارت «کار طالب آن است که در خود جز عشق نطلبد. وجود عاشق از عشق است؛ بی‌عشق چگونه

زندگانی کند؟ حیات از عشق می‌شناس و ممت بی‌عشق می‌یاب.» با کدام بیت تناسب ندارد؟

- ۱) جز یاد دوست هر چه کنی عمر ضایع است / جز سرّ عشق هر چه بگویی بطلت است
- ۲) سعدی از عشق نبازد چه کند ننگ وجود / حیف باشد که همه عمر به باطل برود
- ۳) شب‌های بی‌توام شب‌گور است در خیال / و بی‌تو بامداد کنم روز محشر است
- ۴) شیر در بادیه عشق تو روباه شود / آه از این راه که در وی خطری نیست که نیست

۱۲۲- با توجه به این گفته بایزید بسطامی در کتاب تذکرةالاولیا که «هر چه هست، در دو قدم حاصل آید»، مفهوم کدام بیت بیانگر قدم اول است؟

- ۱) ای برادر ما به گرداب اندریم / وان که شنت می‌زند بر ساحلست
- ۲) سعدیا نزدیک رای عاشقان / خلق مجنونند و مجنون عاقلست
- ۳) بذل جاه و مال و ترک نام و ننگ / در طریق عشق اول منزلست
- ۴) شوق را بر صبر قوت غالبست / عقل را با عشق دعوی باطلست

۱۲۳- در کدام گزینه واژه‌ای آمده که در کلام مولانا معادل کسی است که در راه حق قدم بر می‌دارد و مراتب ریاضت و تکامل روحانی را پشت سر می‌گذارد؟

- ۱) هشیار کجا داند بی‌هوشی مستان را / بوجهل کجا داند احوال صحابی را
- ۲) نی نی چو باز ممتحن بردوز چشم از خویشتن / مانند طاووسی نکو من دیبه‌ها پوشیده‌ام
- ۳) چون بگذری ای عارف زین آب و گل ناشف / زان سو مثل هاتف بی‌نام و نشان برگو
- ۴) شمس تبریزی به دورت هیچ کس هشیار نیست / کافر و مؤمن خراب و زاهد و خمار مست

۱۲۴- همه گزینه‌ها به جز گزینه ... نادرست است.

- ۱) رواج آثار انتقادی در ادب فارسی مقارن است با قرن‌های هفتم، هشتم و نهم که دوران آشفته تاریخ ایران است.
- ۲) در شعر شاعرانی چون سوزنی سمرقندی، سنایی و انوری - شاعران قرون ۵ و ۶ - نمونه‌های بارزی از هجو نسبت به طبقات مختلف می‌بینیم.
- ۳) بوستان سعدی، جام جم اوحدی مراغه‌ای و غزلیات انتقادی عبید زاکانی از درخشان‌ترین نمونه‌های طنز تلخ اجتماعی فارسی به‌شمار می‌آیند.
- ۴) نسیم شمال، دخو، بهار، اعتصامی، اوستا و وحید دستگردی همگی از شاعران انتقادی عصر انقلاب مشروطیت به‌شمار می‌آیند.

۱۲۵- کدام یک از ابیات زیر مفهومی کاملاً متفاوت با سایر ابیات دارد؟

- ۱) سخت بسته با ما چرخ، عهد سست پیمانی / داده او به هر پستی دستگاه سلطانی
- ۲) این ستمکاران که می‌خواهند سلطانی کنند / عالمی را کشته تا یکدم هوس‌رانی کنند
- ۳) چون که بی‌تمیزان‌مان سرورند / صاحب خر را به جای خر برند
- ۴) به ملازمان سلطان که رساند این دعا را / که به شکر پادشاهی ز نظر مران گدا را

۱۲۶- مفهوم کدام عبارت در مقابل آن نادرست است؟

- (۱) به قول تهرانی‌ها ما را روبند کرده‌ای: مرا ناراحت و مضطرب کرده‌ای.
- (۲) این پیکره‌ای که تو گرفته‌ای معلوم است آخرش چه‌ها خواهی نوشت: این زمینه و شالوده‌ای که تو [در راه‌اندازی روزنامه] گذاشته‌ای ...
- (۳) حالا که می‌بیند آن روی کار بالاست .....: روزنامه کار دستش داده.
- (۴) تو این کار را روی دست من گذاشتی: تو این مشکل را برای من درست کردی.

۱۲۷- کدام گزینه از ویژگی‌های تمایزدهنده شعر، نثر و کاریکاتور گل آقا نیست؟

- (۱) بهره‌گیری از زبان هجو و هزل.
- (۲) اجتناب از طنز سطحی و مبتذل.
- (۳) بهره‌گیری از تجاهل‌العارف و غلط‌نویسی تعمدی.
- (۴) حرکت پایه‌پای وقایع و حوادث اجتماعی و سیاسی.

۱۲۸- کدام گزینه با بیت «بشوی اوراق اگر هم‌درس مایی / که درس عشق در دفتر نباشد» تناسب معنایی دارد؟

- (۱) میان عاشق و معشوق هیچ حایل نیست / تو خود حجاب خودی، حافظ از میان برخیز
- (۲) سخن عشق نه آن است که آید به بیان / ساقیا می‌ده و کوتاه کن این گفت و شنود
- (۳) غیرت عشق زبان همه خاصان ببرد / کز کجا سرّ غمش در دهن عام افتاد
- (۴) دست از مس وجود چو مردان ره بشوی / تا کیمیای عشق بیابی و زر شوی

۱۲۹- کدام بیت با عبارت «مجنون‌صفتی باید که از نام لیلی شنیدن جان توان باختن» قرابت مفهومی بیش‌تری دارد؟

- (۱) گر تو را آن چشم غیبی باز شد / با تو ذرات جهان هم‌راز شد
- (۲) نیک و بد در راه او یکسان بود / خود چو عشق آمد نه این نه آن بود
- (۳) ور به چشم عقل بگشایی نظر / عشق را هرگز نبینی پا و سر
- (۴) زنده‌دل باید درین ره صدهزار / تا کند در هر نفس صد جان نثار

۱۳۰- در کدام یک از ابیات زیر «طنز» دیده نمی‌شود؟

- (۱) دوش از مسجد سوی میخانه آمد پیر ما / چیست یاران طریقت بعد از این تدبیر ما
- (۲) مشکلی دارم ز دانشمند مجلس باز پرس / توبه فرمایان چرا خود توبه کم‌تر می‌کنند
- (۳) آن سفر کرده که صد قافله دل هم‌ره اوست / هر کجا هست خدایا به سلامت دارش
- (۴) می‌خور که شیخ و حافظ و مفتی و محتسب / چون نیک بنگری همه تزویر می‌کنند

تاریخ ادبیات و آرایه‌های ادبی

پاسخ دادن به سؤال‌های این درس برای همه دانش آموزان **اجباری** است.
وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

تاریخ ادبیات (۱):
تاریخ ادبیات ایران (تا پایان عصر مولوی)
صفحه‌های ۱۵۹ تا ۱۷۷
تاریخ ادبیات (۲):
تاریخ ادبیات ایران (تا پایان درس ۱۶)
صفحه‌های ۱۴۰ تا ۱۴۶
آرایه‌های ادبی:
مقدمت، قالب‌های شعر فارسی، بیان، پدیع لفظی
صفحه‌های ۱۲ تا ۱۳۳

۱۳۱- موضوع چند اثر در مقابل آن نادرست آمده است؟

«گرشاسپ‌نامه (سرگذشت گرشاسپ نیای رستم)، زادالمسافرین (سفرنامه)، التفهیم (منطق و فلسفه)، رسایل (مجموعه سخنان و مناجات‌های لطیف عرفانی)، مجمع‌البیان (تفسیر قرآن)، حقائق‌السحر (عروض و نقد شعر)، حدیقه‌الحقیقه (منظومه‌ای عرفانی)، تحفة‌العراقین (سفرنامه)، راحة‌الصدور (تاریخ خاندان غزنوی)»

(۱) سه (۲) پنج (۳) چهار (۴) دو

۱۳۲- متن زیر درباره کدام شاعر است؟

«اشعارش استوار و لطیف و تعبیراتش اصیل و کهن است و تحولاتی که زبان فارسی بر اثر مهاجرت به سرزمین‌های عراق عجم در روزگار او پیدا کرده، هنوز به شعر وی راه نیافته است. با وجود آن که شاعری حماسه‌سراست، حس دینی و علاقه به مبانی اسلام در شعر او بر همه چیز غلبه دارد.»

(۱) اسدی توسی (۲) دقیقی (۳) فردوسی (۴) عنصری

۱۳۳- کدام گزینه درباره «عصر رودکی یا دوره تغزل و خردآزمایی» درست است؟

- (۱) شاعران این عصر برای یافتن تعبیر یا مفهوم تازه خود را به زحمت می‌انداختند.
- (۲) در این دوره، هرات و نیشابور عمده‌ترین مراکز فرهنگی به شمار می‌آمدند.
- (۳) شاعران برون‌گرا بودند و مفاهیم ذهنی آنان از تعالیم کلی اخلاقی در نمی‌گذشت.
- (۴) قالب مسلط شعر این دوره غزل است با مضامین عشق و دلدادگی.

۱۳۴- عبارات زیر به ترتیب معرف آثار کدام گزینه هستند؟

- الف) در این کتاب، نام‌های زیبای ایرانی و رسم‌ها و عادات و آداب و رسوم اجتماعی بسیاری آمده است.
- ب) قدیم‌ترین و یکی از مهم‌ترین تفسیرهای شیعه به زبان فارسی است.
- ج) این کتاب بعد از کتاب شرح تعرف یکی از قدیم‌ترین متون نثر صوفیانه است.
- د) نثر علمی فارسی حدوداً با این کتاب آغاز می‌شود.

- (۱) سندبادنامه - مجمع‌البیان طبرسی - کشف‌المحجوب - هدایة‌المتعلمین فی الطب
- (۲) سمک عیار - مجمع‌البیان طبرسی - رسایل - هدایة‌المتعلمین فی الطب
- (۳) سندبادنامه - روض الجنان و روح الجنان - رسایل - الابنیه
- (۴) سمک عیار - روض الجنان و روح الجنان - کشف‌المحجوب - الابنیه

۱۳۵- کدام گزینه، نادرست است؟

- (۱) غیر از مختارنامه، بیش‌تر آثار منظوم عطار، در قالب مثنوی است.
- (۲) طبقات‌الصوفیه متأثر از تذکرة‌الاولیای عطار بوده است.
- (۳) تذکرة‌الاولیا بعد از طبقات‌الصوفیه و کشف‌المحجوب نوشته شده است.
- (۴) عطار، پیرو سنایی و پیشرو مولانا در سرودن اشعار عارفانه بوده است.

۱۳۶- کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) خط اوستایی مانند اغلب خطوط سامی از راست به چپ نوشته می‌شد و چهل و چهار حرف داشت.
- (۲) در بخش‌هایی از اوستا - به ویژه یسنا - اخبار تاریخی و بعضی داستان‌ها و روایات آمده است.
- (۳) شاخه شمالی از گروه غربی زبان‌های ایرانی میانه را پهلوانیک می‌گویند.
- (۴) در خط پهلوی برخی مصوت‌ها (حروف صدادار) همواره در نوشتار منعکس نمی‌شود.

۱۳۷- توضیح کدام یک از آثار «نیما» نادرست است؟

- (۱) منظومه خانواده یک سرباز را در مسیر کمال بخشیدن به ساخت بیرونی افسانه سرود. در این شعر، او به نوعی واقع‌گرایی ادبی و هنری و حتی گونه‌ای تفکر اجتماعی نزدیک می‌شود.
- (۲) افسانه، بیان سرگذشت بی‌دلی‌ها و ناکامی‌های خود شاعر است که به طرز لطیفی با سرنوشت جامعه و روزگار او پیوند خورده است.
- (۳) ققنوس همان شکل و بیان کاملاً تازه شعر فارسی است که هم از قید تساوی و قافیۀ سنتی آزاد است و هم تخیل و شکل ارائه آن با آن چه در شعر گذشته فارسی بود، به کلی تفاوت دارد.
- (۴) نیما منظومه‌های مرغ غم، خواب زمستانی، مرغ آمین و آب در خوابگاه مورچگان را در قالب نو نیمایی سروده و در عین حال، صورت تمثیلی را در آن‌ها حفظ کرده است.

۱۳۸- اثر کدام گزینه نادرست معرفی شده است؟

- (۱) جامع‌التواریخ: تألیف کتاب به سال ۷۱۰ هجری به پایان رسیده و نثری پخته و عالمانه دارد.
- (۲) تاریخ جهان‌گشا: نثر کتاب مصنوع و دشوار است و در آن لغات عربی و مغولی زیادی به کار رفته است.
- (۳) مسالک‌المحسنین: یکی از حسب‌حال‌های خواندنی دوره قاجاریه است. هدف نویسنده، تشریح اوضاع اجتماعی عصر خود است.
- (۴) سیاحت‌نامه ابراهیم بیگ: رمانی است تاریخی، خواندنی و شیرین که در شهر استانبول با شور و صمیمیت در بیان نوشته شده است.

۱۳۹- جاهای خالی عبارت زیر به ترتیب با کدام گزینه کامل می‌شود؟

«جامی که بعدها به ... هم ملقب گردید، در سال ... هجری قمری در ناحیه خرچرد جام دیده به جهان گشود. در کودکی همراه پدر به ... رفت و در مدرسه نظامیه آن‌جا اقامت گزید. مثنوی ... این شاعر در ذکر موعظه و نصیحت از زبان فیلسوفان یونانی است.»

- (۱) نورالدین - ۸۱۷ - هرات - خردنامه اسکندری
- (۲) عبدالرحمان - ۹۱۷ - هرات - اسکندرنامه
- (۳) نورالدین - ۹۱۷ - بخارا - آیینۀ اسکندری
- (۴) عبدالرحمان - ۸۱۷ - بخارا - آیینۀ اسکندری

۱۴۰- کدام گزینه، درباره شعر سید اشرف‌الدین حسینی (نسیم شمال) غلط است؟

- (۱) شعر او فریاد انسانی آگاه و سختی‌کشیده از زمانه‌ای است که در آن جهل و خودکامگی مجالی برای اندیشه سالم باقی نگذاشته است.
- (۲) ویژگی عمده شعر او، گذشته از سادگی و صمیمیت زبانی، مضمون و محتوای آن است که از عمق وجود مردم مایه می‌گرفت.
- (۳) اشعار او به زبان کوچه و بازار است و می‌توان آن را از لحاظ انسجام ادبی، فنی و جوهر شعری بلندپایه ارزیابی کرد.
- (۴) شعر او حاوی قصه‌های شیرین، لطیفه‌ها و نکته‌سنجی‌هایی است که به روح و جان مردم آن عصر نزدیک است.

۱۴۱- از میان کتاب‌های زیر چند اثر به تقلید از آثار سعدی نوشته یا سروده شده‌اند؟

«بهارستان - نکات و مراسلات - قندهارنامه - گلشن صبا - بزم وصال - خلد برین - نفحات الانس - صدپند - رساله اللباده - پریشان»

(۱) شش (۲) سه (۳) چهار (۴) پنج

۱۴۲- آثار «سبع‌المثانی - عشاق‌نامه - سبحة‌الابرار - لوايح» به ترتیب به کدام شکل نگاشته شده‌اند؟

(۱) نثر - نظم - نظم - نثر (۲) نظم - نثر - نظم - نثر

(۳) نثر - نثر - نظم - نظم (۴) نظم - نظم - نثر - نثر

۱۴۳- در کدام گزینه هر دو آرایه «استعاره» و «تشبیه» دیده می‌شود؟

(۱) صد سحر شور تبسم داشت لعلش لیک حیف / این نمک پر بی‌خبر از سینه‌های ریش رفت

(۲) گل باغ محبت ناز شبنم بر نمی‌دارد / نمک از شور اشک خویش بس باشد کبابش را

(۳) به این تمکین شیرین هر کجا از ناز برخیزی / گره در نیشکر پیش قدت زَنار می‌بندد

(۴) رشته جانم کی آرد تاب شمع روی تو / چون چراغ عقل را با شور عشقت تاب نیست

۱۴۴- در همه گزینه‌ها به جز گزینه ... واژه «چشم» در معنای مجازی به کار رفته است.

(۱) نیش سر مژگانت ببرید رگ جانم / زان هر نفسی چشم خون جگر افشاند

(۲) چشم بر دور قدح دارم و جان بر کف دست / به سر خواجه که تا آن ندهی نستانی

(۳) می‌کند از بدخویی آن چه نکرده است کس / گرچه بدی می‌کند، چشم بدش دور باد

(۴) من سایه شدم او ز پس چشم رقیبان / بر صورت من راست چو خورشید سما بود

۱۴۵- نوع سجع موجود در کدام بیت متفاوت است؟

(۱) ای سروران را تو سند بشمار ما را زان عدد / دانی سران را هم بود اندر تبع دنبال‌ها

(۲) آب حیات آمد سخن کآید ز علم من لدن / جان را از او خالی مکن تا بردهد اعمال‌ها

(۳) افلاک از تو سرنگون خاک از تو چون دریای خون / ماهت نخوانم ای فزون از ماه‌ها و سال‌ها

(۴) سازی ز خاکی سیدی بر وی فرشته حاسدی / با نقد تو جان کاسدی پامال گشته مال‌ها

۱۴۶- ترتیب درست ابیات زیر به لحاظ داشتن آرایه‌های «تشبیه بلیغ - اضافه استعاری - مجاز - موازنه - استعاره مکنیه» در کدام گزینه آمده است؟

- (الف) گاهی به دست خواب پیام وصال ده / گه بر زبان باد سلام وفا فرست
 (ب) به یاد وصل تو خاری رقیب صد ورد است / به یاد روی تو دردی طیب صد درد است
 (ج) عشقت آتش در من افکند و مرا گفتا منال / ناله آتش به گاه سوختن بر من گرفت
 (د) زلف تو گر خاتم از دست سلیمان درر بود / آن بر او بگذار وز لعلت یکی خاتم فرست
 (ه) چون شمع ریزم از مژه سیلاب آتشین / زان لب که آتش است و عسل می‌دهد برت
- (۱) د - الف - ج - ب - ه
 (۲) ه - الف - د - ب - ج
 (۳) ب - ج - الف - ه - د
 (۴) د - ج - الف - ه - ب

۱۴۷- آرایه‌های مقابل همه ابیات به‌استثنای بیت ... تماماً درست آمده است.

- (۱) شراب وصلت اندر ده که جام هجر نوشیدم / درخت دوستی بنشان که بیخ صبر برکندم (مجاز - تشبیه بلیغ)
 (۲) چشم که بر تو می‌کنم، چشم حسود می‌کنم / شکر خدا که باز شد دیده بخت روشنم (استعاره - تشبیه)
 (۳) سنگ بردار که در جام علایق زهر است / جام بگذار که در دست حوادث سنگ است (کنایه - موازنه)
 (۴) مستم ولی از روی او غرقم ولی در جوی او / از قند و از گلزار او چون گل شکر پرورده‌ام (سجع - استعاره مصرحه)

۱۴۸- کدام بیت فاقد یکی از آرایه‌های «تکرار یا جناس» است؟

- (۱) دردمند از درد چشمت چشم بیماران ولی / درد برچیدن ز چشمت جمله را درمان چشم
 (۲) هر که در عهد ازل مست شد از جام شراب / سر به بالین ابد باز نهد مست و خراب
 (۳) تا دهد چشمم برای صحت چشمت زکات / نور چشم من! پر از دُر کرده‌ام دامان چشم
 (۴) هر دم که در دلم گذرد نیش غمزهات / گردد ز غصه بر دل من نیشتر شراب
- ۱۴۹- به ترتیب در کدام بیت هر دو آرایه «واج‌آرایی و جناس» و در کدام بیت آرایه‌های «موازنه و اشتقاق» به کار رفته است؟

- (الف) به تاب طره لیلی و شورش مجنون / به شور شکر شیرین و تلخی فرهاد
 (ب) آمد پی متابعتش کوه در روش / رفت از پی مشایعتش سنگ بر هوا
 (ج) اگر دستت دهد این هر سه حالت / علم بر هر دو عالم زن چو عطار
 (د) به حرف آمدی و زخم کهنه‌ام نو شد / به حیرتم چه کمک بود گفت‌وگوی تو را
- (۱) ج، الف
 (۲) الف، ج
 (۳) ب، الف
 (۴) د، ب

۱۵۰- در کدام بیت هر دو آرایه «جناس و ترصیع» به کار رفته است؟

- (۱) شحنه راه دو جهان من است / گر نه چرا در غم جان من است
 (۲) من که بر آن آب چو کشتی شدم / ساکن از آن باد بهشتی شدم
 (۳) خواست پریدن چمن از چابکی / خواست چکیدن سمن از نازکی
 (۴) متازید و این کشتگان مسپرید / بگردید و این خستگان بشمرید

استثنا و منادا
صفحه‌های ۶۸ تا ۷۵

پاسخ دادن به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

عربی سال چهارم

■ عَيْنُ الْأَصْحَحِ وَالْأَدَقِّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجُمَةِ أَوْ التَّعْرِيبِ: (۱۵۱ - ۱۵۴)

۱۵۱- «لاتسمح إلاً للأفكار الرائعة أن تؤثر على قلبك حتى تحلو حياتك.»:

- (۱) فقط به افکار دل‌انگیز اجازه بده بر قلبت تأثیر کند تا زندگیت شیرین شود.
- (۲) به اندیشه‌های مفید اجازه بده قلبت را تحت تأثیر قرار دهد تا زندگیت شیرین شود.
- (۳) اجازه مده چیزی جز اندیشه‌های مطلوب بر دلت اثر کند تا زندگیت را بر تو شیرین گرداند.
- (۴) فقط به اندیشه‌های تازه اجازه مده که دلت را تحت تأثیر قرار دهد تا زندگیت به شیرینی گراید.

۱۵۲- «تربى الامهات الأجيال المثقفة لأن مستقبل البلاد فى يدها!»:

- (۱) مادران نسل‌های با فرهنگی را تربیت کردند برای این‌که آینده کشور در دست آن‌هاست!
- (۲) همانا آینده کشور در دست نسل‌های با فرهنگ است به همین خاطر مادران آن‌ها را تربیت کردند!
- (۳) مادران نسلی با فرهنگ را تربیت می‌کنند برای این‌که آینده کشور در دست آن‌هاست!
- (۴) مادران نسل‌های با فرهنگ را تربیت می‌کنند برای این‌که آینده کشور در دست آن‌هاست!

۱۵۳- «ما باید بر سختی‌ها شکيبا باشیم؛ زیرا صبر از مهمترین کارهای مؤمنان است!»:

- (۱) لَنَا أَنْ نَكُونَ صَابِرًا عَلَى الْمَصَاعِبِ لِأَنَّ الصَّابِرَ مِنْ أَهْمِ الْمُؤْمِنِينَ فِي أُمُورِهِ!
- (۲) عَلَيْنَا أَنْ نَكُونَ صَابِرَاتٍ عَلَى شِدَائِدِ الْحَيَاةِ لِأَنَّ الصَّبْرَ مِنَ الْأُمُورِ الْمَهْمَةِ لِلْمُؤْمِنِينَ!
- (۳) يَجِبُ عَلَيْنَا أَنْ نَكُونَ صَابِرُونَ عَلَى الْمَصَاعِبِ لِأَنَّ الصَّبْرَ أَهْمُ أُمُورِ الْمُؤْمِنِينَ!
- (۴) عَلَيْنَا أَنْ نَكُونَ صَابِرِينَ عَلَى الشَّدَائِدِ لِأَنَّ الصَّبْرَ مِنْ أَهْمِ أُمُورِ الْمُؤْمِنِينَ!

۱۵۴- عَيْنُ الصَّحِيحِ:

- (۱) «ای بزرگان! انسان پرهیزکار، در زندگی چون دانشمندی بردبار است.» یا أَيُّهَا الْكِبَارُ! إِنْسَانٌ مُتَّقِيٌّ فِي الْحَيَاةِ كَعَالِمٍ حَلِيمٍ،
- (۲) «او نیکوکار باتقوایی است که ترس الهی او را ناتوان کرده.»: إِنَّهُ مُحْسِنٌ مُتَّقٍ قَدْ أضعَفَهُ الْخَوْفُ الْإِلَهِيَّ،
- (۳) «کسی که به او می‌نگرد می‌پندارد او بیمار است اما نیست.»: الَّذِي يَنْظُرُ إِلَيْهِ يَظُنُّهُ مَرِيضٌ لَكِنَّهُ لَيْسَ مَرِيضًا،
- (۴) «او از اعمال اندک خود خشنود نیست و از اعمال خود ترسان است.»: فَإِنَّهُ لَيْسَ رَاضِيًّا عَنْ أَعْمَالِهِ الْقَلِيلِ وَهُوَ خَائِفٌ مِنْ أَعْمَالِهِ!

۱۵۵- عَيْنُ الْخَطَأِ فِي التَّشْكِيلِ: «يا أهل العالم! قال على (ع): من كفارات الذنوب العظام إغاثة الملهوف و التنفيس عن المكروب!»

- (۱) أهلٌ - من - العظام
- (۲) العالمٌ - كفاراتٍ - إغاثَةٌ
- (۳) الذنوبُ - الملهوفُ - التنفيسُ
- (۴) قالَ - على - المكروبُ

١٥٦- عین الصحیح فی الإعراب و التحلیل الصّرفی: «كان أهل مدین فی أول أمرهم أصحاب صلاح لا یعبدون إلا ربهم الواحد القهار!»:

- (١) «رب»: مفرد مذکر - معرفّ بالإضافة - معرب - ممنوع من الصرف / مستثنى مفرغّ و مرفوع بإعراب الفاعل
- (٢) «أصحاب»: جمع تکسیر (مفرده: «صاحب»؛ مذکر) - مشتق و اسم فاعل - معرب / خبر «كان» و منصوب
- (٣) «یعبدون»: للغائبین - مجرد ثلاثی - معرب / فعل مرفوع بثبوت «نون» الإعراب و الجملة حالیه و خبر «كان»
- (٤) «مدین»: اسم - مفرد مؤنث - معرفة (علم) - معرب - منصرف / مضاف إليه و مجرور بالكسر

١٥٧- عین الخطأ حسب أحكام المنادی:

- (١) أيها الناس! حاسبوا أنفسكم قبل أن تحاسبوا! «أى»: منادى مفرد و منصوب محلاً.
- (٢) فلأحى القرية! اجتهدوا حتى لا نحتاج إلى الأغيار! «فلأحى»: منادى مضاف و منصوب بالإعراب الفرعى.
- (٣) أولادى الأعزاء! لا تكذبوا فى كلامكم أبداً! «أولاد»: منادى مضاف و منصوب تقديراً.
- (٤) والدى! إن رضىتما عنى فالله يرضى عنى! «والدى»: المنادى مفرد و منصوب بالإعراب التقديرى.

١٥٨- عین المستثنى لا يعرب على حسب ما يطلب العامل قبله:

- (١) لا يهتأ إلا ولده على النجاح فى الإمتحانات النهائية.
- (٢) ما أطعم الله إلا كلّ عباده مشفقاً عليهم.
- (٣) لم نتحمل المشاكل إلا ما يفجر ينبوع قلبنا بالعلم.
- (٤) ليس أبقى الأعمال عند الله إلا ما يملأ قلوب العباد بالإيمان.

١٥٩- عین الصحیح للفرغ: «الجيران لم يدعونا إلى تناول العشاء إلا...».

- (١) جار واحد!
- (٢) جاران اثنان!
- (٣) والدائ!
- (٤) اثنین منهم!

١٦٠- عین المنادى بالإعراب الظاهرى:

- (١) يا رب! اغفر لى ذنوبى كلها.
- (٢) يا فتى مدينتنا! ساعد الفقراء.
- (٣) «يا أيها الناس! أعبدوا ربكم الذى خلقكم»
- (٤) يا معلمى مدرستنا! اجتهدوا للوصول إلى الأهداف العالية.

نشریه‌ها و تاریخ‌نویسی
صفحه‌های ۱۴۶ تا ۱۵۴

پاسخ دادن به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی (مجموع دروس تاریخ و جغرافیا): ۲۵ دقیقه

تاریخ‌شناسی

۱۶۱- نخستین روزنامه ایران ... نام داشت که به همت ... منتشر شد.

- (۱) کاغذ اخبار - میرزا صالح شیرازی
(۲) کاغذ اخبار - امیرکبیر
(۳) وقایع اتفاقیه - میرزا صالح شیرازی
(۴) وقایع اتفاقیه - امیرکبیر

۱۶۲- به ترتیب، ارائه اخبار و مطالب بیشتر و شمول دیدگاه‌ها و نگرش‌های متنوع، کدام اهمیت رسانه‌های چاپی را بیان می‌کند؟

(۱) وجود وقت و زمان زیاد - محدود و مختصر بودن

(۲) محدودیت کمتر در تنوع و حجم مطالب - سندیت بیشتر و مکتوب بودن

(۳) محدودیت کمتر در تنوع و حجم مطالب - موضوع محور و تیتروار بودن

(۴) سندیت بیشتر و مکتوب بودن - محدود و مختصر بودن

۱۶۳- کدام گزاره در مورد تقسیم‌بندی نشریات صحیح نیست؟

(۱) دسته‌بندی تحت عنوان «فصل‌نامه مطالعات تاریخی»، ترکیبی از عوامل محتوایی و زمانی در ایجاد نشریات است.

(۲) دسته‌بندی نشریات تحت عنوان «نشریه علمی پژوهشی» نشان‌دهنده دسته‌بندی آن‌ها از نظر زمان انتشار است.

(۳) تقسیم‌بندی بر اساس میزان سندیت و اهمیت مطالب، جزیی از تقسیم‌بندی بر اساس محتوا است.

(۴) معمولاً محورهای موضوعی نشریات در بالای صفحه نخست یا روی جلد آن‌ها نوشته می‌شود.

۱۶۴- مسئله زمان در کدام یک از دلایل وجود اخبار و اطلاعات نادرست در نشریات نقش دارد؟

(۱) ملاحظات سیاسی و اعتقادی
(۲) دخالت نظرات شخصی

(۳) شتابزدگی
(۴) ملاحظات مربوط به دوره تاریخی

۱۶۵- در دوران پس از انقلاب مشروطیت نقش روزنامه‌ها چگونه بود و در این زمان دولت و گروه‌های سیاسی با ایجاد روزنامه سعی بر چه امری

داشتند؟

(۱) با وسعتی بیش‌تر در صحنه سیاسی و اجتماعی کشور نقش‌آفرین بودند. - همراه کردن مردم با نظرات و خواسته‌های خویش

(۲) تحت تأثیر ملاحظات حکومتی به صورت محدود حضور داشتند. - آشنا کردن مردم با اندیشه‌های سیاسی غرب

(۳) با وسعتی بیش‌تر در صحنه سیاسی و اجتماعی کشور نقش‌آفرین بودند. - آشنا کردن مردم با اندیشه‌های سیاسی غرب

(۴) تحت تأثیر ملاحظات حکومتی به صورت محدود حضور داشتند. - همراه کردن مردم با نظرات و خواسته‌های خویش

۱۶۶- نشریات چگونه به پیشرفت علم تاریخ و گسترش بینش تاریخی در جوامع کمک می‌کنند و به کدام علت ممکن است واقعیت‌ها آن‌گونه که

بوده‌اند در نشریات منعکس نشوند؟

- (۱) با چاپ مطالب به صورت عمومی، تخصصی و تحقیقی درباره تاریخ - ملاحظات سیاسی، اعتقادی و اقتصادی
- (۲) با شناسایی اهداف دست‌اندرکاران یک نشریه و تأثیر آن‌ها بر محتوای نشریه - ملاحظات سیاسی، اعتقادی و اقتصادی
- (۳) با چاپ مطالب به صورت عمومی، تخصصی و تحقیقی درباره تاریخ - تفصیل و جزئیات زیاد در محتوای نشریات
- (۴) با شناسایی اهداف دست‌اندرکاران یک نشریه و تأثیر آن‌ها بر محتوای نشریه - تفصیل و جزئیات زیاد در محتوای نشریات

۱۶۷- در کدام گزینه به ترتیب، به دو ویژگی «تفصیل» و «تنوع» آگاهی‌های موجود در نشریات پرداخته شده است؟

- (۱) مطالب هم‌زمان با فاصله زمانی اندکی پس از وقوع رویدادهایی که ذکر می‌کنند، ثبت شده‌اند. - درباره یک رویداد یا شخصیت سیاسی مطالبی کلی و نامحدود آمده است.
- (۲) در ارتباط با یک رویداد یا شخصیت سیاسی جزئیات بیش‌تری یافت می‌شود. - مطالب نشریات به موضوعات مختلف (گاه تا ده‌ها موضوع) می‌پردازد.
- (۳) با فاصله زمانی اندکی که با وقوع اخبار ذکر شده در آن‌ها دارند، ثبت می‌شوند. - نشریات در شکل‌گیری بعضی از رویدادها و تحولات تاریخی قرون اخیر تأثیر داشته‌اند.
- (۴) مطالب نشریات به موضوعات مختلف (گاه تا ده‌ها موضوع) می‌پردازد. - مطالب نشریات به افکار و اندیشه‌های رایج در هر عصر و حتی حوادث جزئی و روزمره می‌پردازد.

۱۶۸- چرا در بسیاری مواقع اخبار موجود در نشریات با وجود تازه و دست اول بودن، کامل نیستند؟ زیرا ...

- (۱) از نظر تاریخ‌نگاری نمی‌توان همه مطالب آن‌ها را بدون ارزیابی پذیرفت.
- (۲) نداشتن فرصت کافی برای تحقیق موجب می‌شود اشتباهات چاپی در نشریات راه یابد.
- (۳) اشخاص دخیل در تنظیم نشریات، بنابر دیدگاه خود واقعیت‌ها را دستکاری می‌کنند.
- (۴) امکان وجود اخبار غرض‌ورزانه و نادرست در نشریات وجود دارد.

۱۶۹- کدام گزینه در ارتباط با نشریات صحیح است؟

- (۱) از جمله ملاک‌های پیشرفت کشورها، تعداد و تنوع نشریات در هر کشور است.
- (۲) چاپ روزنامه در ایران قدمتی نزدیک به سه قرن دارد.
- (۳) همه منابع به جز روزنامه‌ها هنگام مراجعه مورخ به آن‌ها، مورد نقد قرار می‌گیرند.
- (۴) در آغاز روزنامه‌ها در صفحاتی بسیار ولی تعداد اندک منتشر می‌شدند.

۱۷۰- آگاهی‌های موجود در نشریات چه شاخصه‌هایی دارند؟

(۱) مستقیم، پراکنده و مفصل	(۲) غیرمستقیم، متنوع و مفصل
(۳) مستقیم، متنوع و مفصل	(۴) غیرمستقیم، پراکنده و مفصل

نقش جغرافیا در مدیریت محیط
صفحه‌های ۱۰۴ تا ۱۱۲

پاسخ‌دادن به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

جغرافیای سال چهارم

۱۷۱- «مدیریت محیط‌زیست» عبارت است از...

- (۱) مجموعه بسیار بزرگ و پیچیده‌ای از اجزا و عوامل گوناگون که بر اثر تکامل تدریجی موجودات زنده و اجزای سازنده سطح زمین شکل گرفته است.
- (۲) حفاظت و بهره‌برداری از منابع طبیعی، بدون برهم زدن تعادل محیط، جهت بهبود زندگی انسان‌ها.
- (۳) مجموعه برنامه‌ریزی‌هایی که فعالیت‌های انسان را برای استفاده بهتر از محیط‌زیست و حفاظت از منابع طبیعی ساماندهی می‌کند.
- (۴) برنامه‌ای که به تنظیم رابطه انسان و محیط‌زیست به منظور بهره‌برداری منطقی از همه امکانات می‌پردازد.

۱۷۲- در چه صورتی یک سرزمین به اهداف مدیریت جغرافیایی محیط‌زیست می‌رسد؟

- (۱) جغرافی دان برای استفاده از منابع طبیعی سرزمین، ابتدا ویژگی‌های آن را دقیقاً بررسی کند.
- (۲) جغرافیا به‌عنوان علم مطالعه رابطه متقابل انسان و محیط در مدیریت محیط نقش محوری داشته باشد.
- (۳) رابطه منابع طبیعی و عوامل انسانی با توجه به اصول جغرافیایی باشد.
- (۴) جغرافیا در برنامه‌ریزی‌های محیطی، از سطح محلی تا سطح ملی، نقش اساسی داشته باشد.

۱۷۳- کدام عبارت دیدگاه زیست‌محیطی دین اسلام درباره «بهره‌برداری» است؟

- (۱) دیگران کاشتند و ما خوردیم، ما بکاریم و دیگران بخورند.
- (۲) اوست که باغ‌هایی با میوه‌های گوناگون برای شما پدید آورد؛ بخورید و حق مستمندان را بپردازید ولی زیاده‌روی نکنید که او مسرفان را دوست ندارد.
- (۳) شکستن شاخه درخت نزد من به منزله شکستن بال فرشتگان است.
- (۴) ما در زمین امکاناتی به او دادیم و از هر چیزی وسیله‌ای به او بخشیدیم.

۱۷۴- راجع به «جغرافیای کاربردی» نمی‌توان گفت:

- (۱) ارتباط نزدیکی با برنامه‌ریزی دارد.
- (۲) به بررسی و تحلیل پدیده‌های جغرافیایی و ارتباط آن با محیط‌زیست می‌پردازد.
- (۳) برنامه‌ریزی به‌طور مستقیم با مکان جغرافیایی ارتباط دارد.
- (۴) میدان عمل جغرافیای کاربردی، مسائل مهم مکان‌ها و نواحی جغرافیایی است.

۱۷۵- نقش عوامل کدام گزینه، در روند بیابان‌زایی در ایران، در مجموع بیشتر از «تخریب مراتع» است؟

- (۱) تخریب اراضی کشاورزی، تخریب جنگل و استخراج معادن
- (۲) برداشت بی‌رویه آب از سفره‌های آب زیرزمینی، تخریب جنگل و تخریب اراضی کشاورزی
- (۳) استخراج معادن، تخریب اراضی کشاورزی و برداشت بی‌رویه آب از سفره‌های زیرزمینی
- (۴) استخراج معادن، تخریب جنگل و برداشت بی‌رویه آب از سفره‌های زیرزمینی

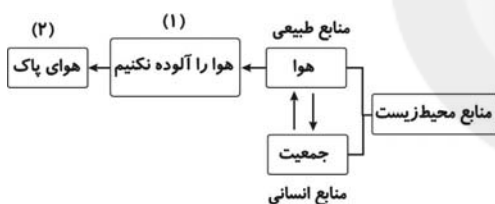
۱۷۶- جهت تحقق توسعه‌های متعادل و متناسب با ظرفیت‌های مکانی یک ناحیه، وظیفه جغرافی دان چیست؟

- (۱) در برنامه‌ریزی‌ها، از نتایج حاصل از یک سیستم اطلاعاتی که به صورت‌های مختلف در دسترس قرار می‌گیرد، استفاده کند.
- (۲) در دست داشتن اطلاعات پایه‌ای دقیق، قابل اعتماد و روزآمد جهت برنامه‌ریزی‌هاست.
- (۳) با توجه به امکانات یک ناحیه، در توزیع هماهنگ برنامه‌های عمرانی گام بردارد.
- (۴) فعالیت‌های انسانی را برای استفاده بهتر از محیط‌زیست و حفاظت از منابع طبیعی سامان‌دهی کند.

۱۷۷- بی‌توجهی به چه عاملی سبب شده تا الگوهای توسعه در ایران در بعضی فعالیت‌ها یکسان نباشد؟

- (۱) حفاظت از منابع طبیعی
- (۲) نقش توان‌های محیطی
- (۳) تخریب محیط‌زیست
- (۴) نگرش توسعه منطقه‌ای

۱۷۸- با توجه به نمودار روبه‌رو که رابطه جغرافیا و مدیریت محیط را نشان می‌دهد، شماره‌های (۱) و (۲) به ترتیب با کدام موارد تکمیل می‌گردند؟

- (۱) مدیریت محیط - برنامه‌ریزی محیطی
- (۲) برنامه‌ریزی محیطی - اصول جغرافیایی
- (۳) اصول جغرافیایی - برنامه‌ریزی محیطی
- (۴) اصول جغرافیایی - اخلاق زیست‌محیطی

۱۷۹- چند میلیون کیلومتر مربع از کل مساحت کره زمین به آب‌ها و اقیانوس‌ها و چند میلیون کیلومتر مربع به زمین‌های کشاورزی، جنگل‌ها و مراتع اختصاص دارد؟

- (۱) ۳۶۱ - کمتر از ۵۰
- (۲) ۵۱۰ - ۱۴۹
- (۳) ۵۱۰ - ۳۶۱
- (۴) ۱۴۹ - کمتر از ۵۰

۱۸۰- بی‌توجهی به بعد مکانی در برنامه‌ریزی‌ها سبب ... می‌شود.

- (۱) قطع بی‌رویه درختان و افزایش تخریب جنگل‌ها
- (۲) برداشت بی‌رویه آب از سفره‌های زیرزمینی
- (۳) اتلاف آب در بخش کشاورزی و صنایع
- (۴) بهم‌خوردن تعادل منطقه‌ای انواع فعالیت‌ها

تاریخ ایران و جهان (۱) و (۲)

پاسخ دادن به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

تاریخ (۱) کل کتاب
صفحه‌های ۲۲۸ تا ۲۷۲
تاریخ (۲) درس (۱) تا ۵۳
صفحه‌های ۵۰ تا ۷۲

۱۸۱- گروه برجای‌نشستگان در دوره خلافت امام علی (ع) به کدام روش متوسل شدند؟

- (۱) به بهانه خون‌خواهی عثمان به سرکشی در مقابل آن حضرت پرداختند.
- (۲) اشرافیت مال‌اندوز را تقویت و جبهه حق را تضعیف کردند.
- (۳) در یک اقدام غیرمنطقی، امام علی (ع) را مورد نکوهش قرار دادند.
- (۴) بیعت خود را با امام علی (ع) شکستند و در مقابل ایشان به صف‌آرایی پرداختند.

۱۸۲- سازنده اولین ظرف‌های سفالی ... بودند، اما پس از ... این کار به ... سپرده شد.

- (۱) زنان - اختراع چرخ کوزه‌گری - مردان
- (۲) زنان - تقسیم کار اجتماعی - مردان
- (۳) مردان - اختراع چرخ کوزه‌گری - زنان
- (۴) مردان - تقسیم کار اجتماعی - زنان

۱۸۳- کدام یک از گروه‌های اجتماعی قرون وسطا از امنیت زندگی در قلعه و حمایت مشهورترین قشر جامعه برخوردار بودند؟

- (۱) شوالیه‌ها
- (۲) فئودال‌ها
- (۳) رعیت بدون زمین
- (۴) سرفها

۱۸۴- کدام گزینه از پیامدهای پیدایش و رشد مذهب پروتستان در اروپا نمی‌باشد؟

- (۱) تضعیف حکومت‌های پادشاهی
- (۲) از بین رفتن وحدت مذهبی در اروپا
- (۳) بروز جنگ‌های مذهبی
- (۴) شکل‌گیری کلیساهای ملی

۱۸۵- در سال‌های ۱۸۳۰ و ۱۸۴۸ م. دو موج انقلاب، اروپا را فرا گرفت؛ در اثر این انقلاب‌ها به ترتیب، در کشورهای «اتریش» و «فرانسه» چه اتفاقاتی رخ داد؟

- (۱) مردم خود را از سلطه هلند نجات دادند. - مردم به استقلال رسیدند.
- (۲) آزادی‌خواهان، صدراعظم را مجبور به فرار کردند. - مردم توانستند رژیم سلطنتی مشروطه برقرار سازند.
- (۳) مردم خود را از سلطه هلند نجات دادند. - مردم علیه سلطنت استبدادی قیام کردند.
- (۴) آزادی‌خواهان، صدراعظم را مجبور به فرار کردند. - دوباره رژیم جمهوری برقرار شد.

۱۸۶- به چه دلیل کمبوجیه در نهایت توانست مصر را فتح کند؟

- (۱) برخلاف تصور فرعون مصر، حمله ایرانیان از خشکی او را غافلگیر کرد.
- (۲) طغیان‌های پیاپی رود نیل سبب تضعیف منابع اقتصادی حکومت شده بود.
- (۳) تعدادی از فرمانروایان آن نواحی شورش کرده بودند و سرزمین مصر دچار نابسامانی شده بود.
- (۴) غفلت سپاهیان و این‌که این سرزمین کانون توطئه‌ها و رقابت‌های درباریان شده بود.

۱۸۷- چرا امام حسن (ع) خلافت را با شرایطی به معاویه واگذار کرد؟

- (۱) امام (ع) نیز مانند پدرش، فاقد سپاهی مطیع بود و جز افراد انگشت‌شمار، بقیه افرادی سست عنصر و کم‌انگیزه بودند.
- (۲) تفرقه‌افکنی در سرزمین‌های اسلامی به خصوص عراق به اوج خود رسیده بود.
- (۳) امام (ع) می‌خواست از وقوع شکستی که می‌توانست جان و مال همه مردم عراق را به مخاطره اندازد، جلوگیری کند.
- (۴) سستی و زبونی کوفیان در برابر وسوسه‌های جاسوسان معاویه، سپاه امام (ع) را در آستانه شکست قرار داده بود.

۱۸۸- در هنگام شروع جنگ‌های صلیبی، شام در دست چه کسانی بود و در هنگام پایان یافتن جنگ اول صلیبی چه کسانی در مرزهای شام حکومت می‌کردند؟

- (۱) فاطمیان - آل‌زنگی
- (۲) سلجوقیان - آل‌زنگی
- (۳) فاطمیان - فاطمیان
- (۴) سلجوقیان - فاطمیان

۱۸۹- کدام گزینه از ویژگی‌های دوران فرمانروایی سامانیان نمی‌باشد؟

- (۱) با مساعدت امیران و وزیران، تشکیلات منظم و کارآمد دیوانی و اداری شکل گرفت.
- (۲) در دوران زمامداری آن‌ها مذهب شیعه در قلمرو آنان گسترش یافت.
- (۳) امیران سامانی استقلال داشتند و اقتدارشان در قلمرو خود نامحدود بود.
- (۴) سامانیان نسبت به خلفا اظهار اطاعت و تابعیت می‌کردند.

۱۹۰- در عهد خلافت منصور عباسی کدام نواحی فتح گردید؟

- (۱) دماوند و طبرستان
- (۲) سیستان و خراسان
- (۳) ری و گرگان
- (۴) نیشابور و هرات

جغرافیا (۱) و (۲)

پاسخ دادن به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

جغرافیا (۱):
کل کتاب
صفحه‌های (۱ تا ۱۶۴)
جغرافیا (۲):
فصل اول و دوم
صفحه‌های (۱ تا ۳۹)

۱۹۱- میزان «بارندگی سالانه» و «تبخیر واقعی سالانه» به ترتیب در کدام قاره‌ها بیشتر است و میزان تبخیر واقعی

سالانه ایران نسبت به کل جهان چگونه است؟

- (۱) اروپا - آمریکا - کمتر
(۲) آمریکا - آمریکا - کمتر
(۳) آمریکا - اروپا - بیشتر
(۴) اروپا - اروپا - بیشتر

۱۹۲- کدام عبارت درباره توسعه صحیح است؟

(۱) کشورهای مخالف با شاخص‌های توسعه معتقدند که این شاخص‌ها کشورهای جهان را به کشورهای پیشرفته صنعتی و در حال توسعه تقسیم می‌کنند.

(۲) کارشناسان توسعه در سازمان‌های بین‌المللی سعی کرده‌اند با استفاده از آمارها، کیفیت زندگی را در کشورهای مختلف با یکدیگر مقایسه کنند.

(۳) کارشناسان توسعه معتقدند که امر توسعه را باید در یک کشور خاص در نظر گرفت و آن را از سایر کشورها جدا کرد.

(۴) جغرافی‌دانانی که امر توسعه را بررسی می‌کنند، با توجه به وسعت واقعی کشورها، به تهیه نقشه جهان‌نما می‌پردازند.

۱۹۳- چرا جغرافیا با دید ترکیبی و کل‌نگر موضوعات را مطالعه و بررسی می‌کند؟

(۱) زیرا جغرافی‌دانان از این طریق می‌توانند به حل مشکل بپردازند یا طرح مناسبی ارائه کنند.

(۲) زیرا اجزا و عوامل محیطی در ارتباط با یکدیگر عمل می‌کنند.

(۳) زیرا به آن‌ها امکان استفاده از روش‌های کتابخانه‌ای و میدانی را در کنار هم می‌دهد.

(۴) زیرا در غیر این صورت محیط پیرامون از تعادل خود خارج می‌شود.

۱۹۴- «جنگ‌های داخلی» علت کدامیک از مهاجرت‌های زیر است و این نوع مهاجرت در کدام دسته از انواع مهاجرت قرار می‌گیرد؟

(۱) مهاجرت کارگران ترکیه به آلمان غربی - مهاجرت اختیاری

(۲) پناهنده شدن فلسطینی‌ها به اردن - مهاجرت داخلی اجباری

(۳) پناهنده شدن سکنه اتیوپی به کشورهای مجاور - مهاجرت اجباری

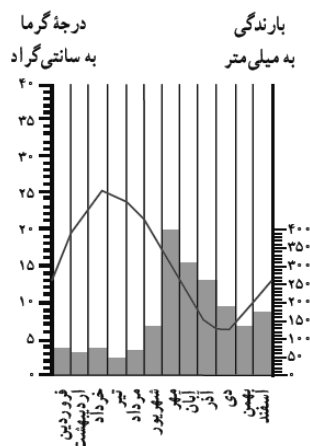
(۴) پناهنده شدن افغان‌ها به پاکستان - مهاجرت اختیاری

۱۹۵- «طاق دریایی» از جمله اشکال فرسایش ... و ناشی از ... است.

(۱) کاوشی - حفر مواد
(۲) تراکمی - رسوب گذاری مواد

(۳) کاوشی - رسوب گذاری مواد
(۴) تراکمی - حفر مواد

۱۹۶- با توجه به نمودار بارش و دمای مقابل، کدام گزینه اطلاعات آب‌وهوایی دقیقی را از این منطقه ایران

در اختیارمان قرار می‌دهد؟

- (۱) ناحیه معتدل و مرطوب خزری - عدم تعادل آب و هوایی سالانه
- (۲) ناحیه معتدل و مرطوب خزری - تعادل آب و هوایی سالانه
- (۳) ناحیه کوهستانی - تعادل آب و هوایی سالانه
- (۴) ناحیه کوهستانی - عدم تعادل آب و هوایی سالانه

۱۹۷- کدام گزینه درباره ویژگی‌های جغرافیایی سواحل، صحیح نیست؟

- (۱) سواحل صخره‌ای (مانند سواحل غرب قاره آمریکا) نسبت به سواحل پست، پهنای کمتری دارند.
- (۲) عوامل طبیعی مانند جریان‌های دریایی طولی و امواج، با توجه به همگن یا ناهمگن بودن جنس سنگ‌ها، سواحل را تغییر می‌دهند.
- (۳) دریابار و ستون‌های سنگی دریایی ناشی از تغییرات کاوشی سواحل هستند.
- (۴) باتلاق‌ها و مرداب‌های ساحلی از جمله ناهمواری‌هایی هستند که با عقب‌نشینی سواحل در نتیجه امواج، ایجاد شده‌اند.

۱۹۸- به ترتیب «مطالعه و بررسی مداوم عکس‌های ماهواره‌ای و تغییر دمای سطح زمین و هوای اطراف آن» و «بررسی پدید آمدن لکه‌های

خورشیدی» برای پیش‌بینی کدام مخاطرات طبیعی مناسب است؟

- (۱) خشک‌سالی - سیل
- (۲) آتش‌فشان - خشک‌سالی
- (۳) آتش‌فشان - بهمن
- (۴) سیل - بهمن

۱۹۹- عامل آلودگی آب‌های باقی‌مانده در مناطق خشک‌سالی‌زده، کدام است؟

- (۱) پوشش گیاهی خشک‌شده
- (۲) فزونی املاح باقی‌مانده در آب‌ها
- (۳) آتش‌سوزی‌های جنگل‌های اطراف
- (۴) خاک فرسایش‌یافته توسط باد

۲۰۰- خاک چرنوزیوم دارای کدام ویژگی است و در کدام نواحی یافت می‌شود؟

- (۱) از نظر مواد آلی فقیر است - معتدل
- (۲) هوموس فراوان دارد - معتدل
- (۳) کانی‌های فراوان دارد - مرطوب استوایی
- (۴) از نظر ترکیبات کربنی فقیر است - مرطوب استوایی

علوم اجتماعی

پاسخ دادن به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

بیدارگران اسلامی و منورالفکران و
روشنفکران غرب‌زده
انقلاب اسلامی ایران
صفحه‌های ۱۰۵ تا ۱۲۴

۲۰۱- به ترتیب پیدایش هریک از موارد زیر ناشی از چیست؟

«منجر شدن حاکمیت غرب‌زدگان به استبداد استعماری رضاخان»، «حرکت‌های چریکی نیروهای چپ در ایران» و «ناتوانی انقلاب‌های آزادی‌بخش در جلوگیری از استعمار نو»

- ۱) حضور قدرت‌های استعماری و دخالت انگلستان - حمایت از بلوک شرق - وابستگی کارگزاران این انقلاب‌ها به غرب
- ۲) نزاع با بیدارگران اسلامی - الگوگیری از جنبش‌های آزادی‌بخش - وابستگی کارگزاران این انقلاب‌ها به غرب
- ۳) حضور قدرت‌های استعماری و دخالت انگلستان - الگوگیری از جنبش‌های آزادی‌بخش - شکست در قطع وابستگی فرهنگی به غرب
- ۴) نزاع با بیدارگران اسلامی - حمایت از بلوک شرق - شکست در قطع وابستگی اقتصادی و فرهنگی به غرب

۲۰۲- کدام عبارات به ترتیب به موارد «الف» و «ب» اشاره دارند؟

جریان	بیدارگران اسلامی و منورالفکران غرب‌زده
اشتراک	الف
افتراق	ب

۱) این دو جریان فکری خطر غرب را بیش‌تر در رفتار سیاسی و اقتصادی آن می‌دانستند. - بیدارگران برخلاف منورالفکران غرب‌زده نسبت به کشورهای استعمارگر احساس خطر می‌کردند.

۲) هر دو خواستار اصلاح رفتار دولت‌های کشورهای مسلمان بودند. - برای منورالفکران غرب‌زده بر خلاف بیدارگران اسلامی مفهوم امت و ملت اسلامی بی‌معنا و منفور بود.

۳) این دو گروه قوت و قدرت جوامع غربی را نتیجه عمل کردن آن جوامع به دستورات اسلام می‌دانستند. - برای منورالفکران غرب‌زده برخلاف بیدارگران اسلامی حضور اقتصادی و سیاسی غرب یک فرصت بود.

۴) هر دو نسبت به کشورهای استعمارگر احساس خطر می‌کردند. - بیدارگران برخلاف منورالفکران غرب‌زده راه نجات امت اسلامی را بازگشت به اسلام و عمل به آن می‌دانستند.

۲۰۳- اعتراض نسل دوم غرب‌زدگان در کشورهای اسلامی به نسل اول از چه جهت است؟

۱) از نوع اعتراضاتی بود که طی قرن بیستم در کشورهای غربی نسبت به عملکرد سیاسی نظام‌های کمونیستی و سوسیالیستی شکل می‌گرفت که از بنیان‌های فکری اسلام، فاصله گرفته بودند.

۲) به دلیل گریز آنان از بنیان‌های فکری اسلامی یا اسلام‌ستیزی نیست، بلکه از نوع اعتراضاتی است که طی قرن بیستم در کشورهای غربی نسبت به عملکرد اقتصادی نظام‌های لیبرالیستی و سرمایه‌داری شده است.

۳) به واسطه فاصله گرفتن آن‌ها از اسلام و اسلام‌ستیزی است و از نوع اعتراضاتی است که طی قرن نوزدهم در کشورهای غربی نسبت به عملکرد اقتصادی نظام‌های لیبرالیستی و سرمایه‌داری شکل گرفت.

۴) از جهت اسلام‌ستیزی یا گریز از بنیان‌های فکری اسلام نیست، بلکه از نوع اعتراضاتی است که طی قرن بیستم در کشورهای غربی نسبت به عملکرد سیاسی نظام‌های لیبرالیستی و سرمایه‌داری به‌وجود آمد.

۲۰۴- هر عبارت به ترتیب با کدام گزینه مرتبط است؟

- به حذف ساختارهای اجتماعی پیشین و ایجاد ساختارهای اجتماعی استعماری جدید اقدام کردند.

- رهاورد عملکرد آنان، استبداد استعماری بود.

۱) حاکمان سکولار - منورالفکران غرب‌زده

۳) حاکمان سکولار - روشنفکران چپ

۲) بیدارگران نخستین - روشنفکران چپ

۴) روشنفکران مارکسیست - منورالفکران غرب‌زده

۲۰۵- کدام یک به ترتیب ویژگی انقلاب‌های آزادی‌بخش و انقلاب اسلامی را بیان می‌کند؟

۱) همگی با جنبش‌های چریکی گروه‌ها و احزاب مختلف شکل می‌گرفتند - همه نیروهای چپ با الگو گرفتن از جنبش‌های آزادی‌بخش به دنبال حرکت‌های چریکی بودند.

۲) اغلب در رویارویی با بلوک شرق شکل گرفته و مورد حمایت بلوک غرب قرار می‌گرفتند - هیچ وابستگی به بلوک غرب نداشت و شعار «نه شرقی، نه غربی، جمهوری اسلامی» ناظر به این مسئله بود.

۳) در مقابله با استعمار قدیم و قطع وابستگی فرهنگی به غرب موفق می‌شدند ولی در قطع وابستگی سیاسی و اقتصادی، توفیقی نداشتند - تنها یک انقلاب سیاسی نبود، بلکه هویتی فرهنگی و تمدنی داشت.

۴) در چارچوب نظریه‌ها و مکاتبی، شکل می‌گرفتند که در حاشیه فلسفه‌های غربی برای حل بحران‌های جهان غرب به وجود آمده بودند - از عقبه کلامی و فلسفی جهان اسلام بهره می‌برد و تعلق به مکاتب سیاسی غرب نداشت.

۲۰۶- هر یک از موارد زیر به ترتیب پیامد چیست؟

«مهجور و ناتوان باقی ماندن مفاهیم برتر فرهنگ اسلامی»، «مخدوش شدن استقلال سیاسی و اقتصادی جوامع اسلامی»، «بازگشت رهبران دینی مشروطه از موضع فعالیت رقابت‌آمیز به موضع مقاومت منفی»

(۱) بی‌توجهی سلاطین به فرهنگ اسلامی - وابستگی حکومت منورالفکران غرب‌زده به کشورهای استعمارگر - قراردادهای استعماری دولتمردان قاجار

(۲) مناسبات قدرت‌های قومی - رعب و شیفتگی رجال سیاسی جوامع اسلامی نسبت به فرهنگ غرب - قراردادهای استعماری دولتمردان قاجار

(۳) مناسبات قدرت‌های قومی - وابستگی حکومت منورالفکران غرب‌زده به کشورهای استعمارگر - شکست مشروطه

(۴) بی‌توجهی سلاطین به فرهنگ اسلامی - رعب و شیفتگی رجال سیاسی جوامع اسلامی نسبت به فرهنگ غرب - شکست مشروطه

۲۰۷- از نظر نخستین بیدارگران اسلامی عامل ضعف جوامع اسلامی چه بود، آن‌ها عامل قوت و قدرت جوامع غربی را در چه چیزی می‌دانستند و

خطر غرب را در چه عاملی می‌دیدند؟

(۱) عدم آشنایی عمیق با فرهنگ غرب - عمل کردن آنان به دستورات اسلام - جاذبه‌های این جهانی و دنیوی

(۲) دوری مسلمانان از عمل به سنن اسلامی - عمل کردن آنان به دستورات اسلام - رفتار سیاسی و اقتصادی غرب

(۳) عدم آشنایی عمیق با فرهنگ غرب - استقلال اقتصادی و سیاسی - جاذبه‌های این جهانی و دنیوی

(۴) دوری مسلمانان از عمل به سنن اسلامی - استقلال اقتصادی و سیاسی - رفتار سیاسی و اقتصادی غرب

۲۰۸- منورالفکران غرب‌زده در ایران، ناسیونالیسم را به چه چیزی ترجمه کردند و کدام مورد از ویژگی‌های آن‌ها است؟

(۱) شعوبیت و قومیت - مفهوم امت و ملت اسلامی برای آن‌ها مفهومی بی‌معنا یا منفور بود.

(۲) ملی‌گرایی - استقلال اقتصادی و سیاسی جوامع مسلمان را می‌خواستند.

(۳) شعوبیت و قومیت - نسبت به کشورهای استعمارگر احساس خطر می‌کردند.

(۴) ملی‌گرایی - مفهوم امت و ملت اسلامی برای آن‌ها مفهومی بی‌معنا یا منفور بود.

۲۰۹- منورالفکران غرب‌زده در ابتدا از چه سخن می‌گفتند و در نهایت اقدام به چه کاری کردند؟

(۱) خطر جوامع غربی برای کشورهای خود - به‌وجود آوردن حرکت‌ها و جنبش‌هایی مقابل غرب

(۲) خطر جوامع غربی برای کشورهای خود - تشکیل حکومت‌های سکولار

(۳) ضرورت اصلاحات در دولت‌های کشورهای خود - به‌وجود آوردن حرکت‌ها و جنبش‌هایی مقابل غرب

(۴) ضرورت اصلاحات در دولت‌های کشورهای خود - تشکیل حکومت‌های سکولار

۲۱۰- کدامیک از گزینه‌های زیر، در ارتباط با ویژگی‌های انقلاب اسلامی ایران و انقلاب‌های آزادی‌بخش به ترتیب، درست و نادرست است؟

(۱) انقلاب اسلامی ایران با حرکت یک گروه و حزب خاص پدید نیامد، بلکه یک انقلاب فراگیر مردمی بود. - انقلاب‌های آزادی‌بخش اغلب با جنبش‌های چریکی گروه‌ها و احزاب مختلف شکل می‌گرفتند و این جنبش‌ها یا سرکوب می‌شدند یا پس از چند سال مبارزه به پیروزی دست می‌یافتند.

(۲) انقلاب اسلامی ایران، قطب‌بندی سیاسی شرق و غرب را پشت سر گذاشت و یک قطب‌بندی جدید فرهنگی و تمدنی را به وجود آورد. - انقلاب‌های آزادی‌بخش در مقابله با استعمار قدیم و قطع وابستگی اقتصادی و فرهنگی، موفق می‌شدند و خود را از حاشیه قطب‌های سیاسی و اقتصادی جهان خارج می‌کردند.

(۳) انقلاب اسلامی ایران تنها یک انقلاب سیاسی نبود؛ بلکه هویتی فرهنگی و تمدنی داشت و خود، در کانون قطب فرهنگی جهان اسلام، قرار گرفت. - انقلاب‌های آزادی‌بخش در جهت از بین بردن سلطه سیاسی کشورهای غربی، عمل می‌کردند و در رویارویی با بلوک غرب شکل می‌گرفتند.

(۴) انقلاب اسلامی ایران در رویارویی با رژیم شاه هیچ وابستگی به بلوک شرق نداشت و از آغاز، جهت‌گیری ضد آمریکایی و ضد صهیونیستی خود را اعلان کرد. - انقلاب‌های آزادی‌بخش، مورد حمایت بلوک شرق، واقع می‌شدند و بلوک شرق علاوه بر حمایت سیاسی، مهمات و سلاح آن‌ها را نیز تأمین می‌کرد.

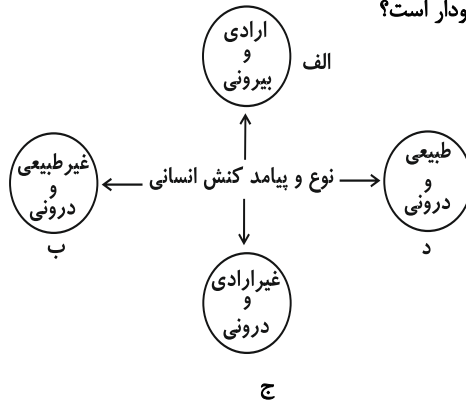

جامعه‌شناسی (۱ و ۲)

پاسخ دادن به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان **اجباری** است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

جامعه‌شناسی (۱)
کل کتاب
صفحه‌های (۱ تا ۱۰)
جامعه‌شناسی (۲)
جامعه و فرهنگ
(درس (۱ تا ۴)
صفحه‌های (۱ تا ۳۰)

۲۱۱- هر یک از عبارات زیر به ترتیب، مربوط به کدام قسمت از نمودار است؟

- اجازه خواستن از معلم

- یاد گرفتن درس

- پاسخ دادن به پرسش‌های امتحانی

- غمگین شدن از یک خبر

(۱) الف - ج - ج - د

(۲) ب - د - الف - ج

(۳) الف - ج - الف - د

(۴) ج - الف - الف - ب

۲۱۲- کدام گزینه، در رابطه با موضوع فلسفه، علوم طبیعی و علوم انسانی، صحیح نیست؟

(۱) فلسفه، قوانین کلی موجودات را شناسایی می‌کند. - موضوع علوم طبیعی، موجودات طبیعی است - علوم انسانی از کارهای غیرارادی انسان‌ها بحث نمی‌کند.

(۲) شناسایی قوانین توسط فلسفه شامل همه موجودات می‌شود. - علوم طبیعی، قوانین طبیعت و موجودات طبیعی را شناسایی می‌کند. - علوم انسانی قوانین مربوط به کنش‌های انسانی را مورد مطالعه قرار می‌دهد.

(۳) موضوع فلسفه اصل وجود است و قوانین کلی موجودات را شناسایی می‌کند. - موضوع علوم طبیعی، موجودات طبیعی است. - علوم انسانی قوانین مربوط به کنش‌های انسانی را مورد مطالعه قرار می‌دهد.

(۴) موضوع فلسفه اصل وجود است، یعنی به موجودی خاص مانند موجودی طبیعی و انسانی می‌پردازد. - علوم طبیعی، قوانین طبیعت و موجودات طبیعی را شناسایی می‌کند - علوم انسانی درباره کنش‌های انسان‌ها و پیامدهای آن‌ها بحث می‌کند.

۲۱۳- به ترتیب هر یک از این عبارات با کدام موارد ارتباط دارند؟

- هدفدار بودن و معنادار بودن کنش‌های انسانی

- قوانین مربوط به کنش‌های انسانی

- ناتوانی انسان از تدبیر زندگی خود

(۱) ارزش‌های مورد نظر کنشگر - علوم انسانی - توسعه یک‌جانبه علوم طبیعی

(۲) متناسب بودن با موقعیت‌ها - فلسفه - توسعه یک‌جانبه علوم طبیعی

(۳) ارزش‌های مورد نظر کنشگر - فلسفه - توسعه یک‌جانبه علوم انسانی

(۴) متناسب بودن با موقعیت‌ها - علوم انسانی - توسعه یک‌جانبه علوم انسانی

۲۱۴- به ترتیب کدام موارد، درباره «آگوست کنت» و «ویلهلم وونت» صحیح است؟

(۱) تفاوت میان موضوع علوم طبیعی و علوم اجتماعی را در نظر می‌گرفت. - معتقد بود ذهن و رفتار انسان مانند مواد شیمیایی می‌تواند موضوع تحلیل تجربی قرار بگیرد.

(۲) حس، تجربه و ذهن انسان را شاخص اصلی شناخت علمی می‌دانست. - سطوح بالاتری از حس و تجربه را برای شناخت علمی به رسمیت می‌شناخت.

(۳) جامعه و پدیده‌های اجتماعی را به منزله پدیده‌های طبیعی در نظر می‌گرفت. - معتقد بود ذهن و رفتار انسان مانند مواد شیمیایی می‌تواند موضوع تحلیل تجربی قرار بگیرد.

(۴) جامعه و پدیده‌های اجتماعی را به منزله پدیده‌های طبیعی در نظر می‌گرفت. - در آزمایشگاه روان‌شناسی خود از علوم اجتماعی الگوبری می‌کرد.

۲۱۵- «شناخت طبیعت»، «راه استفاده صحیح از طبیعت» و «شیوه صحیح استفاده از علوم طبیعی»، به ترتیب برعهده چه علمی است؟

(۲) طبیعی - انسانی - ابزاری

(۴) ابزاری - انسانی - انسانی

(۱) ابزاری - طبیعی - ابزاری

(۳) طبیعی - طبیعی - انسانی

۲۱۶- به ترتیب، در رابطه با اعتباریات و عقل عملی کدام مورد نادرست است و کدام یک از جمله مسائلی است که عقل عملی آن‌ها را حل می‌کند؟

- (۱) قواعد و مقرراتی که انسان‌ها وضع می‌کنند، با قرارداد و اعتبار عقل عملی ایجاد می‌شوند. - توضیح تفاوت پدیده‌های اجتماعی با طبیعی
- (۲) قواعد و مقرراتی که انسان‌ها وضع می‌کنند، با قرارداد و اعتبار عقل عملی ایجاد می‌شوند. - مشکلات جامعه‌شناسی در فعالیت تدبیری
- (۳) اعتباریات، پدیده‌هایی هستند که در شکل‌گیری قرارداد و اعتبار عقل عملی نقش دارند. - شناخت احکام متافیزیکی
- (۴) اعتباریات، پدیده‌هایی هستند که در شکل‌گیری قرارداد و اعتبار عقل عملی نقش دارند. - مشکلات جامعه‌شناسی در تدبیر امور

۲۱۷- هر یک از عبارات زیر به ترتیب با کدام مورد ارتباط دارد؟

«مطالعه بخش‌های مختلف زندگی بشر امروز»، «جنبه ابزاری جامعه‌شناسی» و «ورود شناخت علمی به عرصه فهم عرفی و عمومی»

- (۱) مردم‌شناسی - خدمت به وضع موجود - به رسمیت شناختن شناخت حسی و تجربی
- (۲) جامعه‌شناسی - تلاش برای نظام مطلوب - روشن کردن خطاهای شناخت عمومی
- (۳) جامعه‌شناسی - خدمت به وضع موجود - روشن کردن خطاهای شناخت عمومی
- (۴) مردم‌شناسی - تلاش برای نظام مطلوب - روش‌ها و استدلال‌های غیرتجربی

۲۱۸- هر یک از موارد «مستقل از اراده و آگاهی انسان»، «فراتر رفتن از علم تجربی»، «شناخت هستی‌ها» و «نظم و چینش عناصر جهان

اجتماعی» به ترتیب با کدام مفهوم زیر در ارتباط است؟

- (۱) علم عملی - تدبیر مدن - عقل نظری - شباهت جهان طبیعی و جهان اجتماعی
- (۲) علم نظری - جامعه‌شناسی انتقادی - عقل نظری - تفاوت جهان اجتماعی و جهان طبیعی
- (۳) عقل عملی - متافیزیک - علم نظری - مهم‌ترین تفاوت جهان اجتماعی و جهان طبیعی
- (۴) عقل نظری - جامعه‌شناسی انتقادی - علم تدبیر جوامع - اولین شباهت جهان اجتماعی و جهان طبیعی

۲۱۹- به ترتیب، ساختمان ورزشگاه متناظر با کدام مفهوم اجتماعی است و چرا شناخت تفاوت‌های جهان اجتماعی و نظام اجتماعی نیازمند دقت

است؟

- (۱) نظام اجتماعی - نظامی را بدون ساختار و بدون اجزا و عناصر آن نمی‌توانیم پیدا کنیم.
- (۲) جهان اجتماعی - جهان اجتماعی و نظام اجتماعی در واقع از یکدیگر جدا نیستند.
- (۳) جهان اجتماعی - نظامی را بدون ساختار و بدون اجزا و عناصر آن نمی‌توانیم پیدا کنیم.
- (۴) نظام اجتماعی - جهان اجتماعی و نظام اجتماعی در واقع از یکدیگر جدا نیستند.

۲۲۰- کدام گزینه در مورد نهادهای فرهنگی، صحیح نیست؟

- (۱) نهاد فرهنگی از طریق تعلیم و تربیت به فعالیت‌های فرهنگی می‌پردازد.
- (۲) خانواده، نهادی فرهنگی است که بخش مهمی از فرهنگ عمومی را به فرزندان منتقل می‌کند.
- (۳) رسانه‌های عمومی و آموزش و پرورش در انتقال فرهنگ عمومی، نقش دارند.
- (۴) همه نهادهای اجتماعی، ابعاد فرهنگی دارند و نهاد فرهنگی تلقی می‌شوند.

مبانی حکمت متعالیه
حکمای معاصر
صفحه‌های ۱۱۹ تا ۱۴۵

پاسخ دادن به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان **اجباری** است.
وقت پیشنهادی (مجموع دروس فلسفه و منطق): ۲۰ دقیقه

فلسفه سال چهارم

۲۲۱- کدامیک از دیدگاه‌های طرفداران اصالت وجود نیست؟

- (۱) موجودات ذاتاً متفاوت نیستند.
(۲) ماهیت تابع وجود است.
(۳) واقعیت خارجی از آن وجود است.
(۴) ماهیت ساخته وجود است.

۲۲۲- با توجه به اصول حکمت متعالیه، تفاوت موجودات مربوط به کدامیک از موارد زیر است؟

- (۱) اشتراک مفهوم وجود
(۲) ضعف وجودی موجودات
(۳) آثار و خواص موجودات
(۴) اختلاف در مرتبه وجودی آنها

۲۲۳- کدام گزینه تطابق بیش‌تری با بیت زیر دارد؟

«به هر جا دانه‌ای در باغ و راغی است / درون مغز او روشن چراغی است»

- (۱) جهان هستی یکپارچه نیاز و تعلق به ذات الهی است و هیچ استقلالی از خود ندارد.
(۲) چنین نیست که در یک موجود ضعیف، وجود قوی با «غیر وجود» ترکیب شده و موجود ضعیف پدید آید.
(۳) اگر تغییری در جوهر شیء رخ دهد، هویت شیء دستخوش زوال نمی‌شود.
(۴) ریشه نیازمندی معلول به علت را باید در حاق واقعیت معلول جست‌وجو کرد.

۲۲۴- اگر تعبیر و منظور از جوهر ... باشد، در آن صورت می‌توان گفت ...

- (۱) ماهیت - با هر تغییر متحرک را گم خواهیم کرد.
(۲) هستی - در سایه ثبات جوهر، در متن واقعیت تغییر خواهیم داشت.
(۳) چیستی - شیء را تابع دگرگونی دانسته‌ایم.
(۴) وجود - حرکت هیچ افزایش یا کاهش در جوهر به وجود نمی‌آورد.

۲۲۵- درک رابطه علیت در آغاز ... ناشی می‌شود و سپس ...

- (۱) در صورت قاعده‌ای کلی از معلوم بالذات - به معلوم بالعرض مبدل می‌شود.
(۲) از معلوم بالذات - به معلوم بالعرض مبدل شده و به صورت قاعده کلی درمی‌آید.
(۳) از تجربه - با انعکاس در ذهن به شکل قاعده‌ای کلی و عقلانی درمی‌آید.
(۴) در صورت قاعده‌ای کلی از عقل - ملاک درستی هر تجربه محسوب می‌گردد.

۲۲۶- با توجه به دیدگاه دیوید هیوم درباره علیت، کدام گزینه عبارت زیر را کامل نمی‌کند؟

«در تماشای کردن سوختن چوب توسط آتش ...»

- (۱) تنها به کمک حس می‌توان علت را تشخیص داد.
 (۲) نمی‌توان حادثه اول را علت حادثه دوم دانست.
 (۳) به توالی دو حادثه به کمک حس خود پی می‌بریم.
 (۴) به تأثیر و تأثر میان دو حادثه نمی‌توان گواهی داد.

۲۲۷- کدام گزینه عبارت زیر را به درستی کامل نمی‌کند؟

«از نظر علامه طباطبایی، رابطه علیت ...»

- (۱) خود به تنهایی کاشف قوانین علمی در محدوده جهان طبیعت است.
 (۲) حاصل رابطه نفس با احوال درونی خود است که در ذهن منعکس می‌شود.
 (۳) اصلی عقلی است که به مدد علم حضوری به دست می‌آید.
 (۴) از طریق عادت ذهنی قابل تبیین عقلانی نیست و نباید آن را در تجربه جست‌وجو کرد.

۲۲۸- در رابطه با دیدگاه‌های علامه طباطبایی نمی‌توان گفت ...

- (۱) بقای امور نفسانی ناشی از انعکاس آن‌ها در ذهن است.
 (۲) نفس را علت امور نفسانی می‌داند.
 (۳) نفس درک‌کننده رابطه خود با امور نفسانی است.
 (۴) علم حضوری تضمین‌کننده توجه نفس به امور نفسانی است.

۲۲۹- کدام نمودار، سیر رسیدن به تکیه‌گاه تحقیق در همه دانش‌ها را به درستی نشان می‌دهد؟

- (۱) مفاهیم عقلی یافته شده در خارج ← علم حصولی به آن‌ها ← عکس‌برداری و تبدیل به علم حضوری ← تحصیل اصول عقلی
 (۲) مصادیق مفاهیم عقلی یافته شده در نفس ← علم حضوری به آن‌ها ← عکس‌برداری و تبدیل به علم حصولی ← پیدایش علوم
 (۳) علم حضوری به مفاهیم عقلی ← تحصیل اصول عقلی ← تبدیل به علم حصولی در خارج ← پیدایش علوم
 (۴) مصادیق مفاهیم عقلی یافته شده در نفس ← علم حضوری به آن‌ها ← تولید مفاهیم منطبق با مصادیق آن‌ها ← تحصیل اصول عقلی بدیهی

۲۳۰- کدام یک از تألیفات استاد شهید مرتضی مطهری نمی‌باشد و ایشان کدام دروس را نزد امام خمینی فرا گرفتند؟

- (۱) شرح طبیعیات شفا - شرح منظومه و اسفار
 (۲) شرح اسفار - شرح فصوص الحکم و اسفار
 (۳) شرح مختصر منظومه - شرح منظومه و اسفار
 (۴) مصباح‌الانس - شرح فصوص الحکم و اسفار

منطق و فلسفه سال سوم

پاسخ دادن به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

منطق:

انسان و تفکر، ...، اقسام قیاس
صفحه‌های (۷۲ تا)
فلسفه سال سوم؛
فلسفه چیست (۱)، ...، شهید راه حکمت
صفحه‌های (۴۴ تا)

۲۳۱- در رابطه با تفاوت ذاتی و عرضی نمی‌توان گفت ...

- (۱) همه انواع ذاتی مساوی با ماهیت هستند.
- (۲) فهم معنای ماهیت جز از طریق فهم ذاتی ناممکن است.
- (۳) پیدایش ذاتیات بدون علت مستقل است.
- (۴) برای فهم عرضیات ابتدا بایستی به فهم ذات نائل شویم.

۲۳۲- با توجه به مفهوم جنس و سلسله اجناس، کدام مورد نادرست است؟

- (۱) جنس بعید انسان کلیت بیش‌تری نسبت به جنس قریب آن دارد.
- (۲) جوهر برای انسان کلی‌ترین جنس است چون بعد از آن دیگر جنسی وجود ندارد.
- (۳) حیوان برای انسان خاص‌ترین و محدودترین جنس است.
- (۴) جنس قریب حیوان نسبت به اولین جنس بعید انسان کلیت بیش‌تری دارد.

۲۳۳- نوع کدام دو قضیه حملی با توجه به موضوع آن‌ها، متفاوت است؟

- (۱) سهروردی احیاگر فلسفه در قرن ششم بود. - دانش‌آموزان کلاس دهم، ۲۵ نفر هستند.
- (۲) این عصر آینده خوبی را نوید می‌دهد. - اندکی از بندگان من شکرگزارند.
- (۳) او شاعر نیست. - مسکو پایتخت روسیه است.
- (۴) برخی از مردم دروغ می‌گویند. - کسی در خانه نیست.

۲۳۴- با علم به کذب قضیه «هیچ ب غیر الف نیست» و صدق قضیه «هیچ غیر ج غیر ب نیست»، صدق و کذب کدام قضیه نامعلوم است؟

- (۱) بعضی الف ب نیست.
- (۲) بعضی ب غیر ج است.
- (۳) بعضی غیر ج غیر ب نیست.
- (۴) بعضی ب غیر الف است.

۲۳۵- در رابطه با قضیه زیر کدام گزینه نادرست است؟

«گر مرد رهی، میان خون باید رفت.»

- (۱) ماهیت قضیه را نوع رابطه میان «مرد راه بودن» و «میان خون رفتن» مشخص می‌کند.
- (۲) به پیوستگی و اتصال «مرد راه بودن» و «میان خون رفتن» حکم شده است.
- (۳) «مرد راه بودن» مستلزم «میان خون رفتن» است.
- (۴) ماهیت «میان خون رفتن» را «مرد راه بودن» تعیین می‌کند.

۲۳۶- اگر نتیجه یک قیاس اقترانی منتج، «موجبه جزئیه» باشد و کبرای آن کلی نباشد، می‌توان گفت ...

- (۱) حد وسط آن در کبرا محمول است.
- (۲) می‌تواند هر یک از اشکال یک تا سه باشد.
- (۳) ضرب چهارم شکل دوم است.
- (۴) انتاج آن را می‌توان با عکس مستوی کردن صغرا اثبات کرد.

۲۳۷- کدام عبارت، جمله زیر را به درستی کامل می‌کند؟

«تحقق و اعتبار هر علم تجربی به ... است.»

- (۱) وجود مبانی فلسفی آن علوم
- (۲) تکرارپذیری نتایج آن علم
- (۳) موضوع و روش آن
- (۴) صرفاً تبعیت از قاعده علیت

۲۳۸- کدام عقیده را می‌توان هم به گرگیاس و هم به پروتاگوراس نسبت داد؟

- (۱) انکار وجود اشیا غیر از انسان
- (۲) انکار وجود انسان
- (۳) انکار امکان شناخت اشیا
- (۴) انکار امکان انتقال شناخت

۲۳۹- دعوت سقراط به تأمل در نفس خویشتن به کدام منظور نبوده است؟

- (۱) وصول به معرفت یقینی
- (۲) شناخت دانای حقیقی
- (۳) آگاهی از گوهر الهی عقل
- (۴) کسب فضایل اخلاقی

۲۴۰- کدام مورد نمی‌تواند از دیدگاه‌های فیلسوفان معتقد به روح غیرمادی باشد؟

- (۱) توانایی انسان در ارزیابی ارزش‌ها
- (۲) توانایی انسان در انتخاب فرهنگ
- (۳) اختیار انسان در تبعیت از پایگاه طبقاتی خود
- (۴) شکل‌گیری انسان توسط شرایط زمانه

روان‌شناسی

پاسخ دادن به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

کلیات، رشد، فرایندهای شناختی
(۳ ابتدای عوامل موثر در توجه پراکنده)
صفحه‌های (۳ تا ۸۵)

۲۴۱- کدام عبارت در خصوص «علم روان‌شناسی» صحیح‌تر است؟

- (۱) مطالعه عملی رفتار و فرایندهای روانی
- (۲) مطالعه علمی رفتار و اعمال روانی غیرقابل مشاهده مستقیم
- (۳) مطالعه عملی رفتار و فرایندهای روانی قابل مشاهده مستقیم
- (۴) مطالعه علمی رفتارهای اجتماعی قابل مشاهده مستقیم

۲۴۲- کدام گزینه به‌درستی، به کنترل در تحقیق اشاره دارد؟

- (۱) شناسایی و به حداقل رساندن تأثیر متغیرهای تأثیرگذار به‌جز متغیر مستقل
- (۲) شناسایی و به حداقل رساندن تأثیر متغیر مستقل
- (۳) شناسایی و به حداقل رساندن تأثیر متغیر وابسته
- (۴) شناسایی و به حداقل رساندن تأثیر متغیرهای تأثیرگذار به‌جز متغیر وابسته

۲۴۳- به ترتیب «مشاوره-مراجع-محور»، «بیزاری درمانی» و «پس‌خوراند زیستی» به کدام رویکردهای روان‌شناسی مربوط می‌شوند؟

- (۱) روان‌کاوی - شناختی - رفتاری
- (۲) انسان‌گرا - رفتاری - رفتاری
- (۳) روان‌کاوی - رفتاری - زیست‌شناختی
- (۴) انسان‌گرا - شناختی - زیست‌شناختی

۲۴۴- به ترتیب هر یک از موارد زیر در کدام مرحله از دوره قبل از تولد ظهور می‌یابد؟

«مشخص شدن اندام‌ها - رشد سیستم عصبی مرکزی - توانایی زنده ماندن خارج از رحم مادر - رشد ماهیچه‌ها»

- (۱) رویانی - رویانی - جنینی - جنینی
- (۲) رویانی - جنینی - جنینی - جنینی
- (۳) رویانی - زیگوت - رویانی - جنینی
- (۴) جنینی - زیگوت - رویانی - رویانی

۲۴۵- به ترتیب «تقسیم‌بندی و دسته‌بندی انواع رشد» و «ایجاد کانون‌های اصلاح و تربیت» متأثر از کدام ویژگی‌ها و مشخصه‌های رشد است؟

- (۱) کل‌گرایی - انعطاف‌پذیری
- (۲) انعطاف‌پذیری - کل‌گرایی
- (۳) مرحله‌ای و مداوم بودن - متأثر بودن از زمینه‌ها و شرایط
- (۴) متأثر بودن از زمینه‌ها و شرایط - مرحله‌ای و مداوم بودن

۲۴۶- این جمله را از گفته‌های کدام نظریه‌پرداز روان‌شناسی می‌توان استنباط کرد؟

«از کسی که احساس می‌کند کسی او را دوست ندارد، نمی‌توان انتظار خودشکوفایی داشت.»

- (۱) فروید (۲) هانس سلیه (۳) کارل راجرز (۴) ابراهام مازلو

۲۴۷- مفاهیم «حاشیه امن» و «شنوندگان فرضی» به ترتیب مرتبط با کدام ویژگی می‌باشند و این ویژگی‌ها از آثار کدام توانایی شناختی است؟

- (۱) خودآگاهی، درون‌نگری - استدلال اخلاقی (۲) قهرمان‌سازی، شکست‌ناپذیری - تفکر درباره خود

- (۳) درون‌نگری، خودآگاهی - فرضیه‌سازی (۴) شکست‌ناپذیری، قهرمان‌سازی - تفکر درباره خود

۲۴۸- به ترتیب رعایت «استانداردهای رایج اجتماعی»، «کارت‌های صدآفرین» و «ارزیابی سود و زیان» به کدام دوره‌های رشد استدلال اخلاقی

مربوط می‌شود؟

- (۱) قبل از قراردادی - قراردادی - قبل از قراردادی (۲) قراردادی - قبل از قراردادی - قبل از قراردادی

- (۳) قراردادی - قبل از قراردادی - مافوق قراردادی (۴) قبل از قراردادی - قراردادی - قراردادی

۲۴۹- فعالیت‌های «ادراک بینایی»، «برنامه‌ریزی حرکات»، «ارتباط بین نیمکره‌های مغز» و «ادراک صورت افراد» به ترتیب توسط کدام بخش‌ها انجام می‌شود؟

- (۱) لوب گیجگاهی - پیش پیشانی - جسم پینه‌ای - لوب آهیانه‌ای

- (۲) لوب پس‌سری - لوب پیشانی - جسم پینه‌ای - لوب گیجگاهی

- (۳) لوب آهیانه‌ای - شکنج پیش مرکزی - آکسون - لوب پس‌سری

- (۴) لوب پس‌سری - شکنج پس مرکزی - آکسون - لوب پس‌سری

۲۵۰- بر اساس نظریه گلوگاه شناختی کدام عبارت نادرست است؟

- (۱) همه اطلاعات ورودی به سیستم شناختی ما مورد تجزیه و تحلیل قرار می‌گیرند.

- (۲) اطلاعات بر حسب ارتباط با موقعیت‌ها در بخش هشیار ذهن حضور می‌یابند.

- (۳) اطلاعات توجه نشده به طور آگاهانه مورد استفاده قرار می‌گیرند.

- (۴) اطلاعات توجه نشده از ادامه پردازش اطلاعات باز می‌مانند.

پشتیبان

گفت و گو با پشتیبان درباره هدف گذاری دو درس

۲۸۹- آیا پشتیبان شما در تماس تلفنی خود با شما درباره هدف گذاری ۲ درس گفت و گو کرد؟

- (۱) خیر، در این نوبت درباره هدف گذاری ۲ درس صحبت نکردیم.
- (۲) پشتیبان با من تماس تلفنی نگرفت.
- (۳) گفت و گوی ما درباره هدف گذاری ۲ درس، از لحاظ زمان کافی و از لحاظ کیفیت کاملاً مؤثر بود.
- (۴) پشتیبان با من درباره هدف گذاری ۲ درس صحبت کرد.

تماس تلفنی پشتیبان

۲۹۰- آیا پشتیبان شما از آزمون گذشته تاکنون با شما تماس تلفنی گرفته است؟

- (۱) خیر، ایشان تماس تلفنی نگرفتند.
- (۲) بله، ایشان تماس تلفنی گرفتند.
- (۳) بله، تماس تلفنی ایشان از لحاظ زمانی (در حد ۵ دقیقه) و از لحاظ محتوا در حد خوب و کافی بود.
- (۴) بله، تماس تلفنی ایشان از لحاظ زمانی (بیش از ۵ دقیقه) و از لحاظ محتوا در حد عالی بود.

تماس تلفنی: چه زمانی؟

۲۹۱- پشتیبان چه زمانی با شما تماس گرفت؟

- (۱) در زمان مناسب طبق توافق قبلی (قبلاً در مورد روز و ساعت تماس توافق کرده بودیم)
- (۲) در زمان مناسب تماس گرفت (البته قبلاً در مورد روز و ساعت تماس توافق نکرده بودیم)
- (۳) در روز پنجشنبه (روز قبل از آزمون) تماس گرفت.
- (۴) در روز یا ساعت نامناسب تماس گرفت.

تماس تلفنی: چند دقیقه؟

۲۹۲- پشتیبان شما چند دقیقه با شما تماس تلفنی داشت؟

- (۱) یک دقیقه تا سه دقیقه
- (۲) ۳ دقیقه تا ۵ دقیقه
- (۳) بین ۵ تا ۱۰ دقیقه
- (۴) بیش از ۱۰ دقیقه

کلاس رفع اشکال

۲۹۳- آیا در کلاس رفع اشکال پشتیبان شرکت می کنید؟

- (۱) بله، امروز در کلاس رفع اشکال پشتیبان خودم شرکت خواهم کرد.
- (۲) بله، در کلاس پشتیبان دیگر شرکت خواهم کرد (زیرا به آن درس نیاز بیش تری دارم)
- (۳) پشتیبان من کلاس رفع اشکال برگزار می کند اما من امروز شرکت نمی کنم.
- (۴) پشتیبان من کلاس رفع اشکال برگزار نمی کند.

شروع به موقع

۲۹۴- آیا آزمون در حوزه شما به موقع شروع می شود؟

- (۱) بله، هر دو مورد به موقع و دقیقاً سر وقت آغاز می شود.
- (۲) پاسخ گویی به نظر خواهی رأس ساعت آغاز نمی شود.
- (۳) پاسخ گویی به سؤال های علمی رأس ساعت آغاز نمی شود.
- (۴) در هر دو مورد بی نظمی وجود دارد.

متأخرین

۲۹۵- آیا دانش آموزان متأخر در محل جداگانه متوقف می شوند؟

- (۱) خیر، متأسفانه تا زمان شروع آزمون (و حتی گاهی اوقات پس از آن) داوطلبان متأخر در حال رفت و آمد در سالن آزمون هستند.
- (۲) این موضوع تا حدودی رعایت می شود اما نه به طور کامل
- (۳) بله، افراد متأخر ابتدا متوقف می شوند و بعداً وارد حوزه می شوند اما در هنگام ورود، سروصدا و همهمه ایجاد می شود.
- (۴) بله، افراد متأخر بعداً وارد حوزه می شوند ضمناً برای آنان محل جداگانه ای در نظر گرفته شده و بی نظمی و سروصدا ایجاد نمی شود.

مراقبان

۲۹۶- عملکرد و جدیت مراقبان آزمون امروز را چگونه ارزیابی می کنید؟

- (۱) خیلی خوب
- (۲) خوب
- (۳) متوسط
- (۴) ضعیف

پایان آزمون - ترک حوزه

۲۹۷- آیا در حوزه شما به داوطلبان قبل از پایان آزمون اجازه خروج زودهنگام داده می شود؟

- (۱) بله، قبل از پایان آزمون ترک حوزه داده می شود.
- (۲) گاهی اوقات
- (۳) به ندرت
- (۴) خیر، هیچ گاه

ارزیابی آزمون امروز

۲۹۸- به طور کلی کیفیت برگزاری آزمون امروز را چگونه ارزیابی می کنید؟

- (۱) خیلی خوب
- (۲) خوب
- (۳) متوسط
- (۴) ضعیف

1	☐	☐	☒	☐	51	☐	☒	☐	☐	101	☐	☒	☐	☐	151	☒	☐	☐	☐	201	☐	☐	☒	☐
2	☐	☒	☐	☐	52	☐	☒	☐	☐	102	☐	☐	☐	☒	152	☐	☐	☐	☒	202	☐	☒	☐	☐
3	☐	☒	☐	☐	53	☒	☐	☐	☐	103	☐	☐	☒	☐	153	☐	☐	☐	☒	203	☐	☒	☐	☐
4	☐	☒	☐	☐	54	☐	☐	☒	☐	104	☐	☒	☐	☐	154	☐	☒	☐	☐	204	☒	☐	☐	☐
5	☐	☐	☐	☒	55	☐	☒	☐	☐	105	☐	☐	☒	☐	155	☒	☐	☐	☐	205	☐	☐	☒	☐
6	☐	☐	☒	☐	56	☐	☒	☐	☐	106	☐	☒	☐	☐	156	☐	☒	☐	☐	206	☐	☐	☒	☐
7	☐	☒	☐	☐	57	☐	☒	☐	☐	107	☐	☐	☒	☐	157	☐	☐	☒	☐	207	☐	☒	☐	☐
8	☐	☐	☒	☐	58	☐	☐	☐	☒	108	☐	☐	☒	☐	158	☐	☐	☒	☐	208	☐	☐	☒	☐
9	☒	☐	☐	☐	59	☐	☒	☐	☐	109	☐	☐	☒	☐	159	☐	☐	☒	☐	209	☐	☐	☒	☐
10	☐	☐	☐	☒	60	☐	☐	☐	☒	110	☐	☐	☒	☐	160	☐	☐	☒	☐	210	☐	☒	☐	☐
11	☐	☒	☐	☐	61	☐	☒	☐	☐	111	☒	☐	☐	☐	161	☒	☐	☐	☐	211	☐	☐	☒	☐
12	☐	☐	☐	☒	62	☒	☐	☐	☐	112	☐	☐	☒	☐	162	☐	☒	☐	☐	212	☐	☐	☒	☐
13	☐	☐	☒	☐	63	☐	☒	☐	☐	113	☐	☐	☒	☐	163	☐	☒	☐	☐	213	☒	☐	☐	☐
14	☐	☐	☒	☐	64	☐	☒	☐	☐	114	☒	☐	☐	☐	164	☐	☐	☒	☐	214	☐	☐	☒	☐
15	☐	☐	☒	☐	65	☐	☐	☐	☒	115	☐	☐	☒	☐	165	☒	☐	☐	☐	215	☐	☐	☒	☐
16	☐	☐	☐	☒	66	☐	☒	☐	☐	116	☐	☐	☒	☐	166	☒	☐	☐	☐	216	☐	☐	☒	☐
17	☒	☐	☐	☐	67	☐	☐	☐	☒	117	☐	☐	☒	☐	167	☐	☒	☐	☐	217	☐	☐	☒	☐
18	☒	☐	☐	☐	68	☐	☒	☐	☐	118	☐	☐	☒	☐	168	☐	☒	☐	☐	218	☐	☒	☐	☐
19	☒	☐	☐	☐	69	☒	☐	☐	☐	119	☐	☒	☐	☐	169	☒	☐	☐	☐	219	☐	☐	☒	☐
20	☐	☐	☐	☒	70	☐	☐	☐	☒	120	☒	☐	☐	☐	170	☐	☐	☒	☐	220	☐	☐	☒	☐
21	☐	☐	☐	☒	71	☐	☐	☒	☐	121	☐	☐	☒	☐	171	☐	☐	☒	☐	221	☐	☐	☒	☐
22	☐	☒	☐	☐	72	☐	☒	☐	☐	122	☐	☐	☒	☐	172	☐	☐	☒	☐	222	☐	☐	☒	☐
23	☐	☒	☐	☐	73	☐	☒	☐	☐	123	☐	☒	☐	☐	173	☐	☐	☒	☐	223	☒	☐	☐	☐
24	☐	☐	☒	☐	74	☒	☐	☐	☐	124	☐	☒	☐	☐	174	☐	☒	☐	☐	224	☐	☐	☒	☐
25	☒	☐	☐	☐	75	☐	☐	☒	☐	125	☐	☐	☒	☐	175	☐	☒	☐	☐	225	☐	☒	☐	☐
26	☐	☐	☒	☐	76	☐	☐	☒	☐	126	☒	☐	☐	☐	176	☐	☐	☒	☐	226	☒	☐	☐	☐
27	☐	☐	☒	☐	77	☐	☐	☒	☐	127	☒	☐	☐	☐	177	☐	☒	☐	☐	227	☒	☐	☐	☐
28	☐	☒	☐	☐	78	☐	☐	☐	☒	128	☐	☒	☐	☐	178	☐	☐	☒	☐	228	☒	☐	☐	☐
29	☒	☐	☐	☐	79	☐	☒	☐	☐	129	☐	☐	☒	☐	179	☒	☐	☐	☐	229	☐	☐	☒	☐
30	☐	☐	☐	☒	80	☒	☐	☐	☐	130	☒	☐	☐	☐	180	☐	☐	☒	☐	230	☒	☐	☐	☐
31	☐	☐	☒	☐	81	☐	☐	☐	☒	131	☐	☐	☒	☐	181	☐	☒	☐	☐	231	☒	☐	☐	☐
32	☐	☐	☒	☐	82	☒	☐	☐	☐	132	☒	☐	☐	☐	182	☒	☐	☐	☐	232	☐	☐	☒	☐
33	☐	☒	☐	☐	83	☐	☐	☒	☐	133	☐	☐	☒	☐	183	☐	☐	☒	☐	233	☐	☒	☐	☐
34	☐	☒	☐	☐	84	☐	☐	☐	☒	134	☐	☐	☒	☐	184	☒	☐	☐	☐	234	☒	☐	☐	☐
35	☒	☐	☐	☐	85	☐	☒	☐	☐	135	☐	☒	☐	☐	185	☐	☐	☒	☐	235	☐	☐	☒	☐
36	☐	☐	☐	☒	86	☐	☒	☐	☐	136	☐	☒	☐	☐	186	☒	☐	☐	☐	236	☐	☐	☒	☐
37	☐	☐	☐	☒	87	☐	☐	☐	☒	137	☐	☐	☒	☐	187	☐	☐	☒	☐	237	☒	☐	☐	☐
38	☐	☐	☒	☐	88	☐	☒	☐	☐	138	☐	☐	☒	☐	188	☐	☒	☐	☐	238	☐	☐	☒	☐

39

40

41

42

43

44

45

46

47

48

49

50

89

90

91

92

93

94

95

96

97

98

99

100

139

140

141

142

143

144

145

146

147

148

149

150

189

190

191

192

193

194

195

196

197

198

199

200

239

240

241

242

243

244

245

246

247

248

249

250

سایت کنکور

Konkur.in

پاسخنامه

نظام قدیم انسانی

(۲۹ فروردین ماه ۱۳۹۹)

سایت کنکور
بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف مام)
Konkur.in

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف مام) ۶۴۶۳-۰۲۱

«تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلمچی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

پدید آورندگان آزمون

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستاران علمی
زبان و ادبیات فارسی	محمدجواد قورچیان، حمید محدثی	محمدجواد قورچیان، حمید محدثی	محسن اصغری، اسماعیل تشیعی
عربی	محمدصادق محسنی	محمدصادق محسنی	درویشعلی ابراهیمی
دین و زندگی	محمد رضایی بقا	محمد رضایی بقا	سکینه گلشنی، محمد آقاصالح، محمدابراهیم مازنی، محدثه پرهیزکار
زبان انگلیسی	نسترن راستگو	نسترن راستگو	محدثه مرآتی، آناهیتا اصغری، فریبا توکلی، پویا گرچی
ریاضی پایه (سال چهارم)	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	مهسا عفتی، فاطمه فهیمیان
ریاضی (۱)	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	مهسا عفتی، فاطمه فهیمیان
ریاضی (۳)	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	مهسا عفتی، فاطمه فهیمیان
اقتصاد	مریم بوستان	مریم بوستان	سارا شریفی
ادبیات فارسی سال چهارم	حمید محدثی	حمید محدثی	مرتضی منشاری
آرایه‌های ادبی	حمید محدثی	حمید محدثی	مرتضی منشاری
تاریخ ادبیات ایران و جهان (۱)	فرهاد علی‌نژاد	فرهاد علی‌نژاد	مرتضی منشاری
تاریخ ادبیات ایران و جهان (۲)	فرهاد علی‌نژاد	فرهاد علی‌نژاد	مرتضی منشاری
عربی سال چهارم	محمدصادق محسنی	محمدصادق محسنی	درویشعلی ابراهیمی
تاریخ‌شناسی	میلاد هوشیار	میلاد هوشیار	محمدابراهیم مازنی
جغرافیای سال چهارم	محمدعلی خطیبی	محمدعلی خطیبی	کامران اله‌مرادی
تاریخ ایران و جهان (۲)	میلاد هوشیار	میلاد هوشیار	محمدابراهیم مازنی
جغرافیا (۲)	محمدعلی خطیبی	محمدعلی خطیبی	کامران اله‌مرادی
علوم اجتماعی	محمدابراهیم مازنی	محمدابراهیم مازنی	آفرین ساجدی
جامعه‌شناسی (۲)	محمدابراهیم مازنی	محمدابراهیم مازنی	آفرین ساجدی
فلسفه سال چهارم	کیمیا طهماسبی	کیمیا طهماسبی	فرهاد علی‌نژاد
منطق و فلسفه سال سوم	کیمیا طهماسبی	کیمیا طهماسبی	فرهاد علی‌نژاد
روان‌شناسی	پروانه کریمی	پروانه کریمی	فرهاد علی‌نژاد

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	فاطمه منصورخاکی (عمومی)، سید محمدعلی مرتضوی (اختصاصی)
مسئول دفترچه	فرهاد حسین‌پوری (عمومی)، آفرین ساجدی (اختصاصی)
گروه مستندسازی	مدیر گروه: فاطمه رسولی‌نسب، مسئول دفترچه: لیلا ایزدی
حروف‌چین و صفحه‌آرا	فاطمه عظیمی (عمومی)، لیلا عظیمی (اختصاصی)
ناظر چاپ	سوران نعیمی

ادبیات پیش‌دانشگاهی

۱- عماد: ستون / پوز: پسر / شتون: امور مهم / رخوت: سستی
(مدمربوار قوریان)
(زبان و ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، لغت، ترکیبی)

۲- شکل صحیح املایی سایر گزینه‌ها:
گزینه «۱»: صورت ← سورت
گزینه «۳»: حول ← هول
گزینه «۴»: ایار ← عیار
(زبان و ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، املا، صفحه ۱۱۲)

۳- بارور و اجتماعی شدن زبان شعر محصول دوره چهارم عصر شعر نیمایی است.
(مدمربوار قوریان)
(زبان و ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، تاریخ ادبیات، صفحه ۱۰۲)

۴- کنایه: صبح کسی از مطلع خورشید طلوع کند، کنایه از امیدواری و کامروایی است.
چرخ: استعاره از آسمان / تشبیه: دیده چون مسمار / جناس ناقص: سر- بر
(راور تالشی)
(زبان و ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، آرایه، ترکیبی)

۵- ایهام: بیت ب: بو (۱- رایحه ۲- آرزو)
حسن آمیزی: بیت الف: شنیدن بو (آمیختن حس شنوایی با بینایی)
حسن تعلیل: بیت د: شاعر علت به وجود آمدن گلاب را شوق گل از دیدن عرق لطیف بر چهره معشوق پنداشته است.
استعاره: بیت ج: گمان داشتن دل: تشخیص و استعاره
(اسماعیل تشیعی)
(زبان و ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، آرایه، ترکیبی)

۶- آن کمی عشق جمله سود باد
صفت نهاد مضاف‌الیه قید مسند فعل
تشریح گزینه‌های دیگر
گزینه «۱»: سرو ← مسند، دوستان ← منادا
گزینه «۲»: روان ← نهاد، تو ← مضاف‌الیه، روان تو تیره گردد.
گزینه «۴»: دفتر ← مسند، زرق ← مضاف‌الیه
(مسن پاسبار)
(زبان و ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، زبان فارسی، ترکیبی)

۷- در گزینه «۲» صفت مضاف‌الیه وجود ندارد.
مرغ روحم مضاف‌الیه مضاف‌الیه مضاف‌الیه
تشریح گزینه‌های دیگر
گزینه «۱»: رشک آب زندگی غیرت ماه تمام مضاف‌الیه مضاف‌الیه
گزینه «۲»: گنج حسن بی‌پایان دوست مضاف‌الیه مضاف‌الیه
گزینه «۴»: آرزوی دیدن جان نقش رخ خوب تو مضاف‌الیه مضاف‌الیه مضاف‌الیه مضاف‌الیه
(مسن پاسبار)
(زبان و ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، زبان فارسی، ترکیبی)

۸- (ابراهیم رضایی مقدم - لاهیجان)
مفهوم عبارت شعری سؤال و گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴»، «بیان ناکامی و تحقق نیافتن آرزوها» است اما مفهوم گزینه «۳»، «بی‌نصیب بودن از عشق» است.
(زبان و ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، مفهوم، صفحه ۱۰۴)

۹- (اسماعیل کته‌ای)
مفهوم شعر صورت سؤال و گزینه «۱»، یأس و انتظار بی‌پهوده شاعر از آگاه شدن مردم است.
تشریح گزینه‌های دیگر
مفهوم مشترک گزینه‌های دیگر «اعتراض به سکوت مردم و احساس تنهایی‌شان در بیدار کردن جامعه» است.
(زبان و ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، مفهوم، صفحه‌های ۱۰۳ و ۱۰۵)

۱۰- (اسماعیل تشیعی)
کاشان دوم دستگاه فکری شاعر است. کاشان در آغاز شعر در معنای حقیقی زادگاه سهراب است.
(زبان و ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، مفهوم، صفحه ۱۱۹)

ادبیات فارسی ۳ و زبان فارسی ۳

۱۱- (مجتبی پعفری مسلم)
متنازع: آن که با دیگری نزاع داشته باشد. / ازار: شلوار / خواتم: جمع خاتم، سرانجام‌ها، پایان‌ها
تشریح گزینه‌های دیگر:
گزینه «۱»: نیام (غلاف)
گزینه «۳»: شارسطان (شهر، آن چه درون حصار شهر باشد) / ردا (جامه‌ای که روی جامه‌های دیگر بپوشند؛ جبهه، بالاپوش)
گزینه «۴»: سنان (سرنیزه) / مقام (ماندن، سکونت)
(ادبیات فارسی ۳)، واژگان، ترکیبی)

۱۲- (رویا رحمانی)
واژه‌های ثواب و سلاح نادرست نوشته شده‌اند و درست آن‌ها چنین است:
چون کاری کند که به صواب (درست، راست) نزدیک و به صلاح (خیر، مصلحت) ملک مقرون باشد.
(ادبیات فارسی ۳)، املا، ترکیبی)

۱۳- (مجتبی پعفری مسلم)
پدیدآورندگان آثار صورت سؤال به ترتیب (جمال میرصادقی - فخرالدین عراقی - محمدرضا رحمانی - شیخ محمود شبستری) می‌باشند و به ترتیب کتاب‌های گزینه «۳» از دیگر آثار ایشان است.
(ادبیات فارسی ۳)، تاریخ ادبیات، ترکیبی)

۱۴- (اسماعیل کته‌ای)
خط: مجاز از «نوشته» است، تشبیه وجود ندارد.
تشریح گزینه‌های دیگر
گزینه «۱»: «ای باغ»: تشخیص، استعاره / «هزاران»: ایهام: ۱- عدد هزار ۲- بلبلان
گزینه «۲»: «مه رخسار»: تشبیه / این که شاعر نماز خویش را به این دلیل قضا کرده که رخسار معشوق را که مثل ماه است با آفتاب سحرگهی اشتباه گرفته است.
گزینه «۴»: «حال و فال»: جناس / «تو همچون فال من هستی»: تشبیه
(ادبیات فارسی ۳)، آرایه، ترکیبی)

(در ویضعلی ابراهیمی)

۲۳-

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «دوستش» صحیح است.
گزینه ۳: «فقیری» و «می‌دهم» صحیح هستند.
گزینه ۴: «معلم»، «تا گرمی بدارم» و «ادا کنم» صحیح هستند.
(عربی (۲)، ترجمه، ترکیبی)

(رضا معصومی)

۲۴-

مفهوم این آیه، آن است که «هر کسی مسئول اعمالش است و در نهایت، نتیجه آن را می‌بیند». این مفهوم در همه گزینه‌ها به‌جز گزینه ۳ وجود دارد.
(عربی (۲)، مفهومی، ترکیبی)

(مهمربارق مصنی)

۲۵-

«اجازه نمی‌دهیم»: لَأَسْمَحُ (رد سایر گزینه‌ها!) / «که مأیوس شود»: أَنْ تَبْأَسَ / «دفعات بسیاری»: مَرَاتٍ كَثِيرَةً / «به شکست دچار شویم»: نَصَبَ بِالْقَسْلِ
(عربی (۲)، تعریب، ترکیبی)

(رضا معصومی)

۲۶-

«پیامبر ما»: نَبِيْنَا / «فتخار می‌کرد»: (ماضی استمراری) كَانْ يَفْتَخِرُ / «به این‌که ببوسد»: بَأَنْ يُقْبِلَ / «دست کارگر»: يَدَ الْعَامِلِ / «زیرا»: لِأَنَّ / «مقدس‌ترین چیزی که»: أقدس ما / «در زندگی»: فِي الْحَيَاةِ
(عربی (۲)، تعریب، ترکیبی)

ترجمه درک مطلب:

«از (سال) ۱۹۶۷ در مناطق فلسطینی، فرهنگی جدید شکل گرفت که همان فرهنگ مقابله و مقاومت است، این فرهنگ سلاحی مهم را برای امت فلسطینی در جنگ‌های وطنی-تمدنی آن، به خاطر آزادی و استقلال، شکل داد و توانست ریشه‌هایش را در سرزمین فلسطینی و در اعماق توده‌ها بربویند، این فرهنگ از کاربردهای هنری و زیبایی در ادبیات درحال پیشرفت معاصر استفاده نموده و ادیبانی دارد که در انواع نگارش‌های ادبی از هویتشان دفاع می‌نمودند. به راستی که فرهنگ فلسطینی که مقابل مستکبران در سایه اشغال متولد شده و رشد یافت، فرهنگی وطنی است که نگاه هنری تازه‌ای دارد و با حقایق و واقعیت و احساسات مردم سر و کار دارد و از این رو، نشانه‌ای بر اصالت و تعهد است.»

(زهرا نعمتی)

۲۷-

«فرهنگ وطنی از ادبیاتی که با حقیقت سر و کار دارد، برای مقاومت در برابر مستکبران جهان استفاده کرد!»
در سایر گزینه‌ها به ترتیب: قسمت دوم، قسمت اول و قسمت دوم پاسخ، نادرست آمده‌اند.
(عربی (۲)، درک مطلب، ترکیبی)

(زهرا نعمتی)

۲۸-

«فرهنگ فلسطینی معاصر از آن‌چه در زندگی امت فلسطینی یافت می‌شود، حکایت می‌کند!» مطابق متن صحیح است.

(مسن اصغری)

۱۵-

دانی و ماند: ساده / دوست دارم: مرکب / براق‌کنند: پیشوندی
تشریح گزینه‌های دیگر
گزینه ۱: کن: ساده / است: ساده / بازآورد: پیشوندی
گزینه ۲: کرده بود: ساده / فرستاد: ساده / برگرفت: پیشوندی
گزینه ۴: می‌دهم: ساده / بر نمی‌گیرد و در نمی‌گیرد: پیشوندی
(زبان فارسی ۳، زبان فارسی، صفحه ۲۴)

(مسن اصغری)

۱۶-

الف) ساخته است: چهار جزئی گذرا به مفعول و مسند / گندم‌ها نرسیده‌اند: جملهٔ دوجزئی / قطع نمی‌شود: جملهٔ سه‌جزئی گذرا به مسند
د) مدهوشم کرد: جملهٔ چهارجزئی گذرا به مفعول و مسند / آب جیحون فرونشست: جملهٔ دوجزئی / ریگ‌اموی پرنیان شد: جملهٔ سه‌جزئی گذرا به مسند
تشریح گزینه‌های دیگر
ب) پدرم را خواستند: جملهٔ سه‌جزئی گذرا به مفعول / ظهر نیامد و شب می‌آید: جملهٔ دوجزئی / مأمور امیدوارمان کرد: جملهٔ چهارجزئی گذرا به مفعول و مسند
ج) غصهٔ مادر حد و حصر نداشت: جملهٔ سه‌جزئی گذرا به مفعول / یک روز پیدا شد و شناختنی نبود: جملهٔ سه‌جزئی گذرا به مسند
(زبان فارسی ۳، زبان فارسی، صفحه‌های ۴۱ تا ۴۵)

(مریم شمیرانی)

۱۷-

در بیت صورت سؤال و ابیات دیگر به قدر دانستن زمان حال توصیه شده است، درحالی که در بیت گزینه ۱ شاعر می‌گوید: نفس صبح را غنیمت شمار که دل مرده‌ات را زنده کنی چونان که دم عیسی مردگان را زنده می‌کرد.
(ادبیات فارسی ۳، مفهومی، مشابه صفحه ۵۷)

(فائزه معفری)

۱۸-

گزینه ۱: و بیت صورت سؤال هر دو به آتشین‌بودن زبان و سخنان اشاره دارند.
(ادبیات فارسی (۳)، مفهومی، صفحه ۱۳۰)

(فائزه معفری)

۱۹-

بیت گزینه ۱: «۱» با بیت صورت سؤال قرابت معنایی دارد.
(ادبیات فارسی (۳)، مفهومی، صفحه ۷۳)

(سعید کنج‌نیش‌زمانی)

۲۰-

در ابیات گزینه‌های ۱، ۲ و ۳ به این مفهوم اشاره شده که در راه رسیدن به حقیقت عشق باید سختی‌ها را تحمل کرد، درحالی که مفهوم کلی گزینه ۴ چنین است: «وضع روزگار، به مردم آگاه آزار می‌رساند.»
(ادبیات فارسی (۳)، مفهومی، ترکیبی)

عربی ۲

(رضا معصومی)

۲۱-

«کَلِمَا»: هر بار / «أَتَدْرُكُ»: به یاد می‌آورم / «كَلَامُ أُمِّي»: سخن مادرم / «أَفْكَرُ»: فکر می‌کنم / «لِحْظَةً»: (مفعول فیه) لحظه‌ای، یک لحظه / «أَخَافُ»: می‌ترسم / «عَاقِبَةُ أَمْرِي»: سرانجام کارم
(عربی (۲)، ترجمه، ترکیبی)

(اسماعیل یونس‌پور)

۲۲-

«المؤمن الذی»: مؤمنی که / «یُعْطَى الْفَقِيرُ»: به فقیر می‌بخشد / «بیمینه و شماله»: با (دست) راست و چپش / «و یُجِیبه»: و او را اجابت می‌کند / «یجزیه الله»: خداوند به او پاداش می‌دهد / «و یصفح عن ذنبه»: و از گناهش می‌گذرد
توضیح نکته درسی:

چنان‌چه اسم موصول خاص پس از اسم معرفه به «ال» قرار گیرد و نقش صفت داشته باشد، به صورت «که» ترجمه می‌شود.

(عربی (۲)، ترجمه، ترکیبی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «ادیبان فلسطینی خارج از فلسطین متعهدانه با دشمنان مقابله می‌کنند!»
گزینه «۳»: «کسی جز با استفاده از انواع نگارش ادبی، از هویت امت دفاع نکرده است!»
گزینه «۴»: «فلسطینیان اهمیت نقش ادیبان در پیشرفت علوم دینی در این دوره را فراموش نمی‌کنند!»
(عربی (۲)، درک مطلب، ترکیبی)

۲۹-

«فرهنگ مقابله و مقاومت در اشغال شکل گرفت و مردم بسیار تحت تأثیر آن قرار می‌گیرند!» مطابق متن صحیح است.
تشریح گزینه‌های دیگر:
گزینه «۲»: «... موجب پیشرفت انواع نگارش ادبی در همهٔ زمینه‌ها می‌گردد!»
گزینه «۳»: «... ریشه‌هایش را در جهان می‌کارد و این تهددش را اثبات می‌کند!»
گزینه «۴»: «... نشانه‌ای در اصالت است، زیرا از آزادی و استقلال دفاع می‌کند!»
(عربی (۲)، درک مطلب، ترکیبی)

۳۰-

حرکت گذاری صحیح تمام عبارت: «إِسْتِطَاعَتْ هَذِهِ الثَّقَافَةُ أَنْ تَغْرِسَ جُذُورَهَا فِي الْأَرْضِ الْفِلَسْطِينِيَّةِ وَ فِي أَعْمَاقِ الْجَمَاهِيرِ!»
(عربی (۲)، حرکت‌گذاری، ترکیبی)

۳۱-

صورت صحیح حرکت گذاری تمام عبارت:
«إِنَّ الثَّقَافَةَ الْفِلَسْطِينِيَّةَ الَّتِي وُلِدَتْ وَ نَمَتْ أَمَامَ الْمُسْتَكْبِرِينَ فِي ظِلِّ الْإِحْتِلَالِ هِيَ ثِقَافَةٌ وَطَنِيَّةٌ!»
(عربی (۲)، حرکت‌گذاری، ترکیبی)

۳۲-

تشریح گزینه‌های دیگر:
گزینه «۱»: «منقوص و مجرور بحرف الجر» نادرست است.
گزینه «۲»: «مشتق و مجرور بحرف جار» نادرست است.
گزینه «۴»: «نكرة و تقدیراً» نادرست است.
(عربی (۲)، تحلیل صرفی و نحوی، ترکیبی)

۳۳-

تشریح گزینه‌های دیگر:
گزینه «۱»: «فاعله و خبر مقدم» نادرست است.
گزینه «۳»: «مزید ثلاثی» نادرست است.
گزینه «۴»: «منصوب» نادرست است.
(عربی (۲)، تحلیل صرفی و نحوی، ترکیبی)

۳۴-

به ترتیب در گزینه‌های «۱» تا «۴»، «ها» از نوع «نفی فعل ماضی، موصولی، نفی فعل ماضی و استفهامی (پرسشی)» است.
(عربی (۲)، قواعد اسم، صفحه ۱۲)

۳۵-

عبارت گزینه «۱» از دو جمله تشکیل شده است:
۱- جمله اسمیه (مبتدا و خبر): اقلیدس وجد.
۲- جمله فعلیه: وجد الملك في السّجن.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: این عبارت فقط از یک جمله تشکیل شده است: فی یوم من الأيام: جار و مجرور / شاهد: فعل / فرعون: مفعول به / موسی: فاعل
گزینه «۳»: الان: قید زمان (ظرف زمان) / یفتح: فعل / السّجان: فاعل / باب: مفعول به / السّجن: مضاف الیه
گزینه «۴»: أنزلت: جمله فعلیه / قرآناً: مفعول به / لنا: جار و مجرور
(عربی (۲)، قواعد، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

۳۶-

المصابیح: مفعول به و منصوب با علامت اعراب اصلی
مساجد: مجرور به حرف جر با علامت اعراب اصلی، زیرا مضاف واقع شده است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «الوالدان» علامت اعراب فرعی دارد.
گزینه «۲»: «تسافیرین» علامت اعراب فرعی دارد.
گزینه «۳»: «صدقات» علامت اعراب فرعی دارد.
(عربی (۲)، انواع اعراب، ترکیبی)

۳۷-

«ألیوم» به معنای «امروز» و مفعول فیه است.
(عربی (۲)، منصوبات، صفحه‌های ۱۲۲ و ۱۲۳)

۳۸-

عبارت صورت سؤال، موصوفی را می‌خواهد که نقش مفعول به داشته باشد، در گزینه «۳»، اسم نكرة «تلمیذة» موصوف و مفعول به و جمله فعلیه «اجتهدت» صفت برای آن است.
(عربی (۲)، قواعد اسم، صفحه‌های ۱۳۰ تا ۱۳۲)

۳۹-

ترجمه عبارت: «و چه کسی نیکو گفتارتر است از کسی که به سوی خدا فراخواند و کار نیکو کرد؟». «من» اول اسم استفهام است و «من» در «یمن» که در اصل «مین + من» بوده، اسم موصول می‌باشد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «پس هر کس به اندازهٔ بسیار ناچیزی نیکی کند، آنرا (اثر آنرا) می‌بیند»؛ «من» شرطی است.
گزینه «۳»: «هر کس به شکار کردن در هنگام سپیده شتاب کند، شکار می‌کند، پس در تلاشت شتاب کن.»؛ «هن» شرطی است.
گزینه «۴»: «و هر کس از آن چه بر مبنای عقل ساخته شده بهره‌بردارد، به هدفش می‌رسد.»؛ «من» شرطی است.
(عربی (۲)، انواع اعراب، صفحه‌های ۶۳ تا ۶۵)

۴۰-

منسوب «تجارة»: «تجاری» است، زیرا به هنگام نسبت «ة» تأنیث از آخر کلمه حذف می‌شود.
(عربی (۲)، قواعد اسم، صفحه ۱۵)

دین و زندگی پیش‌دانشگاهی و سوم

۴۱-

نزول تدریجی آیات قرآن کریم و دعوت مکرر این کتاب به خردورزی و دانش از یک طرف و تشویق‌های دائمی رسول خدا (ص) از طرف دیگر، سد جاهلیت و خرافه‌گرایی را شکست و یکی از جاهل‌ترین جوامع آن روز را مشتاق علم ساخت.
(دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۸، صفحه ۸۶)

۴۲

(سیرهای هاشمی)
امام خمینی (ره) می‌فرماید: «مکتبه مهمی که همه ما باید به آن توجه کنیم و آن را اصل و اساس سیاست خود با بیگانگان قرار دهیم، این است که دشمنان ما و جهان‌خواران تا کی و تا کجا ما را تحمل می‌کنند و تا چه مرزی استقلال و آزادی ما را قبول دارند. به یقین، آنان مرزی جز عدول از همه هویت‌ها و ارزش‌های معنوی و الهی‌مان نمی‌شناسند. به گفته قرآن کریم [دشمنان] هرگز دست از مقاتله و ستیز با شما بر نمی‌دارند مگر این که شما را از دینتان برگردانند.»
این فرموده امام خمینی (ره) درباره مبارزه با ستمگران و تقویت فرهنگ جهاد و شهادت و صبر است که در حوزه حضور فعال و مؤثر در جامعه جهانی مطرح می‌باشد. (دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۹، صفحه‌های ۹۵ تا ۹۷)

۴۳

(ممنه رضایی‌بقا)
مواظبت و حراست از بنیان خانواده، مانع گسترش بسیاری از مشکلات اخلاقی و فرهنگی می‌شود که هم‌اکنون تمدن جدید بدان گرفتار شده است. بنابراین لازم است راه‌های حراست از بنیان خانواده را بیابیم و در جامعه تبلیغ کنیم.
توجه به بنیان خانواده در آیه «وَ مِنْ آیَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَ جَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَ رَحْمَةً...» مطرح شده است.
(دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس‌های ۸ و ۹، صفحه‌های ۸۲ و ۹۳)

۴۴

(هاری ناصری)
مقام معظم رهبری درباره تلاش برای پیشگام شدن در علم و فناوری این‌گونه تذکر می‌دهد: «باید علم را که مایه اقتدار ملی است، همه جدی بگیرند و دنبال کنند. کشوری که مردم آن از علم بی‌بهره باشند، هرگز به حقوق خود دست نخواهد یافت. نمی‌شود علم را از دیگران گدایی کرد. علم، درون‌جوش و درون‌زاست. باید استعدادهای یک ملت به‌کار افتد تا یک ملت به معنای حقیقی کلمه، عالم بشود.»
(دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۹، صفحه ۹۴)

۴۵

(ممنه رضایی‌بقا)
در حوزه حضور مؤثر و فعال در جامعه جهانی، باید دقت داشت که پیام اسلام، پیامی برای فطرت انسان‌هاست. آنچه اهمیت دارد، انتخاب روش‌های درست برای انتقال این پیام است. به همین منظور، برنامه «تأکید بر عقلانی بودن محتوای دین» پیشنهاد می‌شود. در آیه «دع الی سبیل ربک بالحکمة و الموعظة الحسنة و جادلهم بالتی هی احسن...»، روش درست و عقلانی دعوت به دین تبیین شده است.
(دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۹، صفحه‌های ۹۰، ۹۱، ۹۵ و ۹۶)

۴۶

(مرتضی ممسنی‌کبیر)
رسول خدا (ص) افرادی را که به گوشه عبادتگاهی پناه می‌بردند و از مردم کناره‌گیری کرده، به زندگی خود و خانواده بی‌توجه بودند، سخت مورد نکوهش قرار می‌داد و آن‌ها را از خود نمی‌دانست.
این رفتار پیامبر (ص)، مربوط به معیار «دیدگاه متعادل نسبت به دنیا و آخرت» است و با آیه «قل من حرم زینة الله الّتی اخرج لعباده و الطّیبات من الرّزق...»
(دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۸، صفحه‌های ۸۱ و ۸۶)

۴۷

(مرتضی ممسنی‌کبیر)
دو تجربه موفق، یکی برچیدن نظام شاهنشاهی و آفریدن انقلاب اسلامی و دیگری پیروزی در دفاع مقدس، هم اعتقاد مردم جهان را درباره تأثیر ایمان به غیب در پیروزی‌های مادی و اثرات مثبت حکومت مبتنی بر دین مبین اسلام افزایش داد و هم آنان را نسبت به نظام ستم‌پیشه جهانی آگاه‌تر کرد و برای رسیدن به معنویت و عدالت مشتاق‌تر و تشنه‌تر ساخت. اولین قدم در مسیر دستیابی به تمدن آرمانی اسلام، حوزه تقویت توانایی‌های فردی است که تقویت ایمان و اراده مربوط به آن است.
(دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۹، صفحه‌های ۹۱ و ۹۲)

۴۸

(مرتضی ممسنی‌کبیر)
طبق آیه «وَ مَنْ یَتَوَلَّ اللهَ وَ رَسولَهُ وَ الَّذینَ آمَنوا لَیَنْ حِزْبَ اللهِ هُمُ الْغَالِبُونَ»، پذیرش ولایت الهی و پیامبرش، علت پیروزی و چیره شدن است. غلبه و پیروزی دین حق بر اهل باطل در آیه «هُوَ الَّذی ارْسَلَ رَسولَهُ بِالْهَدی وَ دینِ الْحَقِّ لِیُظْهِرَهُ عَلَی الَّذینَ کَفَرُوا وَ لَوْ کَرِهَ الْمُشْرِکُونَ» وعده داده شده است.
(دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۹، صفحه ۹۰ و دین و زندگی ۳، درس‌های ۱۰ و ۱۱ صفحه‌های ۱۱۸ و ۱۳۳)

۴۹

(ممنه رضایی‌بقا)
تنظیم روابط اجتماعی بر مبنای دستورات خداوند ← معیار پذیرش ولایت الهی و نفی حاکمیت طاغوت ← آیه «اطیعوا الله و اطیعوا الرسول و اولی‌الامر منکم»
جبهه‌بندی حق و باطل ← معیار تحول در روابط بین ملت‌ها ← آیه «محمد رسول الله و الذین معه اشداء علی الکفار رحماء بینهم»
(دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۸، صفحه‌های ۸۰، ۸۱، ۸۴ و ۸۵)

۵۰

(مرتضی ممسنی‌کبیر)
یکی از جنبه‌های عدالت‌خواهی رسول خدا (ص) مبارزه با تبعیض نژادی و امتیازات اشرافی بود که در همه نقاط جهان، به‌خصوص در امپراتوری‌های بزرگ آن روز رواج داشت. معیار عدالت اجتماعی در آیه «... و قُلْ آمَنْتُ بِمَا أَنْزَلَ اللهُ مِنْ کِتَابٍ وَ امِرْتُ لِأَعْدِلَ بَیْنَكُمْ...» مطرح شده است. پیامبر (ص) در اولین روز دعوت مردم به رسالت آسمانی خود، در دامنه کوه صفا ایستاد و این‌گونه ندا سر داد: ای مردم بگویید: «معبودی جز الله نیست» تا رستگار شوید.
(دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۸، صفحه‌های ۸۰، ۸۴، ۸۵ و ۸۷)

۵۱

(ممنه رضایی‌بقا)
پیامبر زمانی می‌تواند مسئولیت خود را به‌درستی انجام دهد که تحت تأثیر هواهای نفسانی قرار نگیرد و مرتکب گناه و خطا نگردد. مردم نیز زمانی گفته‌ها و هدایت‌های او را می‌پذیرند که مطمئن باشند که او هیچ‌گاه مرتکب گناه و اشتباه نمی‌شود. اگر آنان احتمال دهند که پیامبرشان گناه می‌کند و دچار خطا می‌شود، به او اعتماد نمی‌کنند و از وی پیروی نخواهند کرد.
اگر پیامبری در دریافت و ابلاغ وحی معصوم نباشد، دین الهی به‌درستی به مردم نمی‌رسد و امکان هدایت از مردم سلب می‌شود.
(دین و زندگی ۳، درس ۲، صفحه ۳۰)

۵۲

(ممنه رضایی‌بقا)
لازمه وحدت، دست برداشتن از اختلافات و هواهای نفسانی است. امام خمینی (ره) در این‌باره می‌فرماید: «... دست از اختلافات و هواهای نفسانی بردارید که شما دارای همه‌چیز هستید. بر فرهنگ اسلامی تکیه کنید و با غرب و غرب‌زدگی مبارزه نمایید و روی پای خودتان بایستید.»
(دین و زندگی ۳، درس ۶، صفحه ۸۱)

۵۳

(ممنه رضایی‌بقا)
بر اساس آیه «لَقَدْ مَنَّ اللهُ عَلَی الْمُؤْمِنینَ إِذْ بَعَثَ فیهِمْ رَسولاً مِنْ أَنْفُسِهِمْ یَتْلُو عَلَیْهِمْ آیَاتِهِ وَ یُرِکِّمُهُمْ وَ یُعَلِّمُهُمُ الْکِتَابَ وَ الْحِکْمَةَ وَ إِنْ کَانُوا مِنْ قَبْلِ لَفی ضلالٍ مبینٍ»، پیش از بعثت پیامبر (ص)، مردم در گمراهی آشکار به‌سر می‌بردند.
طبق آیه «أَلَمْ تَرَ إلی الَّذینَ یَزْعُمونَ أَنَّهُمْ آمَنوا بِمَا أَنْزَلَ الْلیکَ وَ مَا أَنْزَلَ مِنْ قَبْلک یُریدونَ أَنْ یُتَحَاکَموا إلی الطَّاغوتِ وَ قَدْ آمَرُوا أَنْ یُکْفَرُوا بِهِ وَ یُریدُ الشَّیطانُ أَنْ یُضِلَّهُمْ ضلالاً بَعیداً»، گمراهی دور و دراز، نتیجه مراجعه در دوری به طاغوت است.
(دین و زندگی ۳، درس ۴، صفحه‌های ۴۹ و ۵۰)

زبان انگلیسی ۳ و پیش‌دانشگاهی

(رضا کیاسالار)

۶۱-

ترجمه جمله: «اگر آن‌ها بخواهند الان بروند، این خطر وجود خواهد داشت که در برف گیر کنند.»

نکته مهم درسی

بعد از فعل "risk" فعل دوم در جمله به صورت اسم مصدر (با -ing) می‌آید. فعل "risk" با حرف اضافه "of" نمی‌آید. (گرامر)

(شهرام ممپوری)

۶۲-

ترجمه جمله: «بعد از یک بحث طولانی با او، تصمیم گرفتم نهایت تلاشم را بکنم و سعی کنم که اشتباهات احمقانه زیادی انجام ندهم.»

نکته مهم درسی

بعد از فعل "decide" از مصدر با "to" استفاده می‌شود. بعد از فعل "try" هم با "to" و هم فعل "ing" دار به کار می‌رود. اگر منظور گوینده امتحان کردن کاری باشد، فعل بعدی به صورت مصدر با "to" نوشته خواهد شد، ولی اگر هدف سعی کردن برای انجام کاری بود، فعل بعدی "ing" دار به کار می‌رود. همچنین به علت مفهوم جمله، فعل "do" نباید به شکل منفی به کار رود. (گرامر)

(شهرام ممپوری)

۶۳-

ترجمه جمله: «باغ‌وحش‌ها برای محققان مکان‌های مناسب و ارزشمندی هستند تا در محیطی ایمن و کنترل شده برخی آزمایشات را بر روی حیوانات خاصی انجام دهند.»

(۲) آزمایش

(۱) انتظار

(واژگان)

(۴) تجربه

(۳) توضیح

(شهرام ممپوری)

۶۴-

ترجمه جمله: «تو باید از روش نگهداری اتاق خودت خجالت بکشی. همیشه در شرایط بسیار بدی است.»

(۲) شرمنده، خجالت‌زده

(۱) ترسیده

(واژگان)

(۴) سرافراز، مغرور

(۳) خسته

(مسئس کرد/اشاری)

۶۵-

ترجمه جمله: «برخی محققان مهمترین علت چاقی‌ای را که سالانه منجر به ۳۰۰۰۰ مرگ در ایالات متحده می‌شود، مشخص کرده‌اند.»

(۲) تولید کردن

(۱) تأسیس کردن

(واژگان)

(۴) مشخص کردن، تعریف کردن

(۳) جلوگیری کردن

(بهرام دستگیری)

۶۶-

ترجمه جمله: «خوشبختانه، تمام افراد مجروح در صحنه حادثه در خصوص بریدگی‌ها و کوفتگی‌ها مورد درمان قرار گرفتند.»

(۲) صحنه، منظره

(۱) حادثه

(واژگان)

(۴) حس

(۳) بشقاب

(بهرام دستگیری)

۶۷-

ترجمه جمله: «آن بازی موفقیت بزرگی برای تیم ما بود و من مایلم از هرکسی که در این رقابت شرکت کرد تشکر کنم.»

(۲) درآوردن لباس، بلند شدن هواپیما

(۱) از هم بازکردن، جدا کردن

(واژگان)

(۴) شرکت کردن

(۳) اتفاق افتادن

ترجمه متن کلوزتست:

مناطق مختلف دارای نرخ رشد جمعیت متفاوتی هستند، اما در قرن ۲۰ ام، به دلیل پیشرفت‌های پزشکی و افزایش چشمگیر در بهره‌وری کشاورزی بین‌المللی که نتیجه انقلاب سبز بود، جهان بیشترین افزایش جمعیت را در تاریخ بشریت دید. اما، در برخی کشورها، مخصوصاً در اروپای شرقی و مرکزی، عمدتاً به دلیل نرخ پایین باروری، و در جنوب آفریقا به دلیل تعداد بالای مرگ و میر مرتبط با بیماری ایدز، رشد جمعیت منفی است. انتظار بر این است که در دهه‌های بعد، زاین و برخی کشورهای اروپای غربی با رشد منفی جمعیت مواجه شوند.

(ممنبر رضایی‌نیا)

۵۴-

با توجه به معنای «أولی: سزاوارتر» در پرسش «ای مردم چه کسی نسبت به مؤمنان از خودشان سزاوارتر است؟» و پاسخ مردم که خدا و رسول را سزاوارتر به خود معرفی می‌کنند و کلام پیامبر (ص) پس از این حدیث: «مَنْ كُنْتُ مَوْلَاً فِهَذَا عَلِيٌّ مَوْلَاً»، پی می‌بریم که لفظ «مؤلی» در حدیث غدیر به معنای سرپرست است، نه دوست. (درین و زندگی ۳، درس ۵، صفحه‌های ۶۹ و ۷۰)

(صالح امصایی)

۵۵-

اگر قرآن کریم از نزد غیر خدا می‌بود، در آیات آن، ناسازگاری بسیاری می‌یافتند. پس چون از نزد خداست، اختلافی در آن یافت نمی‌شود و انسجام درونی دارد. این مفهوم در آیه «فَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْقُرْآنَ وَ لَوْ كَانِ مِنْ عِنْدِ غَيْرِ اللَّهِ لَوَجَدُوا فِيهِ اخْتِلَافًا كَثِيرًا» تبیین شده است. (درین و زندگی ۳، درس ۳، صفحه‌های ۳۷ و ۳۸)

(ممنبر رضایی‌نیا)

۵۶-

خطر بازگشت به جاهلیت، پس از رحلت پیامبر (ص)، جامعه اسلامی را تهدید می‌کند و قرآن کریم سپاسگزاران نعمت رسالت را از «انقلاب علی اعقابکم» (بازگشت به جاهلیت) محفوظ می‌داند.

(درین و زندگی ۳، درس ۷، صفحه‌های ۸۵ و ۸۶)

(ممنبر رضایی‌نیا)

۵۷-

با توجه به ترجمه آیه: «این بدان سبب است که خداوند نعمتی را که به قومی ارزانی کرده است، تغییر نمی‌دهد مگر آن‌که آن‌ها، خود وضع خود را تغییر دهند. همانا که خداوند شنوا و داناست»، درمی‌یابیم که زمینه‌ساز هلاکت یا از دست دادن نعمت‌ها در یک جامعه، رفتارهای نادرست مردم آن جامعه است که علم الهی نیز بر آن اشراف دارد. (درین و زندگی ۳، درس ۹، صفحه‌های ۱۰۹ و ۱۱۰)

(ممنبر ابراهیم مازنی)

۵۸-

شیوه بیان (سبک تقریر) امام رضا (ع) در نقل حدیث سلسله‌الذهب (زنجیره طلایی) نشان می‌دهد که چگونه احادیث رسول خدا (ص)، از امامی به امام دیگر منتقل می‌شده است و اقدام به حفظ سیره و سخنان پیامبر (ص) صورت گرفته است. زیرا امیرالمؤمنین (ع) و حضرت فاطمه (س) به ممنوعیت نوشتن احادیث توجه نکردند و سخنان پیامبر (ص) را به فرزندان و یاران خود آموختند و از آنان خواستند که این آموخته‌ها را به نسل‌های بعد منتقل کنند.

(درین و زندگی ۳، درس‌های ۷ و ۸، صفحه‌های ۸۹، ۹۹ و ۱۰۰)

(ممنبر رضایی‌نیا)

۵۹-

اداره جامعه تنها با یک مجموعه قوانین و یک رهبری امکان‌پذیر است؛ در غیر این‌صورت، هرج و مرج و تفرقه و پراکندگی پیش می‌آید، و این، یک امر روشن و بدیهی در تمام نظام‌های سیاسی دنیاست. اکنون بنابر قانون اساسی، مردم ابتدا نمایندگان خیره خود را انتخاب می‌کنند و آن خبرگان نیز از میان فقها آن کسی را که برای رهبری شایسته‌تر تشخیص دهند، به جامعه اعلام می‌کنند.

(درین و زندگی ۳، درس ۱۱، صفحه‌های ۱۳۸ و ۱۳۹)

(ابوالفضل امیرزاده)

۶۰-

امام علی (ع) درباره کسانی که با امام زمان (عج) پیمان می‌بندند و بیعت می‌کنند، می‌فرماید: «امام با این شرط با آن‌ها بیعت می‌کند که در امانت خیانت نکنند، پاکدامن باشند، اهل دشنام و کلمات زشت نباشند، به ظلم و ستم خونریزی نکنند، به خانه‌های هجوم نبرند، کسی را به ناحق آزار ندهند، ساده‌زیست باشند...». این خصوصیات، نشان‌دهنده آمادگی افراد برای ظهور است.

(درین و زندگی ۳، درس ۱۰، صفحه ۱۲۴)

۷۴- (رضا کیاسالار)
ترجمه جمله: «عنکبوت‌ها احتمالاً رژیم غذایی متعادلی می‌خورند چون می‌دانند بدنشان به چه نوع غذایی نیاز دارد.» (درک مطلب)

۷۵- (رضا کیاسالار)
ترجمه جمله: «اگر یک سوسک در مکانی زندگی می‌کرد که می‌توانست فقط یک نوع حشره برای خوردن بیابد، شاید به سراغ نوع دیگری حشره برای خوردن می‌رفت.» (درک مطلب)

۷۶- (رضا کیاسالار)
ترجمه جمله: «سوسک‌ها و عنکبوت‌ها هر دو شکارچی هستند.» (درک مطلب)

ترجمه متن درک مطلب دوم:

اقیانوس‌های زمین ۹۷٪ از آب این سیاره را در بر می‌گیرند و ۷۰٪ از سطح این سیاره را پوشش می‌دهند. مقدار شگفت‌انگیزی از حیات در اقیانوس‌ها وجود دارد. هزاران و شاید میلیون‌ها گونه گیاهی و جانوری در اقیانوس‌های زمین زندگی می‌کنند.

زمین پنج اقیانوس دارد. این‌ها اقیانوس آرام، اطلس، هند، منجمد شمالی و منجمد جنوبی هستند. اقیانوس آرام بزرگترین و اقیانوس منجمد شمالی کوچکترین اقیانوس هستند. این پنج اقیانوس متصل هستند و با هم «اقیانوس جهانی» را تشکیل می‌دهند.

اقیانوس جهانی برای زمین مهم است. گرما را در سرتاسر زمین توزیع می‌کند و جریان‌های اقیانوس جهانی، اقلیم‌های زمین را تنظیم می‌کنند. بدون اقیانوس جهانی، مناطق گرم زمین حتی گرم‌تر می‌شد و مناطق سرد، سردتر.

تغییرات زمین بر اقیانوس‌ها تأثیر گذاشته است. برای مثال بعضی فعالیت‌های انسان، گازهای گلخانه‌ای در هوا آزاد می‌کند. این گازها گرما را در زمین به دام می‌اندازند. در نتیجه، اقیانوس جهانی گرم‌تر شده است. این می‌تواند موجب تغییر اقلیم‌های زمین شود.

فعالیت‌های ما روی زمین هم بر زندگی اقیانوس‌ها تأثیر گذاشته است. برای مثال وقتی مردم زباله‌های خود را در جاهای نامناسب می‌ریزند یا وقتی روغن ماشین در خیابان‌ها می‌چکد، زباله و روغن معمولاً در آخر وارد اقیانوس می‌شوند. این امر موجب آسیب به بسیاری از موجودات زنده در اقیانوس جهانی شده است و بسیاری از حیوانات دریایی در نتیجه همین امر مرده‌اند.

باید تمام تلاشمان را کنیم تا از اقیانوس‌ها به‌خوبی مراقبت کنیم. اقیانوس جهانی پشتیبان زندگی ما و بسیاری از موجودات زنده دیگر است. ما هم باید پشتیبان اقیانوس باشیم.

۷۷- (امیرسین مراد)
ترجمه جمله: «اقیانوس جهانی از تمام پنج اقیانوس روی زمین تشکیل می‌شود.» (درک مطلب)

۷۸- (امیرسین مراد)
ترجمه جمله: «پاراگراف سوم چه چیزی را توصیف می‌کند؟»
«اقیانوس جهانی از چه جهانی برای زمین مهم است.» (درک مطلب)

۷۹- (امیرسین مراد)
ترجمه جمله: «کدام یک از نتیجه‌گیری‌های زیر توسط متن تأیید می‌شود؟»
«بسیاری از موجودات زنده از جمله انسان وابسته به اقیانوس‌ها هستند.» (درک مطلب)

۸۰- (امیرسین مراد)
ترجمه جمله: «واژه "affected" (تأثیرگذاشتن) که در پاراگراف ۴ زیر آن خط کشیده شده، نزدیک‌ترین معنی را به "cause a change" تغییر ایجاد کردن دارد.» (درک مطلب)

۶۸- (علی شکوهی)
۱) موفقیت
۲) افزایش
۳) دوره
۴) فشار
(کلوزتست)

۶۹- (علی شکوهی)
۱) بین‌المللی
۲) شیمیایی
۳) فردی، شخصی
۴) اجتماعی
(کلوزتست)

۷۰- (علی شکوهی)

نکته مهم درسی

با توجه به مفهوم جمله، در این جا باید از یک کلمه ربط بیانگر تقابل و تضاد استفاده کنیم؛ بنابراین گزینه‌های «۲ و ۳» عملاً نادرست خواهند بود. دلیل نادرستی "whereas" آن است که نمی‌توان بعد از آن از ویرگول استفاده کرد. "however" به دلیل علائم نشانه‌گذاری خاصی که می‌پذیرد به نوعی از سایر کلمات ربط بیانگر تقابل و تضاد، متمایز است. ببینید:

جمله , However جمله / جمله , however , جمله / however ; جمله (کلوزتست)

۷۱- (علی شکوهی)
۱) به طور مناسبی
۲) به سرعت
۳) عمدتاً
۴) واقعاً
(کلوزتست)

۷۲- (علی شکوهی)

نکته مهم درسی

بعد از فعل‌هایی خاص از جمله "expect" به معنی «انتظار داشتن»، فعل بعدی باید به صورت مصدر با "to" به کار رود. در این جا دانستن یا ندانستن معنی کلمه ناشناسی "encounter" (مواجه شدن) تأثیری در انتخاب گزینه درست نخواهد داشت!

ترجمه متن درک مطلب اول:

انسان‌ها تنها موجوداتی نیستند که می‌دانند چطور به‌دنبال وعده غذایی سالمی باشند. دانشمندان کشف کرده‌اند که حشرات و عنکبوت‌ها به خود زحمت اضافه می‌دهند تا رژیم‌های غذایی متعادلی مصرف کنند. گروهی از دانشمندان، سه شکارچی مختلف را مورد مطالعه قرار دادند: یک نوع سوسک و دو نوع عنکبوت.

شکارچی به حیواناتی می‌گویند که حیوانات دیگر را می‌کشند و می‌خورند. ابتدا دانشمندان به حشرات وعده‌های غذایی نامتعادلی می‌دادند. محققان به بعضی حشرات غذاهای پرچرب و به برخی دیگر فقط غذاهای غنی از پروتئین دادند. برای

وعده بعدی، دانشمندان به سوسک‌ها و عنکبوت‌ها اجازه دادند آنچه می‌خواهند بخورند را انتخاب کنند. تمام آن‌ها غذاهایی را انتخاب کردند که حاوی مواد مغذی بود که در وعده قبلی‌شان وجود نداشت. حشراتی که غذای غنی از پروتئین خورده بودند، طعمه‌هایی پرچرب انتخاب کردند. آن‌هایی که غذای پرچرب به خوردشان

داده بودند، طعمه‌هایی غنی از پروتئین انتخاب کردند. اینطور که معلوم است حتی این موجودات چندش‌آور، بخصوص آن‌هایی که هشت پا دارند هم مراقب آنچه می‌خورند هستند!

اگر برای عنکبوت‌ها آسان است تصمیمات غذایی درست بگیرند، چرا گاهی اوقات برای انسان‌ها دشوار است؟ انسان‌ها با حفظ رژیم متعادل مشکل دارند چون گزینه‌های غذایی‌شان زیاد است. آن‌ها جذب غذاهایی می‌شوند که خوشمزه هستند، اما سالم نیستند. گاهی انسان‌ها وقت ندارند وعده‌های غذایی سالم آماده کنند.

۷۳- (رضا کیاسالار)
ترجمه جمله: «این متن نمونه‌ای از یک مقاله است.» (درک مطلب)

ریاضی پایه (سال چهارم)

-۸۱

(معمد بهیرایی)

در پرتاب یک تاس ۶ حالت و در پرتاب یک سکه دو حالت اتفاق می افتد، بنابراین:

$$n(S) = 6 \times 6 \times 2 \times 2 = 144$$

(ریاضی پایه، احتمال مقدماتی، صفحه‌های ۱۱۴ تا ۱۱۶)

-۸۲

(معمد بهیرایی)

$$n(S) = \binom{5}{2} = \frac{5 \times 4 \times 3!}{3! \times 2!} = 10$$

برای آن که مجموع دو عدد انتخاب شده فرد باشد، باید یکی فرد و یکی زوج انتخاب شود، بنابراین:

$$n(A) = \binom{3}{1} \times \binom{2}{1} = 3 \times 2 = 6$$

$$\Rightarrow P(A) = \frac{6}{10} = \frac{3}{5}$$

(ریاضی پایه، احتمال مقدماتی، صفحه‌های ۱۲۰ تا ۱۲۳)

-۸۳

(موسا عفتی)

اعداد اول در تاس: $\{2, 3, 5\}$

$$\Rightarrow A = \{2, 3, 5\}$$

$$\Rightarrow n(A) = 3, n(S) = 6$$

$$\Rightarrow P(A) = \frac{3}{6} = \frac{1}{2}$$

(ریاضی پایه، احتمال مقدماتی، صفحه‌های ۱۲۰ تا ۱۲۳)

-۸۴

(کوروش داوری)

$$S = \{1, 2, 3, 4, 5, 6\} \Rightarrow n(S) = 6$$

$$A = \{2\} \Rightarrow n(A) = 1$$

$$P: \text{احتمال نظری} = \frac{1}{6}$$

$$P: \text{احتمال تجربی} = \frac{\text{تعداد حالات مطلوب}}{\text{تعداد کل حالات}} = \frac{10}{50} = \frac{1}{5}$$

$$\Rightarrow \text{اختلاف احتمال تجربی و نظری} = \frac{1}{5} - \frac{1}{6} = \frac{6-5}{30} = \frac{1}{30}$$

(ریاضی پایه، احتمال مقدماتی، صفحه‌های ۱۱۶ تا ۱۲۹)

-۸۵

(کوروش داوری)

$$S = \{(ر,ر), (پ,ر), (ر,پ), (پ,پ), (ر,ر), (ر,پ), (پ,ر), (ر,ر), (ر,پ), (پ,ر), (ر,ر)\}$$

$$\Rightarrow n(S) = 8$$

$$A = \{(ر,ر), (پ,ر), (پ,پ)\} \Rightarrow n(A) = 3$$

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{3}{8}$$

(ریاضی پایه، احتمال مقدماتی، صفحه‌های ۱۲۳ تا ۱۲۹)

-۸۶

(کوروش داوری)

$$n(S) = 2^2 \times 6 = 24$$

$$A = \{(پ,پ), (پ,ر), (ر,ر), (ر,پ), (پ,پ), (پ,ر), (ر,ر), (ر,پ)\}$$

$$n(A) = 6, P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{6}{24} = \frac{1}{4}$$

(ریاضی پایه، احتمال مقدماتی، صفحه‌های ۱۲۳ تا ۱۲۹)

-۸۷

(لیلا شاهی علیا)

$$P(A) = \frac{\binom{5}{2} \times \binom{4}{1}}{\binom{9}{3}} = \frac{\frac{5!}{2! \times 3!} \times \frac{4!}{1! \times 3!}}{\frac{9!}{3! \times 6!}}$$

$$= \frac{\frac{5 \times 4 \times 3!}{2 \times 1 \times 3!} \times \frac{4 \times 3!}{1 \times 3!}}{\frac{9 \times 8 \times 7 \times 6!}{3 \times 2 \times 1 \times 6!}} = \frac{10 \times 4}{3 \times 4 \times 7} = \frac{10}{21}$$

(ریاضی پایه، احتمال مقدماتی، صفحه‌های ۱۲۳ تا ۱۲۹)

-۸۸

(معمد بهیرایی)

عددی که هم مضرب ۲ و هم مضرب ۵ باشد، مضرب ۱۰ است بنابراین:

$$A = \{10, 20, 30, 40, 50, 60, 70, 80, 90\}$$

$$n(S) = 90 \text{ (تعداد اعداد دو رقمی یا همان تعداد اعضای فضای نمونه)}$$

$$\Rightarrow P(A) = \frac{9}{90} = \frac{1}{10}$$

(ریاضی پایه، احتمال مقدماتی، صفحه‌های ۱۲۸ و ۱۲۹)

-۸۹

(لیلا شاهی علیا)

اگر A پیشامد آسان بودن و B پیشامد تستی بودن باشد، داریم:

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{19}{30}$$

$$P(B) = \frac{n(B)}{n(S)} = \frac{20}{30}$$

$$P(A \cap B) = P(A \cap B) = \frac{13}{30}$$

$$P(A \cup B) = P(A) + P(B) - P(A \cap B) = \frac{19}{30} + \frac{20}{30} - \frac{13}{30} = \frac{26}{30} = \frac{13}{15}$$

(ریاضی پایه، احتمال مقدماتی، صفحه‌های ۱۱۹ تا ۱۲۹)

-۹۰

(موسا عفتی)

$$n(S) = 4 \times 6 = 24$$

پیشامد آن که عقربه صفحه A عدد ۲ و عقربه صفحه B عدد بزرگتر از ۲ را نشان بدهد را با C نشان می دهیم و داریم:

$$C = \{(2, 3), (2, 4), (2, 5), (2, 6)\}$$

$$n(C) = 4$$

$$P(C) = \frac{4}{24} = \frac{1}{6}$$

(ریاضی پایه، احتمال مقدماتی، صفحه‌های ۱۲۳ تا ۱۲۹)

ریاضی (۱)

-۹۱

(سارا شریفی)

$$A = \left(\frac{7^2}{2^5}\right)^2 \times \left(\frac{2 \times 5}{3}\right)^3 \times \left(\frac{3 \times 2^2}{7 \times 5}\right)^3$$

$$= \frac{7^4 \times 2^3 \times 5^3 \times 3^3 \times 2^6}{2^{10} \times 3^3 \times 7^3 \times 5^3} = \frac{7}{2}$$

(ریاضی (۱)، توان‌رسانی و ریشه‌گیری، صفحه‌های ۵۰ تا ۵۹)

-۹۲

(کوروش داوری)

$$\frac{4}{5} > \frac{3}{4} \Rightarrow \frac{4 \times 4}{5 \times 4} > \frac{3 \times 5}{4 \times 5} \Rightarrow \frac{16}{20} > \frac{15}{20}$$

$$\frac{16 \times 2}{20 \times 2} > \frac{15 \times 2}{20 \times 2} \Rightarrow \frac{32}{40} > \frac{30}{40} \Rightarrow \frac{32}{40} > \frac{31}{40} > \frac{30}{40}$$

$$\frac{16 \times 3}{20 \times 3} > \frac{15 \times 3}{20 \times 3} \Rightarrow \frac{48}{60} > \frac{47}{60} > \frac{45}{60}$$

(ریاضی (۱)، اعداد و نمادها، صفحه‌های ۸ تا ۱۰)

-۹۳

(موسا عفتی)

$$(\Delta^2)^{2x-1} = \Delta^4 \Rightarrow \Delta^{4x-2} = \Delta^4$$

$$\Rightarrow 4x - 2 = 4 \Rightarrow 4x = 6 \Rightarrow x = \frac{6}{4} = \frac{3}{2}$$

(ریاضی (۱)، توان‌رسانی و ریشه‌گیری، صفحه‌های ۵۰ تا ۵۹)

-۹۴

(کریم نصیری)

$$A - B = \{1, 2, 4, 6\} - \{1, 2, \{4, 6\}\} = \{4, 6\}$$

$$C = \{x \in Z \mid -1 < x < 2\} = \{0, 1\}$$

$$C \cup (A - B) = \{0, 1\} \cup \{4, 6\} = \{0, 1, 4, 6\}$$

این مجموعه ۴ عضو و در نتیجه $2^4 = 16$ زیرمجموعه دارد.

(ریاضی (۱)، مجموعه‌ها، صفحه‌های ۳۵ تا ۴۴)

-۹۵

(کریم نصیری)

$$3\sqrt{8} + 5\sqrt{90} - \sqrt{200} = 3\sqrt{4} \times \sqrt{2} + 5\sqrt{9} \times \sqrt{10} - \sqrt{2} \times \sqrt{100}$$

$$= 6\sqrt{2} + 15\sqrt{10} - 10\sqrt{2} = 15\sqrt{10} - 4\sqrt{2}$$

(ریاضی (۱)، توان‌رسانی و ریشه‌گیری، صفحه‌های ۶۳ تا ۷۱)

-۹۶

(عمیرشا سپهری)

با استفاده از اتحاد فرعی $a^2 + b^2 = (a-b)^2 + 2ab$ خواهیم داشت:

$$x^4 + y^4 - 6x^2y^2 = (x^2 - y^2)^2 + 2x^2y^2 - 6x^2y^2$$

$$= (x^2 - y^2)^2 - 4x^2y^2 = (x^2 - y^2)^2 - (2xy)^2$$

$$\xrightarrow{\text{اتحاد مزدوج}} (x^2 - y^2 - 2xy)(x^2 - y^2 + 2xy)$$

(ریاضی (۱)، فنر جمله‌ای‌ها و اتحادها، صفحه‌های ۸۷ تا ۹۵)

-۹۷

(عمیرشا سپهری)

عدد را X فرض می‌کنیم:

$$\frac{x}{3} + 4 = 2x - 6 \xrightarrow{-x} x + 12 = 6x - 18$$

$$\Rightarrow -5x = -30 \Rightarrow x = 6$$

(ریاضی (۱)، معادلات درجه اول و معادله خط، صفحه‌های ۹۸ تا ۱۰۳)

-۹۸

(کوروش داوری)

$$m = \frac{y_B - y_A}{x_B - x_A} = \frac{1 - 2}{0 - (-1)} = -1$$

$$y - y_B = m(x - x_B)$$

$$\Rightarrow y - 1 = -1(x - 0) \Rightarrow y = -x + 1 \xrightarrow{y=0} x = 1$$

(ریاضی (۱)، معادلات درجه اول و معادله خط، صفحه‌های ۱۱۷ تا ۱۲۹)

-۹۹

(کوروش داوری)

$$y = \frac{2}{3}x + 2 \Rightarrow m = \frac{2}{3}$$

$$fa^2x + 2y = 0 \Rightarrow y = \frac{-fa^2}{2}x \Rightarrow m' = -\frac{fa^2}{2}$$

$$\text{شرط عمود بودن دو خط: } m \cdot m' = -1 \Rightarrow \frac{2}{3} \times \frac{-fa^2}{2} = -1$$

$$\Rightarrow -\frac{fa^2}{3} = -1 \Rightarrow -fa^2 = -3 \Rightarrow a^2 = \frac{3}{f}$$

(ریاضی (۱)، معادلات درجه اول و معادله خط، صفحه‌های ۱۲۶ تا ۱۳۱)

-۱۰۰

(مهمرب پھیرایی)

از آن جایی که $40^\circ + 50^\circ = 90^\circ$ است، پس:

$$\sin^2 40^\circ = \cos^2 50^\circ$$

$$\cos^2 50^\circ = \frac{1}{1 + \tan^2 50^\circ} = \frac{1}{1 + a^2}$$

(ریاضی (۱)، نسبت‌های مثلثاتی، صفحه‌های ۱۵۲ تا ۱۵۵)

آمار و مدل سازی و ریاضی سال سوم

۱۰۱-

(عمیرضا سپوری)

$$0.231 \times 200 = 46.2$$

قسمت اعشاری را حذف می کنیم و یک واحد به قسمت صحیح اضافه می کنیم.

$$46 + 1 = 47$$

(آمار و مدل سازی، جامعه و نمونه، صفحه های ۲۵ و ۲۶)

۱۰۲-

(جاوید بهبودی)

$$\text{تعداد دانش آموزان با نمره متوسط} = \frac{f_i}{28} \times 100 = 50 \Rightarrow f_i = \frac{50 \times 28}{100} = 14$$

$$7 + 14 = 21$$

$$28 - 21 = 7$$

$$\alpha = \frac{7}{28} \times 360^\circ = \frac{360^\circ}{4} = 90^\circ$$

(آمار و مدل سازی، دسته بندی داده ها و جدول فراوانی و نمودارها و تحلیل داده ها، صفحه های ۵۴ تا ۵۶ و ۹۲ تا ۹۴)

۱۰۳-

(عمیرضا سپوری)

متغیر تصادفی تعداد بیماران فوت شده بر اثر بیماری آنفولانزا در روز از نوع کمی گسسته است و در بقیه گزینه ها متغیر تصادفی از نوع کمی پیوسته است.

(آمار و مدل سازی، متغیرهای تصادفی، صفحه های ۳۶ تا ۳۹)

۱۰۴-

(لیلا های علیا)

تعداد داده ها ۲۱ است، پس میانه داده ها، داده وسط یعنی داده یازدهم است.

$$Q_2 = 42$$

$$Q_1 = \frac{\text{داده ششم} + \text{داده پنجم}}{2} = \frac{36 + 36}{2} = \frac{72}{2} = 36$$

$$Q_3 = \frac{\text{داده هفدهم} + \text{داده شانزدهم}}{2} = \frac{53 + 53}{2} = 53$$

$$\text{میانگین داده های داخل و روی جعبه} = \frac{36 + 38 + 40 + 41 + 42 + 42 + 43 + 44 + 45 + 50 + 52}{11}$$

$$= \frac{474}{11} \approx 43.1$$

(آمار و مدل سازی، نمودارها و تحلیل داده ها و شفاف های مرکزی، صفحه های ۹۶ تا ۱۰۳ و ۱۲۰ تا ۱۲۶)

۱۰۵-

(کوروش داوری)

چون انحراف معیار صفر است، پس تمام داده ها با هم برابرند یعنی همگی ۱۲ هستند. لذا دامنه تغییرات صفر می شود.

اگر تمام داده ها برابر باشند، میانگین نیز برابر آن داده ها خواهد بود یعنی میانگین ۱۲ است.

$$\Rightarrow \text{مجموع دامنه تغییرات و میانگین} = 0 + 12 = 12$$

(آمار و مدل سازی، شفاف های مرکزی و پراکنگی، صفحه های ۱۲۵، ۱۵۰ و ۱۵۳)

۱۰۶-

(لیلا های علیا)

ابتدا داده ها را به طور صعودی مرتب می کنیم تا Q_1 (چارک اول)، Q_2 (چارک دوم یا میانه) و Q_3 (چارک سوم) مشخص شود.

$$9, 11, 11, 12, 14, 14, 15, 15, 16, 17, 18$$

$$Q_1 = 11 \quad Q_2 = 14 \quad Q_3 = 16$$

در نمودار جعبه ای a همان Q_1 و b همان Q_3 است، پس:

$$b - a = 16 - 11 = 5$$

(آمار و مدل سازی، شفاف های مرکزی، صفحه های ۱۱۶ تا ۱۲۴)

۱۰۷-

(مهسا عفتی)

افزودن و کاستن عددی ثابت به همه داده ها در واریانس داده ها بی تأثیر است، اما اگر داده ها ۲ برابر شوند، واریانس $(2)^2$ یعنی ۴ برابر می شود، پس واریانس جدید $4 \times 4 = 16$ و انحراف معیار $\sqrt{16} = 4$ خواهد بود.

(آمار و مدل سازی، شفاف های پراکنگی، صفحه های ۱۴۸ تا ۱۵۶)

۱۰۸-

(سارا شریفی)

$$f(x) = \frac{-x^2 + 4x}{x - 3}$$

$$f(3 - \sqrt{3}) = \frac{-(3 - \sqrt{3})^2 + 4(3 - \sqrt{3})}{3 - \sqrt{3} - 3}$$

$$= \frac{-(9 - 6\sqrt{3} + 3) + 12 - 4\sqrt{3}}{-\sqrt{3}}$$

$$= \frac{-9 + 6\sqrt{3} - 3 + 12 - 4\sqrt{3}}{-\sqrt{3}} = \frac{2\sqrt{3}}{-\sqrt{3}} = -2$$

(ریاضی سال سوم، تابع، صفحه های ۱۸ تا ۲۳)

۱۰۹-

(سارا شریفی)

$$y - y_0 = m(x - x_0) \Rightarrow y - 5 = 2(x - 4) \Rightarrow y = 2x - 3$$

(ریاضی سال سوم، تابع، صفحه های ۲۷ و ۲۸)

۱۱۰-

(فاطمه قویمیان)

در حل معادله به روش مربع کامل باید مربع نصف ضریب x را به طرفین اضافه کنیم.

$$\left(\frac{-k}{2}\right)^2 = 9 \Rightarrow \frac{k^2}{4} = 9 \Rightarrow k^2 = 36 \Rightarrow k = \pm 6$$

طبق فرض سؤال، چون k مثبت است، پس فقط $k = 6$ مورد قبول است.

$$x^2 - 6x = 0 \Rightarrow x(x - 6) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = 0 \\ x = 6 \end{cases} \quad (\text{جواب بزرگتر})$$

(ریاضی سال سوم، معادله و تابع های درجه دوم، صفحه های ۵۹ تا ۶۲)

اقتصاد

-۱۱۱

(کنکور خارج کشور ۹۲)

گوجه‌فرنگی‌ای که توسط خانوارها تهیه و به مصرف می‌رسد، «کالای مصرفی» محسوب می‌شود، اما وقتی همان گوجه‌فرنگی توسط کارخانه‌ها خریداری می‌شود و برای تولید کالای دیگر مثل «رب گوجه‌فرنگی» به‌کار می‌رود، «کالای واسطه‌ای» به حساب می‌آید.

(اقتصاد، مقررات، صفحه ۱۶)

-۱۱۲

(سارا شریفی)

$$\text{تعداد خارجی‌های مقیم کشور} = ۱۲۵,۰۰۰,۰۰۰ \times \frac{۲۰}{۱۰۰} = ۲۵,۰۰۰,۰۰۰$$

= تعداد افراد کشور که در داخل ساکن هستند

$$۱۲۵,۰۰۰,۰۰۰ - ۲۵,۰۰۰,۰۰۰ = ۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰$$

= تعداد افراد کشور که در خارج ساکن هستند

$$۱۲۵,۰۰۰,۰۰۰ - ۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰ = ۲۵,۰۰۰,۰۰۰$$

تولید ناخالص داخلی عبارت است از ارزش پولی تمام کالاها و خدمات نهایی که در طول یک‌سال، در محدوده مرزهای جغرافیایی کشور تولید می‌شود. (چه توسط افراد کشور که در داخل ساکن هستند چه توسط خارجی‌های مقیم کشور)

میزان تولید برنج توسط افراد کشور که در داخل ساکن هستند

$$\text{دلار} = ۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰ \times ۲۰ \times ۱۰۰ = ۲,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰$$

میلیارد دلار = ۲۰۰۰

$$\text{میزان تولید برنج توسط خارجی‌های مقیم کشور} = ۲۵,۰۰۰,۰۰۰ \times ۱۵ \times ۱۰۰ = ۳۷۵,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰$$

میلیارد دلار = ۳۷۵

میزان تولید چای توسط افراد کشور که در داخل ساکن هستند

$$\text{دلار} = ۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰ \times ۲۵ \times ۴۰ = ۱,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰$$

میلیارد دلار = ۱۰۰۰

میزان تولید چای توسط خارجی‌های مقیم کشور

$$\text{دلار} = ۲۵,۰۰۰,۰۰۰ \times ۵۰ \times ۴۰ = ۵۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰$$

میلیارد دلار = ۵۰

$$\text{میلیارد دلار} = ۳۴۲۵ = ۲۰۰۰ + ۳۷۵ + ۱۰۰۰ + ۵۰$$

تولید ناخالص ملی، ارزش پولی تمام کالاها و خدمات نهایی است که در طول یک‌سال، توسط اعضای یک ملت تولید شده است.

تولید برنج توسط افراد کشور که در خارج ساکن هستند

$$\text{میلیارد دلار} = ۷۵ = ۲۵,۰۰۰,۰۰۰ \times ۱۰۰ \times ۳۰ = ۷۵,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰$$

تولید چای توسط افراد کشور که در خارج ساکن هستند

$$\text{میلیارد دلار} = ۱۲۵ = ۲۵,۰۰۰,۰۰۰ \times ۱۰۰ \times ۵۰ = ۱۲۵,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰$$

$$\text{میلیارد دلار} = ۳۲۰۰ = ۲۰۰۰ + ۷۵ + ۱۰۰۰ + ۱۲۵$$

(اقتصاد، مقررات، صفحه ۲۵)

-۱۱۳

(کنکور سراسری ۹۱)

درآمد ملی دربرگیرنده مجموع درآمدهایی است که در طول یک سال نصیب اعضای ملت می‌شود. این درآمدها عبارت‌اند از: درآمد حقوق‌بگیران (دستمزدها)، درآمد صاحبان سرمایه (قیمت خدمات سرمایه)، درآمد صاحبان املاک و مستغلات (اجاره)، درآمد صاحبان مشاغل آزاد و سودی که نصیب شرکت‌ها و مؤسسه‌ها می‌شود.

بنابراین ردیف ۱ (درآمد صاحبان سرمایه) همان قیمت خدمات سرمایه است و ردیف ۶ (درآمد صاحبان املاک و مستغلات) همان اجاره‌بها یا وجوه مربوط به اجاره است.

$$\text{مجموع درآمد ردیف‌های ۱ و ۶} = \frac{۱}{۳} \times \text{درآمد صاحبان مشاغل آزاد}$$

$$= \frac{۱}{۳} \times (۹۸۹۷ + ۸۸۵۶) = \frac{۱}{۳} \times ۱۸,۷۵۳ = ۶۲۵۱ \text{ میلیارد ریال}$$

$$\text{(درآمد صاحبان سرمایه)} = \frac{۲}{۳} \times \text{سود شرکت‌ها و مؤسسات}$$

$$= \frac{۲}{۳} \times ۹۸۹۷ = ۶۵۹۸ \text{ میلیارد ریال}$$

$$\text{مجموع درآمد ردیف‌های ۴ و ۶} = \frac{۱}{۵} \times \text{درآمد حقوق بگیران}$$

$$= \frac{۱}{۵} \times (۶۴۴۲ + ۸۸۵۶) = \frac{۱}{۵} \times ۱۵,۲۹۸ = ۳,۰۵۹ \text{ / } ۶$$

$$\text{درآمد ملی} = ۹۸۹۷ + ۶۲۵۱ + ۶۵۹۸ + ۶۴۴۲ + ۳,۰۵۹ \text{ / } ۶ + ۸۸۵۶$$

$$= ۴۱,۱۰۳ \text{ / } ۶ \text{ میلیارد ریال}$$

با تقسیم درآمد ملی به جمعیت کشور، درآمد سرانه به دست می‌آید.

$$\text{میلیون ریال} = \frac{\text{درآمد ملی}}{\text{جمعیت کشور}} = \frac{۴۱,۱۰۳,۶۰۰}{۵۰} = ۸۲۲,۰۷۲$$

مفهوم و معنای سرانه عبارت از سهم متوسط هر فرد جامعه در «میزان تولید یا درآمد» آن جامعه است.

(اقتصاد، مقررات، صفحه ۲۶)

-۱۱۴

(سارا شریفی)

تولید کل در سال ۱۳۹۱ به قیمت جاری

$$\text{ریال} = (۴۰۰ \times ۲۰۰) + (۱۲۰ \times ۵۰۰) = ۱۴۰,۰۰۰$$

تولید کل در سال ۱۳۹۱ به قیمت ثابت

$$\text{ریال} = (۳۰۰ \times ۲۰۰) + (۶۰ \times ۵۰۰) = ۹۰,۰۰۰$$

تولید کل در سال ۱۳۹۰ به قیمت جاری = تولید کل در سال ۱۳۹۰ به قیمت ثابت

$$\text{ریال} = (۳۰۰ \times ۱۵۰) + (۶۰ \times ۴۰۰) = ۶۹,۰۰۰$$

افزایش تولید کل ناشی از افزایش تولید در سال ۱۳۹۱

تولید در سال پایه - تولید در سال ۱۳۹۱ به قیمت ثابت =

$$\text{ریال} = ۹۰,۰۰۰ - ۶۹,۰۰۰ = ۲۱,۰۰۰$$

تولید در سال ۱۳۹۱ به قیمت ثابت - تولید در سال ۱۳۹۱ به قیمت جاری = تورم در سال ۱۳۹۱

$$\text{ریال} = ۱۴۰,۰۰۰ - ۹۰,۰۰۰ = ۵۰,۰۰۰$$

(اقتصاد، مقررات، صفحه‌های ۳۱ و ۳۲)

-۱۱۵

(موسا عفتی)

قیمت یک کالا و مقدار خرید آن به وسیله مصرف‌کنندگان با هم رابطه معکوس دارند یعنی هرچه قیمت افزایش یابد مکان هندسی نقطه تقاضا کالا به سمت «چپ و بالای خود» سوق پیدا می‌کند.

(اقتصاد، تولید و بازار، صفحه‌های ۴۳ تا ۴۶)

(کنکور سراسری ۹۶)

-۱۱۹

متوسط درصد	متوسط امید به زندگی در بدو تولد	متوسط نرخ مرگ و میر نوزادان (در هر ۱۰۰۰ نفر)	درآمد سرانه سالیانه	گروه کشورها
نرخ بی سوادی بزرگسالان	بیش از ۳۵ درصد	کمتر از ۱۰۰	کمتر از ۱۲۰۰ دلار	۵۰ کشور در حال توسعه
	بیش از ۷۸ سال	کمتر از ۶	بیشتر از ۲۵۰۰ دلار	۲۲ کشور توسعه یافته

ب) در سال ۲۰۰۷ تولید ناخالص داخلی سرانه در کشور سوئیس بیش از ۵۱۰۰۰ دلار و در کنیا حدود ۴۷۳ دلار بوده است.

(اقتصاد، توسعه اقتصادی، صفحه‌های ۹۳ و ۹۴)

(فاطمه فویمیان)

-۱۲۰

(الف)

درصد ۱۶ = سهم دهک ششم + سهم دهک چهارم
درصد ۶ = سهم دهک ششم - سهم دهک چهارم

درصد ۲۲ = سهم دهک ششم $\Rightarrow$ ۲۴

درصد ۱۱ = سهم دهک ششم $\Rightarrow$

درصد ۱۶ = سهم دهک ششم + سهم دهک چهارم

درصد ۱۶ = ۱۱ + سهم دهک چهارم $\Rightarrow$

درصد ۵ = سهم دهک چهارم $\Rightarrow$

سهم دهک هشتم $\times \frac{1}{5} = 3 \Rightarrow$ سهم دهک هشتم $\times \frac{1}{5} =$ سهم دهک دوم

درصد ۱۵ = سهم دهک هشتم $\Rightarrow$

(ب)

$(21 + 15 + 13 + 11 + 8 + 5 + 5 + 3 + 2) - 100 =$ سهم دهک نهم

درصد ۱۷ = $100 - 83 =$ سهم دهک نهم $\Rightarrow$

هزار دلار $\frac{17}{100} \times 90 = 15.3 =$ میزان سهم دهک نهم از درآمد ملی

میلیون نفر $\frac{75}{10} = 7.5 =$ جمعیت هر یک از دهک‌ها ج

$\frac{21}{2} = 10.5 =$ سهم دهک دهم = شاخص دهک‌ها در کشور A د)

ه) با محاسبه نسبت دهک دهم به دهک اول در کشورهای مختلف، شاخصی به دست می‌آید که برای مقایسه وضعیت توزیع درآمد بین آن‌ها به کار می‌رود. هرچه این نسبت بیشتر باشد، توزیع درآمد در آن جامعه نامناسب‌تر است. بنابراین توزیع درآمد در کشور B عادلانه‌تر است.

(اقتصاد، توسعه اقتصادی، صفحه‌های ۹۷ و ۹۸)

-۱۱۶

(کنکور سراسری ۹۲)

ریال $48,000,000 = 4,000,000 \times 12 =$ اجاره سالانه بنگاه
ریال $2,400,000 = 200,000 \times 12 =$ حقوق سالانه هر فرد
ریال $9,600,000 = 2,400,000 \times 4 =$ حقوق سالانه مجموع کارمندان

ریال $1,152,000 = \frac{12}{100} \times 9,600,000 =$ هزینه استهلاک سالانه

ریال $225,000,000 = 750 \times 300,000 =$ درآمد سالانه بنگاه

هزینه - درآمد = سود (یا زیان)

$-225,000,000 =$ سود (یا زیان)

$(48,000,000 + 9,600,000 + 4,450,000 + 1,152,000)$

ریال سود $161,798,000 = 225,000,000 - 63,202,000 =$ سود (یا زیان)

چون میزان درآمد از هزینه‌ها بیشتر است، تولیدکننده از فعالیت خود سود برده است. (اقتصاد، تولید و بازار، صفحه‌های ۳۷ و ۳۸)

-۱۱۷

(فاطمه فویمیان)

الف) ریال $19,750,000 = 79,000,000 \times \frac{25}{100} =$ مالیات ماهیانه فرد A

ریال $31,500,000 = 105,000,000 \times \frac{30}{100} =$ مالیات ماهیانه فرد B

$|31,500,000 - 19,750,000| =$ اختلاف مالیات ماهیانه فرد A و B
ریال $11,750,000 =$

(ب)

مالیات ماهیانه فرد B - درآمد ماهیانه فرد B = مانده خالص ماهیانه فرد B

ریال $73,500,000 = 105,000,000 - 31,500,000 =$ مانده خالص ماهیانه فرد B

(ج)

ریال $59,250,000 = 79,000,000 - 19,750,000 =$ مانده خالص ماهیانه فرد A

ریال $711,000,000 = 59,250,000 \times 12 =$ مانده خالص سالیانه فرد A

ریال $213,300,000 = 711,000,000 \times \frac{30}{100} =$ میزان سرمایه‌گذاری جدید

میزان پول باقی‌مانده برای هزینه‌های شخصی

ریال $497,700,000 = 711,000,000 - 213,300,000 =$

د) نرخ مالیاتی مورد محاسبه نرخ تصاعدی کلی است. در این نظام مالیاتی نرخ مالیات با افزایش درآمد یا دارایی، زیاد و به عکس با کاهش درآمد یا دارایی، کم می‌شود؛ به عبارت دیگر، افراد با درآمدهای بیشتر با نرخ بیشتر و افراد با درآمدهای پایین‌تر با نرخ کمتری مالیات می‌پردازند. نرخ تصاعدی کلی در تعدیل درآمد و ثروت افراد جامعه مؤثر است.

(اقتصاد، مدیریت کلان اقتصادی، صفحه‌های ۷۸ و ۷۹)

-۱۱۸

(کنکور سراسری ۹۲)

میلیارد ریال $60 = \frac{720}{12} =$ هزینه استهلاک سالانه

میلیارد ریال $57/6 = 720 \times \frac{8}{100} =$ میزان کاهش بها

میلیارد ریال $662/4 = 720 - 57/6 =$ بهای جدید کالا
میلیون ریال $662,400 =$

میلیارد ریال $55/2 = \frac{662/4}{12} =$ هزینه استهلاک سالانه جدید

مجموع هزینه استهلاک دو سال آخر عمر مفید کالا با احتساب قیمت جدید

میلیون ریال $110,400 = 110/4 =$ میلیارد ریال $110/4 =$

(اقتصاد، مدیریت کلان اقتصادی، صفحه ۸۳)

ادبیات فارسی سال چهارم

۱۲۱-

(فارج از کشور ۹۲)
بیت گزینۀ «۴» به سختی‌های راه عشق اشاره دارد که باعث می‌شود شیر هم در این مسیر تبدیل به روباه شود. (ناتوان و ضعیف شود). این مفهوم، در عبارت صورت سؤال دیده نمی‌شود.

(ادبیات فارسی سال چهارم، سبک‌شناسی، صفحه ۱۵۳)

۱۲۲-

(رویا رهمانی)
بایزید بسطامی در کتاب تذکرةالاولیا می‌گوید: «هرچه هست، در دو قدم حاصل آید که یک قدم بر نصیب‌های خود نهد (بذل جاه و مال و ترک نام و ننگ / در طریق عشق اول منزلت) و یک قدم به فرمان‌های حق بر جای بدارد.»

(ادبیات فارسی سال چهارم، سبک‌شناسی، صفحه ۱۵۵)

۱۲۳-

(رویا رهمانی)
«ممتحن»، یعنی کسی که دچار رنج یا مورد آزمایش است که در کلام مولانا کسی است که در راه حق قدم برمی‌دارد و مراتب ریاضت و تکامل روحانی را پشت سر می‌گذارد.

(ادبیات فارسی سال چهارم، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۵۵ و ۱۵۷)

۱۲۴-

(مهری حسینی)
صورت سؤال به شکل منفی در منفی طرأحی شده و منظور این است که کدام گزینه صحیح است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینۀ «۱»: رواج آثار انتقادی در ادب فارسی مقارن است با دوران آشفتۀ تاریخ ایران؛ یعنی قرن‌های ششم، هفتم و هشتم.

گزینۀ «۳»: گلستان سعدی، جام‌جم اوحدی مراغهای، غزلیات حافظ و آثار انتقادی عبید زاکانی از درخشان‌ترین نمونه‌های طنز و انتقاد تلخ اجتماعی فارسی به‌شمار می‌آیند.

گزینۀ «۴»: «مهرداد اوستا» از شاعران انتقادی عصر انقلاب مشروطه به‌شمار نمی‌آید.

(ادبیات فارسی سال چهارم، سبک‌شناسی، صفحه ۱۵۹)

۱۲۵-

(مهری حسینی)
ابیات گزینۀ «۱»، «۲» و «۳» همه به نوعی نقد و مذمت شاهان و سلاطین روزگار را می‌کنند؛ اما بیت گزینۀ «۴» صرفاً یک درخواست است که کسی برود و از پادشاه بخواهد که گدا و فقیرها را از یاد نبرد.

(ادبیات فارسی سال چهارم، سبک‌شناسی، صفحه ۱۶۲)

۱۲۶-

(معصومه گودرزی)
روبند کردن یعنی در رودریبستی قرار دادن.

(ادبیات فارسی سال چهارم، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۶۵ و ۱۶۷)

۱۲۷-

(فائزه یعفری)
«پرهیز از زبان هجو و هزل» از ویژگی‌های شعر، نثر و کاریکاتور گل آقا است.

(ادبیات فارسی سال چهارم، سبک‌شناسی، صفحه ۱۶۸)

۱۲۸-

(معصومه گودرزی)
بیت مذکور در عبارت صورت سؤال و بیت گزینۀ «۲»، هر دو بر این معنی تأکید دارند که عشق بیان کردنی نیست، حس کردنی است.

(ادبیات فارسی سال چهارم، سبک‌شناسی، صفحه ۱۶۳)

۱۲۹-

(رویا رهمانی)
مفهوم عبارت صورت سؤال این است که فرد عاشق با شنیدن نام معشوق جان می‌بازد. در بیت گزینۀ «۴» نیز چنین آمده که عاشق در هر نفس صد جان خود را نثار معشوق می‌کند.

(ادبیات فارسی سال چهارم، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۵۳ و ۱۵۴)

۱۳۰-

(فائزه یعفری)
در ابیات گزینۀ «۱»، «۲» و «۴» طعنه و اعتراض به صوفیان و زاهدان و شیخان مدعی به‌چشم می‌خورد و این طعنه و اعتراض با زبان طنز بیان شده است، اما در گزینۀ «۳» طنز دیده نمی‌شود بلکه شاعر برای معشوق خود آرزوی سلامتی می‌کند. همه ابیات از غزل‌های «حافظ» انتخاب شده‌اند که غزل‌های وی از درخشان‌ترین نمونه‌های طنز و انتقاد تلخ اجتماعی فارسی به‌شمار می‌روند.

(ادبیات فارسی سال چهارم، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۵۸ و ۱۵۹)

تاریخ ادبیات و آرایه‌های ادبی

۱۳۱-

(اعظم نوری‌نیا)
موضوع چهار اثر نادرست آمده است:

«زادالمسافرین» در زمرۀ آثار کلامی زبان فارسی قرار دارد.

«التفهیم لاوائل صناعةالتنجیم» اولین و مهم‌ترین کتابی است که خاص علم نجوم و هندسه و حساب به فارسی نوشته شده است.

موضوع «حدائق‌السحر» مباحثی از علم معانی و بیان و صنایع لفظی و معنوی کلام است.

«راحة‌الصدور» تاریخ خاندان سلجوقی از ابتدای کار تا روزگار مؤلف است.

(تاریخ ادبیات (۱)، تاریخ ادبیات ایران، ترکیبی)

۱۳۲-

(سیدجمال طباطبایی نژاد)
متن صورت سؤال معرف «اسدی توسی» است.

(تاریخ ادبیات (۱)، تاریخ ادبیات ایران، صفحه‌های ۵۸ و ۵۹)

۱۳۳-

(سیدجمال طباطبایی نژاد)
شاعران عصر رودکی، بیش‌تر به بیرون و واقعیت حیات نظر داشتند و مفاهیم ذهنیشان از تعالیم کلی اخلاقی در نمی‌گذشت.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینۀ «۱»: شاعران عصر رودکی برای یافتن تعبیر یا مفهوم تازه خود را به زحمت نمی‌انداختند.

گزینۀ «۲»: در این دوره، بخارا عمده‌ترین مرکز فرهنگی به‌شمار می‌آمد.

گزینۀ «۴»: قالب‌های شعری این دوره، قصیده، قطعه و اندکی هم رباعی بود. خرد و تکیه بر دانش و فضیلت، محور فکری شاعران این دوره به‌شمار می‌رفت.

(تاریخ ادبیات (۱)، تاریخ ادبیات ایران، صفحه‌های ۲۶ و ۲۷)

۱۴۲- (عارف‌سادات طباطبایی نژاد)
سبع‌المثنای از آثار منشور خواجهی کرمانی، عشاق‌نامه از آثار منظوم
فخرالدین عراقی و سیح‌الابرار از آثار منظوم و لوائح از آثار منشور جامی
است.

(تاریخ ادبیات (۲)، تاریخ ادبیات ایران، صفحه‌های ۹، ۱۰، ۱۳ و ۲۷)

۱۴۳- (مهوری حسینی)
باغ محبت: تشبیه بلیغ / ناز شبنم و اشک نمک: استعاره مکنیه و تشخیص
تشریح سایر گزینه‌ها:
گزینه «۱»: لعل: استعاره از لب و نمک: استعاره از تبسم / بیت تشبیه ندارد.
گزینه «۳»: مصراع دوم: استعاره مکنیه و تشخیص / بیت تشبیه ندارد.
گزینه «۴»: رشته جان، شمع روی و چراغ عقل: تشبیه بلیغ / بیت استعاره
ندارد.

(آرایه‌های ادبی، بیان، ترکیبی)

۱۴۴- (رویا رهمانی)
در گزینه «۱»، چشم به معنای عضوی از صورت و در معنای حقیقی خود به
کار رفته است. در سایر ابیات چشم مجاز از نگاه است.

(آرایه‌های ادبی، بیان، صفت ۷۷)

۱۴۵- (سپهر حسن‌فان‌پور)
سجع بیت گزینه «۳» مطرف و سجع سایر ابیات متوازی است.
(آرایه‌های ادبی، بدیع لفظی، صفت ۱۰۲)

۱۴۶- (رویا رهمانی)
بیت «ه»: زان لب که همانند آتش است: تشبیه بلیغ اسنادی / بیت
«الف»: دست خواب و زبان باد: اضافه استعاری و تشخیص / بیت «د»: دست
سلیمان مجاز از انگشتان سلیمان / بیت «ب»: هجاهای متقابل دو مصراع با
هم سجع متوازن دارند و بیت آرایه موازنه دارد. / بیت «ج»: سخن گفتن
عشق و ناله آتش استعاره مکنیه و تشخیص هستند.

(آرایه‌های ادبی، بیان و بدیع، ترکیبی)

۱۴۷- (عارف‌سادات طباطبایی نژاد)
دیده بخت: استعاره مکنیه و تشخیص / این بیت تشبیه ندارد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: شراب وصل، جام هجر، درخت دوستی: تشبیه بلیغ / جام: مجاز
از می
گزینه «۳»: سنگ برداشتن کنایه از آماده شدن / تقابل سجع‌های متوازن در
دو مصراع بیت، خالق موازنه است.
گزینه «۴»: روی و جوی: سجع / قند و گلزار: استعاره از دهان و صورت یار
شکر: استعاره از سخن

(آرایه‌های ادبی، بیان و بدیع، ترکیبی)

۱۳۴- (اعظم نوری‌نیا)
عبارات صورت سؤال، به ترتیب معرفت کتاب‌های سمک عیار، روض‌الجنان و
روح‌الجنان، کشف‌المحجوب و الابنیه عن حقایق الادویه هستند.
(تاریخ ادبیات (۱)، تاریخ ادبیات ایران، صفحه‌های ۴۵، ۹۵، ۱۱۶ و ۱۱۸)

۱۳۵- (کنکور سراسری ۹۳)
طبقات‌الصوفیه در اصل توسط ابوعبدالرحمان سلمی نیشابوری (فوت: ۴۱۲
ه.ق) نوشته شده و خواجه عبدالله انصاری در قرن پنجم آن را در حلقه
میردان خود املا می‌کرده است. در حالی که تذکره‌الاولیای عطار در سال‌های
آخر قرن ششم یا سال‌های آغازین قرن هفتم هجری تألیف شده است.
(تاریخ ادبیات (۱)، تاریخ ادبیات ایران، صفحه‌های ۹۵، ۹۸، ۱۵۰ و ۱۵۱)

۱۳۶- (سپهر حسن‌فان‌پور)
در بخش‌هایی از اوستا - به ویژه یشت‌ها - اخبار تاریخی و بعضی داستان‌ها و
روایات آمده است.
(تاریخ ادبیات (۱)، تاریخ ادبیات ایران، صفحه‌های ۹ و ۱۰)

۱۳۷- (اعظم نوری‌نیا)
«آب در خوابگاه مورچگان» مجموعه رباعیات نیماست.
(تاریخ ادبیات (۲)، تاریخ ادبیات ایران، صفحه‌های ۱۳۶ تا ۱۳۹)

۱۳۸- (سیدجمال طباطبایی نژاد)
عبارت گزینه «۳» معرفت کتاب «شرح زندگانی من» است.
مسالک‌المحسنین سفرنامه‌ای تخیلی است نه حسب حال.
(تاریخ ادبیات (۲)، تاریخ ادبیات ایران، صفحه‌های ۳۳، ۳۴ و ۵۹ تا ۶۱)

۱۳۹- (سیدجمال طباطبایی نژاد)
عبدالرحمان جامی، ملقب به نورالدین در سال ۸۱۷ هجری قمری متولد
گردید و در کودکی همراه پدر به هرات رفت. «خردنامه اسکندر» او در
ذکر موعظه و نصیحت از زبان فیلسوفان یونان است.
(تاریخ ادبیات (۲)، تاریخ ادبیات ایران، صفحه‌های ۲۶ و ۲۷)

۱۴۰- (کنکور سراسری ۹۴)
اشعار نسیم شمال به زبان مردم کوچه و بازار است و انسجام ادبی لازم را
ندارد، بنابراین نمی‌توان شعر او را از لحاظ فنی و جوهر شعری بلندپایه
ارزیابی کرد.
(تاریخ ادبیات (۲)، تاریخ ادبیات ایران، صفحه‌های ۱۱۱ و ۱۱۲)

۱۴۱- (اعظم نوری‌نیا)
از میان کتاب‌های صورت سؤال، چهار اثر به تقلید از آثار سعدی نوشته یا
سروده شده‌اند:
بهارستان شامل باب‌ها و حکایت‌هایی است به نظم و نثر به تقلید از گلستان
سعدی.
گلشن صبا منظومه‌ای است به تقلید از بوستان سعدی.
وصال شیرازی، مثنوی بزم وصال را به شیوهی بوستان پرداخت.
قآنی، کتاب پریشان را به شیوهی گلستان پرداخت.
(تاریخ ادبیات (۲)، تاریخ ادبیات ایران، ترکیبی)

۱۴۸-

(مفسر فرائی)

تکرار واژه «چشم» / فاقد جناس

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: تکرار واژه «مست» / جناس در واژه‌های «شراب» و «خراب»

گزینه «۳»: تکرار واژه «چشم» / جناس در واژه‌های «پُر» و «ذُر»

گزینه «۴»: تکرار واژه «دل» / جناس در واژه‌های «دم» و «در»

(آرایه‌های ادبی، بریع لفظی، ترکیبی)

۱۴۹-

(ویدر رضا زاره)

بیت «ج»: واج‌آرایی: تکرار صامت «ت» و «ز» / جناس: «علم» و «عالم»

بیت «الف»: موازنه: تقابل سجع‌های متوازن در بیت / اشتقاق: «شور» و «شورش»

(آرایه‌های ادبی، بریع لفظی، ترکیبی)

۱۵۰-

(عمید مهرنی)

بیت ترصیع دارد، زیرا کلمات دو مصراع، دو به دو سجع متوازی دارند. / جناس: «سمن» و «چمن»

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: جناس: «جهان» و «جان» / فاقد ترصیع

گزینه «۲»: جناس: «آن» و «آب» / فاقد ترصیع

گزینه «۴»: فاقد جناس / ترصیع دارد

(آرایه‌های ادبی، بریع لفظی، ترکیبی)

عربی سال چهارم

۱۵۱-

(فارج از کشور ۸۶)

«لا تسمع»: اجازه نده / «إلّا»: مگر، جز / «للأفكار الرائعة»: به افکار دل‌انگیز / «أن تؤثر»: که تأثیر کند / «علی قلبک»: بر قلبت / «حتی»: تا / «تحلو»: شیرین شود / «حیاتک»: زندگی

تکته مهم درسی:

در ترجمه مستثنای مفرغ با فعل منفی، می‌توان فعل را به صورت مثبت و با استفاده از کلمه «فقط» ترجمه نمود.

(عربی سال چهارم، ترجمه، ترکیبی)

۱۵۲-

(ولی‌الله نوروزی)

در گزینه‌های «۱» و «۲» با توجه به فعل «ترتی» ترجمه «تربیت کردند» نادرست می‌باشد و در گزینه «۳» مفرد بودن و نکره بودن «نسلی» نادرست است.

(عربی سال چهارم، ترجمه، ترکیبی)

۱۵۳-

(مهم‌صارق مفسنی)

«شکیبا باشیم»: آن نگون صابرین / «زیرا صبر»: لأن الصبر / «از مهم‌ترین کارهای مؤمنان است»: من أهم أمور المؤمنین

(عربی سال چهارم، تعریب، ترکیبی)

۱۵۴-

(صارق پاسکله)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: انسان پرهیزکار: الانسان المتقی

گزینه «۳»: می‌پندارد او بیمار است: یظنه مریضاً - مریضاً مفعول به دوم است.

گزینه «۴»: او خشنود نیست: فانه لیس راضياً / اعمال اندک خود: اعماله القلیلة «راضياً» خبر لیس و منصوب است، «القلیلة»: صفت «اعمال» است و باید مؤنث باشد. (عربی سال چهارم، تعریب، ترکیبی)

۱۵۵-

(صارق پاسکله)

اهل (العالم): منادای مضاف بوده و باید منصوب شود.

(عربی سال چهارم، حرکت‌گذاری، ترکیبی)

۱۵۶-

(فارج از کشور ۸۸)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «منصرف - مستثنی مفرغ و منصوب با اعراب مفعول به»، درست است. گزینه «۳»: «خبر کان» نادرست است.

گزینه «۴»: «غیرمنصرف - مضاف‌الیه و مجرور بالفتح فرعاً»، درست است. (عربی سال چهارم، تحلیل صرفی و نحوی، ترکیبی)

۱۵۷-

(امیر طریقی)

در این گزینه، منادی، یک اسم مثنی است که به ضمیر «یاء» متکلم وحده، مضاف شده است و بر اثر این اضافه، نون اسم مثنی، حذف گردیده است: والذین + ی ← والذی. که این منادی مانند همه اسم‌های مثنی، منصوب به اعراب فرعی «یاء» است.

تکته مهم درسی:

در اسم‌های مثنی در زبان عربی، حالت رفع با «الف» و حالت‌های نصب و جر، با «یاء» یعنی با اعراب فرعی، نشان داده می‌شود، و اگر یک اسم مثنی منادایی باشد که به ضمیر «یاء» متکلم وحده، اضافه شده باشد، باز هم حالت نصب آن، با اعراب فرعی (یاء علامت نصب) نشان داده می‌شود و اعراب آن، تقدیری نیست.

(عربی سال چهارم، منصوبات، صفحه ۷۰)

۱۵۸-

(سیرمهم‌علی مرتضوی)

صورت سؤال از ما می‌خواهد مستثنایی را مشخص کنیم که اعرابش تابع عبارت قبل از خود نباشد؛ یعنی مستثنایی که مفرغ نباشد. در گزینه «۳»، «ما» مستثنای تام است، چرا که مستثنی‌منه از جمله حذف نشده و جمله قبل از «إلّا» از نظر مفهوم، کامل است. در سایر گزینه‌ها، به ترتیب: «ولد»، «کل» و «ما» مستثنای مفرغ‌اند.

(عربی سال چهارم، منصوبات، صفحه ۷۰)

۱۵۹-

(هسین رضایی)

مستثنی با وجود منفی بودن جمله، مفرغ نیست بلکه تام است، پس «مستثنی» باید منصوب باشد که در گزینه «۴» چنین است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

در سایر گزینه‌ها مستثنی با اعراب رفع آمده و خطاست:

گزینه «۱»: «جار» با توجه به صفت آن، مرفوع و خطاست.

گزینه «۲»: «جاران»: مرفوع به «الف» و خطاست.

گزینه «۳»: «والدای (والدان + ی)» مرفوع و خطاست.

(عربی سال چهارم، منصوبات، صفحه ۷۰)

۱۶۰-

(اسماعیل یونس پور)

«معلمی» (= معلمین) منادای مضاف و منصوب با اعراب فرعی (ظاهری) «ی» است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «رب» منادای مضاف به ضمیر «ی» متکلم‌وحده و تقدیراً منصوب است.

گزینه «۲»: «فتی» (اسم مقصور) منادای مضاف و تقدیراً منصوب است.

گزینه «۳»: «أی» منادای منکره مقصوده، مبنی بر ضم و محلاً منصوب است.

(عربی سال چهارم، منصوبات، صفحه ۷۰)

تاریخ‌شناسی

۱۶۱-

(آرمین معمار)

نخستین روزنامه ایران، «کاغذ اخبار» نام داشت که به همت میرزا صالح شیرازی منتشر شد.

(تاریخ‌شناسی، منابع اطلاعاتی گذشته‌ها، صفحه ۱۵۱)

۱۶۲-

(صبیه مهبی)

از نظر تنوع و حجم مطالب، نشریات نسبت به دیگر رسانه‌ها محدودیت کم‌تری دارند.

معمولاً سندیت مطالب نشریات بیش از هر رسانه دیگری است؛ زیرا این مطالب ثبت شده و مکتوب‌اند و نگرش‌ها و دیدگاه‌های متنوع‌تری را شامل می‌شوند.

(تاریخ‌شناسی، منابع اطلاعاتی گذشته‌ها، صفحه ۱۴۷)

۱۶۳-

(شیوا شریف‌زار)

توجه به محتوا نوع دیگری از تقسیم‌بندی نشریات را مطرح می‌سازد. در این نوع تقسیم‌بندی بیش‌تر کیفیت (میزان سندیت)، اهمیت و کاربرد مطالب مطرح است. نام‌گذاری‌هایی مانند «نشریه علمی پژوهشی» یا «مجله تحقیقی کاربردی» برای نشان دادن این ویژگی‌ها صورت می‌گیرد.

(تاریخ‌شناسی، منابع اطلاعاتی گذشته‌ها، صفحه‌های ۱۴۷ و ۱۴۸)

۱۶۴-

(شیوا شریف‌زار)

به دلیل اهمیت مسئله زمان در تولید نشریات و به ویژه روزنامه‌ها، دست‌اندرکاران آن‌ها به ناچار فرصت کافی برای تحقیق و بررسی پیرامون درستی یا نادرستی همه اخبار و جزئیات آن‌ها را ندارند. عجله و محدودیت وقت هم‌چنین موجب می‌شود که اشتباهات چاپی در نشریات راه یابد. بنابراین در بسیاری مواقع اخبار موجود در نشریات با وجود تازه و دست اول بودن، کامل نیستند.

(تاریخ‌شناسی، منابع اطلاعاتی گذشته‌ها، صفحه ۱۵۰)

۱۶۵-

(آزاده میرزایی)

در دوران بعد از انقلاب مشروطیت روزنامه‌ها با وسعتی بیش‌تر در صحنه سیاسی و اجتماعی کشور نقش‌آفرین بودند.

در این زمان، دولت و گروه‌های سیاسی هر کدام با ایجاد روزنامه سعی در همراه کردن مردم با نظرات و خواسته‌های خویش داشتند.

(تاریخ‌شناسی، منابع اطلاعاتی گذشته‌ها، صفحه ۱۵۲)

۱۶۶-

(بهناز آرون)

در بسیاری از نشریات، مطالبی به صورت عمومی، تخصصی و تحقیقی درباره تاریخ چاپ می‌شود و از این جهت به پیشرفت علم تاریخ و گسترش دانش و بینش تاریخی در جوامع کمک می‌کند.

ملاحظات سیاسی، اعتقادی، اقتصادی و ... در نشریات باعث می‌شوند واقعیت‌ها آن‌گونه که بوده‌اند، منعکس نشوند.

(تاریخ‌شناسی، منابع اطلاعاتی گذشته‌ها، صفحه‌های ۱۴۹ و ۱۵۰)

۱۶۷-

(بهناز آرون)

تفصیل: در نشریات در ارتباط با یک رویداد یا یک شخصیت سیاسی جزئیات بیش‌تری یافت می‌شود، بنابراین با کمک نشریات می‌توان با رویدادهای سیاسی، اجتماعی، مذهبی و افکار و اندیشه‌های رایج در هر عصر و حتی حوادث جزئی و روزمره آشنا شد.

تنوع اطلاعات تاریخی نشریات به دلیل پرداختن آن‌ها به موضوعات مختلف گاه تا دهها موضوع است.

(تاریخ‌شناسی، منابع اطلاعاتی گذشته‌ها، صفحه ۱۴۹)

۱۶۸-

(آزاده میرزایی)

به دلیل اهمیت مسئله زمان در تولید نشریات و به ویژه روزنامه‌ها، دست‌اندرکاران آن‌ها به ناچار فرصت کافی برای تحقیق و بررسی پیرامون درستی یا نادرستی همه اخبار و جزئیات آن‌ها را ندارند. عجله و محدودیت وقت هم‌چنین موجب می‌شود که اشتباهات چاپی در نشریات راه یابد. بنابراین در بسیاری مواقع اخبار موجود در نشریات با وجود تازه و دست اول بودن، کامل نیستند.

(تاریخ‌شناسی، منابع اطلاعاتی گذشته‌ها، صفحه ۱۵۰)

۱۶۹-

(مینا پراغی)

بررسی گزینه‌های نادرست:

گزینه «۲» چاپ روزنامه در ایران قدمتی نزدیک به دو قرن دارد.

گزینه «۳»: همه منابع تاریخ‌نویسی در هنگام مراجعه مورخ به آن‌ها مورد نقد قرار می‌گیرند تا نقاط قوت و ضعف آن‌ها شناخته شود.

گزینه «۴»: در آغاز روزنامه‌ها در صفحاتی محدود و تعدادی اندک منتشر می‌شدند.

(تاریخ‌شناسی، منابع اطلاعاتی گذشته‌ها، صفحه‌های ۱۴۷، ۱۵۰ و ۱۵۱)

۱۷۰-

(پرویز بهی)

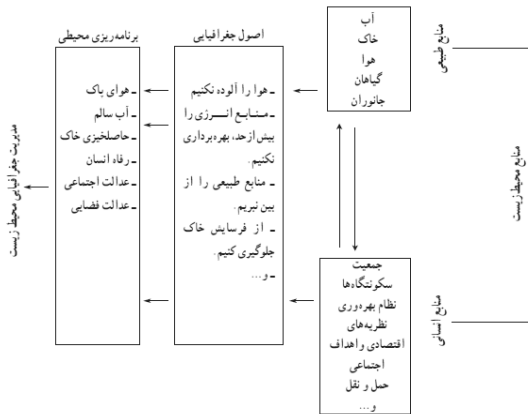
آگاهی‌های موجود در نشریات مستقیم، متنوع و مفصل است.

(تاریخ‌شناسی، منابع اطلاعاتی گذشته‌ها، صفحه ۱۴۹)

جغرافیای سال چهارم

(علی‌محمد کریمی)

۱۷۸-

(جغرافیای سال چهارم، نقش جغرافیا در مدیریت محیط، صفحه ۱۰۸)

(شیوا شریف‌زار)

۱۷۹-

کل مساحت کره زمین ۵۱۰ میلیون کیلومتر مربع است که از این مقدار حدود ۱۴۹ میلیون کیلومتر مربع به خشکی‌ها اختصاص دارد. (بنابراین ۳۶۱ میلیون کیلومتر مربع به دریاها و اقیانوس‌ها اختصاص دارد). از کل خشکی‌ها، یک سوم آن شامل زمین‌های کشاورزی، جنگل‌ها، مراتع و... به‌عنوان منابع تولیدکننده در اختیار انسان قرار گرفته است. (که یک سوم از ۱۴۹ میلیون کیلومتر مربع کمتر از ۵۰ میلیون کیلومتر مربع می‌شود).

(جغرافیای سال چهارم، نقش جغرافیا در مدیریت محیط، صفحه ۱۰۴)

(شیوا شریف‌زار)

۱۸۰-

بی‌توجهی به بعد مکانی در برنامه‌ریزی‌ها، سبب افزایش نابرابری‌های اجتماعی و اقتصادی و به‌هم‌خوردن تعادل منطقه‌ای انواع فعالیت‌ها می‌شود.

(جغرافیای سال چهارم، نقش جغرافیا در مدیریت محیط، صفحه ۱۰۵)

تاریخ ایران و جهان (۱) و (۲)

(فارج از کشور ۹۲)

۱۸۱-

عده‌ای در طول سال‌های درگیری امام با مخالفان و دشمنان عدالت، نفع خویش را در کناره‌گیری و انزواطلبی دیدند و در واقع جبهه امتیازطلبان و اشرافیت مال‌اندوز را تقویت و جبهه حق را تضعیف کردند. اینان به «قاعدین» یا برجای نشستگان معروف شدند.

(تاریخ ایران و جهان (۱)، ظهور اسلام حرکتی تازه در تاریخ، صفحه ۱۱۴)

(شیوا شریف‌زار)

۱۸۲-

زنان، سازنده اولین ظرف‌های سفالی بوده‌اند، اما پس از اختراع چرخ کوزه‌گری، این کار به مردان سپرده شد و از آن پس به یک تخصص تبدیل گشت.

(تاریخ ایران و جهان (۱)، جوان باستان، صفحه ۳۰)

۱۷۱-

(بهروز یحیی)

مدیریت محیط‌زیست، مجموعه برنامه‌ریزی‌هایی است که فعالیت‌های انسان را برای استفاده بهتر از محیط‌زیست و حفاظت از منابع طبیعی ساماندهی می‌کند.

(جغرافیای سال چهارم، نقش جغرافیا در مدیریت محیط، صفحه ۱۰۷)

۱۷۲-

(بهروز یحیی)

اگر رابطه منابع طبیعی و عوامل انسانی با توجه به اصول جغرافیایی باشد، آن سرزمین به اهداف مدیریت جغرافیایی محیط‌زیست رسیده است.

(جغرافیای سال چهارم، نقش جغرافیا در مدیریت محیط، صفحه ۱۰۸)

۱۷۳-

(بهروز یحیی)

خداوند در سوره مبارکه کهف، آیه ۸۴، درباره بهره‌برداری از محیط‌زیست می‌فرماید: «ما در زمین به او امکاناتی دادیم و از هر چیزی وسیله‌ای به او بخشیدیم.»

(جغرافیای سال چهارم، نقش جغرافیا در مدیریت محیط، صفحه ۱۰۹)

۱۷۴-

(آزاده میرزایی)

جغرافیای کاربردی، یک مرحله کامل در گردآوری اطلاعات، تحلیل مسائل و روند تصمیم‌گیری است و به کاربرد عملی پژوهش‌های جغرافیایی در رفع نیازهای ملی، منطقه‌ای و ... می‌پردازد. جغرافیای کاربردی ارتباط نزدیکی با برنامه‌ریزی دارد. در واقع برنامه‌ریزی، اساس جغرافیای کاربردی است و باید توجه داشت که منظور از این تعبیر آن بخش از برنامه‌ریزی است که به‌طور مستقیم با مکان جغرافیایی ارتباط دارد و میدان عمل آن، مسائل مهم مکان‌ها و نواحی جغرافیایی است.

(جغرافیای سال چهارم، نقش جغرافیا در مدیریت محیط، صفحه ۱۱۱)

۱۷۵-

(کتاب آبی)

برداشت بی‌رویه آب از سفره‌های آب زیرزمینی، تخریب جنگل و تخریب اراضی کشاورزی، در مجموع، سهم بیشتری از تخریب مراتع، در روند بیابان‌زایی در ایران دارند.

(جغرافیای سال چهارم، نقش جغرافیا در مدیریت محیط، صفحه ۱۰۵)

۱۷۶-

(فارج از کشور ۹۱)

جغرافی‌دان وظیفه دارد با توجه به امکانات یک ناحیه در توزیع هماهنگ برنامه‌های عمرانی گام بردارد، تا توسعه‌های متعادل و متناسب با ظرفیت مکانی آن تحقق پذیرد.

(جغرافیای سال چهارم، نقش جغرافیا در مدیریت محیط، صفحه ۱۱۱)

۱۷۷-

(میلاد هوشیار)

الگوهای توسعه در کشور ایران یکسان نیست؛ زیرا به نقش توان‌های محیطی مناطق مختلف کشور توجه چندانی نشده است.

(جغرافیای سال چهارم، نقش جغرافیا در مدیریت محیط، صفحه ۱۰۶)

جغرافیا (۱) و (۲)

۱۹۱- (مینا پراغی)
بارندگی سالیانه قاره آمریکا ۱۱۵۹ میلی‌متر و میزان تبخیر واقعی سالیانه آن، ۷۲۴ میلی‌متر است که نسبت به سایر قاره‌های جهان میزان بیشتری دارد. ایران، با ۲۵۵ میلی‌متر بارندگی سالیانه و ۱۸۰ میلی‌متر تبخیر واقعی سالیانه، میزان کمتری نسبت به میانگین کل جهان دارد.
(جغرافیا (۱)، آب‌ها، صفحه ۱۴۰)

۱۹۲- (فارج از کشور ۹۲)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: کشورهای مخالف با شاخص‌های توسعه معتقدند که این شاخص‌ها و تعاریف سبب تقسیم کشورهای جهان به کشورهای ثروتمند و فقیر می‌شود.

گزینه «۳»: کارشناسان توسعه معتقدند که امر توسعه را باید در همه‌جای کره زمین در نظر گرفت و یک ناحیه یا کشور را نمی‌توان از سایر کشورها جدا کرد.

گزینه «۴»: جغرافی‌دانانی که موضوع توسعه را بررسی می‌کنند، به‌جای آن که با توجه به وسعت واقعی کشورها به تهیه نقشه جهان‌نما پردازند، وسعت کشورها را بر اساس میزان تولید ناخالص ملی آن‌ها (معیار اقتصادی)، در نظر می‌گیرند.

(جغرافیا (۱)، توسعه پایدار، صفحه‌های ۱۵۹، ۱۶۱ و ۱۶۳)

۱۹۳- (شیوا شریف‌زار)

جغرافیا با دید «ترکیبی» یا «کل‌نگری» موضوعات را مطالعه و بررسی می‌کند؛ زیرا اجزا و عوامل محیطی در ارتباط با یکدیگر عمل می‌کنند.
(جغرافیا (۱)، جغرافیا علمی برای زندگی، صفحه ۶)

۱۹۴- (آزاده میرزایی)

یکی از علل پناهنده‌شدن سکنه آنتیوپی به کشورهای مجاور، بروز جنگ‌های داخلی بود. این نوع از مهاجرت، در دسته مهاجرت‌های اجباری جای می‌گیرد.

(جغرافیا (۱)، گردشگری و رشد جمعیت، صفحه ۱۳۰)

۱۹۵- (آزاده میرزایی)

طاق دریایی از جمله اشکال فرسایش «کلاوشی» و ناشی از «حفر مواد» است.

(جغرافیا (۲)، توامی ساحلی، صفحه ۳۰)

۱۹۶- (مهمعلی بشار)

نمودار صورت سؤال حاکی از آن است که در این نواحی در بیشتر ایام سال باران کافی می‌بارد و دمای هوا معتدل است. در چنین مناطقی یخبندان‌های سخت و طولانی یا روزهای تابستانی گرم و طاقت‌فرسا بسیار کم اتفاق می‌افتد. این نمودار، منطبق با ناحیه معتدل و مرطوب خزری است.

(جغرافیا (۱)، جغرافیای طبیعی، صفحه‌های ۲۴ و ۲۵)

۱۸۳- (شیوا شریف‌زار)

در دوره قرون وسطا شاید سرفها احساس خوشبختی می‌کردند؛ چون در محصول سهم داشتند و از امنیت زندگی در قلعه و حمایت شوالیه‌های جنگ‌جو برخوردار بودند.

(تاریخ ایران و جهان (۱)، اروپا در قرون وسطا و عصر رنسانس، صفحه ۲۰۶)

۱۸۴- (میلاد هوشیار)

پیدایش و رشد مذهب پروتستان در اروپا به تقویت حکومت‌های ملی و پادشاهی، از بین رفتن وحدت مذهبی در اروپا، بروز جنگ‌های مذهبی (میان پروتستان‌ها و کاتولیک‌ها)، رشد احساسات ناسیونالیستی و شکل‌گیری کلیساهای ملی منجر شد.

(تاریخ ایران و جهان (۲)، تاریخ جهان در قرون پدید و معاصر، صفحه ۶)

۱۸۵- (آزاده میرزایی)

در اتریش، آزادی‌خواهان، صدراعظم (مترنیک) را مجبور به فرار کردند. در فرانسه، دوباره رژیم جمهوری برقرار شد.

(تاریخ ایران و جهان (۲)، تاریخ جهان در قرون پدید و معاصر، صفحه ۳۴)

۱۸۶- (بهناز آرون)

فرعون مصر تصور می‌کرد ایرانیان از راه دریا به این سرزمین هجوم ببرند؛ اما حمله ایرانیان از خشکی، آنان را غافلگیر کرد و در نهایت کمبوجیه توانست مصر را فتح کند.

(تاریخ ایران و جهان (۱)، جهان باستان، صفحه ۵۵)

۱۸۷- (آزاده میرزایی)

امام حسن (ع) برای جلوگیری از وقوع شکستی قطعی که می‌توانست جان و مال همه مردم عراق را در مقابل سپاه شصت هزار نفری معاویه به مخاطره اندازد، خلافت را با شرایطی به معاویه واگذار کرد.

(تاریخ ایران و جهان (۱)، ظهور اسلام حرکتی تازه در تاریخ، صفحه ۱۱۶)

۱۸۸- (بهناز آرون)

در هنگام شروع جنگ‌های صلیبی، شام در دست سلجوقیان طرفدار خلافت عباسی بود.

با پایان یافتن جنگ اول صلیبی، آل زنگی که در مرزهای شام حکومت می‌کردند علیه صلیبی‌ها وارد عمل شدند.

(تاریخ ایران و جهان (۱)، اروپا در قرون وسطا و عصر رنسانس، صفحه ۲۱۳)

۱۸۹- (منصوره هاشمی‌زاده)

در دوران زمامداری علویان، مذهب شیعه در قلمرو آنان گسترش یافت. (سامانیان پیرو مذهب سنت بودند)

(تاریخ ایران و جهان (۱)، ایران از ورود اسلام تا صفویان، صفحه‌های ۱۴۷ و ۱۴۸)

۱۹۰- (بهروز یحیی)

در دوران خلافت منصور، دماوند و طبرستان فتح شد.

(تاریخ ایران و جهان (۱)، ظهور اسلام حرکتی تازه در تاریخ، صفحه ۱۲۹)

۱۹۷-

(مصدر علی بشار)

تأثیر انحلالی آب دریا بر سنگ‌های آهکی ساحل سبب می‌شود آب، مواد آهکی را حل نموده و شکاف‌ها و درزهایی را در سنگ‌ها به وجود آورد. تپه‌های ماسه‌ای ساحلی، باتلاق‌ها و مرداب‌های ساحلی از جمله اشکال ناهمواری ناشی از رسوب‌گذاری مواد (تراکمی) هستند.

(یغرافیای (۲)، نوامی طبیعی، صفحه‌های ۲۷، ۲۹ و ۳۰)

۱۹۸-

(پوروز یهیی)

دانشمندان توانسته‌اند با مطالعه و بررسی مداوم عکس‌های ماهواره‌ای و تغییر دمای سطح زمین و هوای اطراف آن، وقوع آتش‌فشان را تا حدودی پیش‌بینی کنند.

برخی، پدید آمدن لکه‌های خورشیدی را علت وقوع خشک‌سالی می‌دانند.

(یغرافیای (۱)، مفاطرات طبیعی، صفحه‌های ۹۲ و ۹۳)

۱۹۹-

(کنکور سراسری ۸۸)

خشک‌سالی اثرات قابل ملاحظه‌ای بر زندگی موجودات یک ناحیه دارد. این اثرات به‌خصوص در مناطق خشک و نیمه‌خشک، یعنی مناطقی که افزایش خشکی هوا منجر به افزایش تبخیر از خاک می‌شود، زیادتر است و رشد گیاهان با مشکلات زیادی روبه‌رو می‌شود. از بین رفتن پوشش گیاهی باعث شدت فرسایش خاک می‌شود و خاک فرسایش‌یافته به‌وسیله باد باعث آلودگی آب‌های باقی‌مانده می‌شود و حیات موجودات را به خطر می‌اندازد.

(یغرافیای (۱)، مفاطرات طبیعی، صفحه ۸۷)

۲۰۰-

(آزاده میرزایی)

از بهترین انواع خاک نواحی معتدل، چرنوزیوم است که هوموس فراوان دارد. نکته: هوموس یا گیاخاک، به بخش آلی خاک گفته می‌شود.

(یغرافیای (۲)، تالیف هیست؛ صفحه‌های ۱۱ و ۱۲)

علوم اجتماعی

۲۰۱-

(الله فخری)

نزاع بیدارگران اسلامی و منورالفکران غرب‌زده با حضور قدرت‌های استعماری و دخالت انگلستان به نفع جریان منورالفکران پایان پذیرفت و حاکمیت منورالفکران به استبداد استعماری رضاخان ختم شد.

برخی از نیروهای چپ در ایران با الگو گرفتن از جنبش‌های آزادی‌بخش به دنبال حرکت‌های چریکی بودند.

انقلاب‌های آزادی‌بخش در قطع وابستگی اقتصادی و فرهنگی توفیقی نداشتند و از فرای پیروزی، استعمار با دست کارگزاران این انقلاب‌ها در چهره استعمار نو بازمی‌گشت.

(علوم اجتماعی، جوان اسلام، صفحه‌های ۱۱۸، ۱۲۲ و ۱۲۳)

۲۰۲-

(آزیتا بیدری)

الف) هر دو جریان خواستار اصلاح رفتار دولت‌های کشورهای مسلمان بودند. ب) برای منورالفکران غرب‌زده برخلاف بیدارگران مفهوم امت و ملت اسلامی بی‌معنا و منفور بود.

(علوم اجتماعی، جوان اسلام، صفحه‌های ۱۱۰ و ۱۱۱)

۲۰۳-

(کنکور سراسری ۹۶)

شکل‌گیری جریان‌های چپ در کشورهای اروپایی به نوبه خود، بازتاب‌هایی در ذهنیت غرب‌زدگان کشورهای اسلامی پدید می‌آورد و بدین ترتیب، نسل دومی از غرب‌زدگان در این کشورها به وجود می‌آید که با اعتراض به حرکت‌های سیاسی نسل اول می‌نگرند، این نسل با عنوان روشنفکران چپ کشورهای اسلامی شناخته می‌شوند. اعتراض روشنفکران چپ به نسل اول، از جهت گریز آنان از بنیان‌های فکری اسلامی یا اسلام‌ستیزی آنان نیست؛ بلکه از نوع اعتراضاتی است که طی قرن بیستم در کشورهای غربی نسبت به عملکرد اقتصادی نظام‌های لیبرالیستی و سرمایه‌داری شکل گرفت.

(علوم اجتماعی، جوان اسلام، صفحه ۱۱۳)

۲۰۴-

(آزیتا بیدری)

قدرت حاکمان سکولار در کشورهای مسلمان ریشه در باورها و اعتقادات و پیشینه تاریخی این کشورها نداشت. بلکه قدرت آن‌ها وابسته به قدرت جهانی استعمار بود. آنان با اتکا به این قدرت، در جهت از بین بردن مظاهر دینی و اسلامی و حذف ساختارهای اجتماعی پیشین و ایجاد ساختارهای اجتماعی استعماری جدید اقدام می‌کردند.

رهاورد حکومت منورالفکران غرب‌زده در کشورهای اسلامی، استبداد استعماری است.

(علوم اجتماعی، جوان اسلام، صفحه‌های ۱۱۲ و ۱۱۳)

۲۰۵-

(قارچ از کشور ۹۶)

انقلاب‌های آزادی‌بخش در جهان دوقطبی قرن بیستم، اغلب در رویارویی با بلوک غرب شکل می‌گرفتند و مورد حمایت بلوک شرق واقع می‌شدند.

انقلاب‌های آزادی‌بخش در چارچوب نظریه‌ها و مکاتبی شکل می‌گرفتند که در حاشیه فلسفه‌های غربی برای حل مسائل و بحران‌های جهان غرب به وجود آمده بودند. این نظریه‌ها و مکاتب از نوع نظریه‌های چپ به حساب می‌آمدند. انقلاب اسلامی ایران از متن عقاید و باورهای اسلامی مردم و بر اساس آموزه‌های فقهی و هستی‌شناسی توحیدی شکل گرفت. این انقلاب از عقبه کلامی - فلسفی و عرفانی جهان اسلام بهره می‌برد و تعلق به فلسفه‌ها و مکاتب سیاسی غرب نداشت.

انقلاب اسلامی ایران در رویارویی با رژیم شاه، هیچ وابستگی به بلوک شرق نداشت؛ بلکه از آغاز، جهت‌گیری ضد آمریکایی و ضد صهیونیستی را در کنار موضع‌گیری ضد مارکسیستی خود اعلان کرد. شعار «نه شرقی، نه غربی، جمهوری اسلامی» ناظر به این مسئله بود.

انقلاب‌های آزادی‌بخش، اغلب با جنبش‌های چریکی گروه‌ها و احزاب مختلف شکل می‌گرفتند. برخی از نیروهای چپ در جامعه ایران نیز با الگو گرفتن از جنبش‌های آزادی‌بخش به دنبال حرکت‌های چریکی بودند و شاه، توانست همه این حرکت‌ها را سرکوب کند.

انقلاب‌های آزادی‌بخش در مقابله با استعمار قدیم و حذف کارگزاران مستقیم غرب موفق می‌شدند، ولی در قطع وابستگی اقتصادی و فرهنگی توفیقی نداشتند.

(علوم اجتماعی، جوان اسلام، صفحه‌های ۱۲۱ تا ۱۲۳)

۲۰۶-

(ارغوان عبدالملکی)

«فقهات» و «عدالت» دو مفهوم برتر فرهنگ اسلامی، اغلب در حاشیه مناسبات قدرت‌های قومی، مهجور و ناتوان باقی مانده بود.

حکومت منورالفکران غرب‌زده به دلیل وابستگی به کشورهای استعمارگر، استقلال سیاسی و اقتصادی جوامع اسلامی را مخدوش می‌ساخت.

رهبران دینی مشروطه بعد از شکستی که در مشروطه خوردند، از موضع فعالیت رقابت‌آمیز به موضع مقاومت منفی بازگشتند و این موضع در مرجعیت شیعه تا شروع انقلاب اسلامی ادامه یافت.

(علوم اجتماعی، جوان اسلام، صفحه‌های ۹، ۱۰، ۱۱۳ و ۱۱۹)

۲۰۷-

(آزیتا بیرقی)

بیدارگران نخستین، به دوری مسلمانان از عمل به سنن اسلامی، آگاه بودند و همین امر را عامل ضعف جوامع اسلامی می‌دانستند. برخی از آنان، قوت و قدرت جوامع غربی را نتیجه عمل کردن آن جوامع به دستورات اسلام می‌دانستند و خطر غرب را بیش‌تر در رفتار سیاسی و اقتصادی آن می‌دیدند.

(علوم اجتماعی، جوان اسلام، صفحه ۱۱۰)

۲۰۸-

(آزاده میرزایی)

مفهوم امت و ملت اسلامی برای منورالفکران مفهومی بی‌معنا یا منفور بود و در مقابل آن به ناسیونالیسم که اندیشه سیاسی قوم‌گرایانه غرب متجدد بود، روی می‌آوردند. منورالفکران غرب‌زده در ایران، ناسیونالیسم را به ملی‌گرایی و در کشورهای دیگر به شعوبیت و قومیت ترجمه کردند. منورالفکران غرب‌زده نسبت به کشورهای استعمارگر احساس خطر نمی‌کردند. آن‌ها برخلاف نخستین بیدارگران اسلامی، اصلاح را در بازگشت به اسلام نمی‌دانستند؛ بلکه اصلاح را در تقلید از رفتار فرنگیان می‌دیدند.

(علوم اجتماعی، جوان اسلام، صفحه ۱۱۱)

۲۰۹-

(شیوا شریف‌زار)

منورالفکران غرب‌زده که در قدم‌های نخست از ضرورت اصلاحات در دولت کشورهای خود سخن می‌گفتند، در نهایت با حمایت و دخالت کشورهای غربی توانستند حکومت‌های سکولار را در جوامع خود تشکیل دهند.

(علوم اجتماعی، جوان اسلام، صفحه ۱۱۲)

۲۱۰-

(آزیتا بیرقی)

انقلاب‌های آزادی‌بخش در مقابله با استعمار قدیم و حذف کارگزاران مستقیم غرب موفق می‌شدند، ولی در قطع وابستگی اقتصادی و فرهنگی توفیقی نداشتند. انقلاب اسلامی ایران، قطب‌بندی سیاسی شرق و غرب را پشت سر گذاشت و یک قطب‌بندی جدید فرهنگی و تمدنی را به‌وجود آورد.

(علوم اجتماعی، جوان اسلام، صفحه‌های ۱۲۱ تا ۱۲۳)

جامعه‌شناسی (۱) و (۲)

۲۱۱-

(کنکور سراسری ۹۴)

از انواع کنش انسانی می‌توان به کنش درونی مانند ادراک و تفکر و کنش بیرونی مانند راه رفتن و نشستن اشاره کرد.

هم‌چنین، کنش انسانی دو نوع پیامد دارد:

اول، پیامدهای ارادی؛ این نوع پیامدها به اراده افراد انسانی یعنی خود کنشگر یا افراد دیگر وابسته است.

دوم، پیامدهای طبیعی یا غیرارادی؛ این نوع پیامدها به اراده فرد انسانی وابستگی ندارد.

- اجازه خواستن از معلم، یک نوع کنش بیرونی است و پیامد این کنش، ارادی است.

- یادگرفتن درس‌ها، پیامد طبیعی و غیرارادی مطالعه کتاب درسی توسط دانش‌آموز است. اما پاسخ دادن به پرسش‌های امتحانی، پیامد ارادی کنش اوست.

- غمگین شدن از یک خبر، یک نوع کنش درونی و پیامد غیرارادی است.

(جامعه‌شناسی (۱)، علوم اجتماعی، صفحه‌های ۳، ۵ و ۶)

۲۱۲-

(کنکور سراسری ۹۲)

فلسفه: موضوع فلسفه، اصل وجود است؛ یعنی به موجودی خاص مانند موجودی طبیعی و انسانی نمی‌پردازد. فلسفه، قوانین کلی موجودات را شناسایی می‌کند که شامل همه موجودات می‌شود.

علوم طبیعی: موضوع علوم طبیعی، موجودات طبیعی است و قوانین طبیعت و موجودات را شناسایی می‌کنند.

علوم انسانی: موضوع علوم انسانی، کنش انسانی و پیامدهای آن می‌باشد و قوانین مربوط به کنش‌های انسانی را مورد مطالعه قرار می‌دهد. (علوم انسانی از کارهای غیرارادی انسان‌ها بحث نمی‌کند.)

(جامعه‌شناسی (۱)، علوم اجتماعی، صفحه‌های ۹ و ۱۰)

۲۱۳-

(الله فطری)

هر کنش بر اساس نیت، هدف و معنای خاصی شکل می‌گیرد. نیت و هدف کنشگر با ارزش‌های مورد نظر او مناسبت دارد.

علوم انسانی قوانین مربوط به کنش‌های انسانی را مورد مطالعه قرار می‌دهد. اگر علوم انسانی گرفتار مشکل شوند، انسان از تدبیر زندگی خود باز می‌ماند.

این از جمله مفاسد و خطرهایی است که در اثر توسعه یک‌جانبه علوم طبیعی ایجاد می‌شود.

(جامعه‌شناسی (۱)، علوم اجتماعی، صفحه‌های ۱۰، ۱۶ و ۲۲)

۲۱۴-

(الله فطری)

آگوست کنت، جامعه و پدیده‌های اجتماعی را مانند یکی از پدیده‌های اندام‌وار طبیعی در نظر می‌گرفت و تفاوت میان موضوع علوم طبیعی و علوم اجتماعی را نادیده می‌انگاشت.

وونت با الگوپذیری از علوم طبیعی، نخستین آزمایشگاه روان‌شناسی را تأسیس کرد. اعتقاد او این بود که ذهن و رفتار انسان مانند مواد شیمیایی می‌تواند موضوع تحلیل تجربی قرار بگیرد.

(جامعه‌شناسی (۱)، علوم اجتماعی، صفحه ۳۱)

۲۲۰- (شیوا شریف‌زار)
با آن که نهادهای اجتماعی، ابعاد فرهنگی دارند، ولی همه آن‌ها نهاد فرهنگی نیستند.

(جامعه‌شناسی (۲)، جامعه و فرهنگ، صفحه ۲۰)

فلسفه سال چهارم

۲۲۱- (الله فطری)
طرفداران اصالت وجود معتقدند که «ذهن» مفهوم ماهیت را به تبع وجود نزد خود می‌سازد و اعتبار می‌کند. بنابراین ماهیت ساخته ذهن است، نه وجود. طبق این نظر، موجودات همه از آن جهت که موجودند، یک حقیقت‌اند.

(فلسفه سال چهارم، کلمات متعالیه، صفحه‌های ۱۱۹ تا ۱۲۲)

۲۲۲- (موسی اکبری)
اختلاف موجودات در شدت و ضعف مرتبه وجودی آن‌ها است. توجه شود که گزینه «۴» نسبت به گزینه «۲» به شکل صحیح‌تری اصل تشکیک وجود را بیان می‌کند.

(فلسفه سال چهارم، کلمات متعالیه، صفحه‌های ۱۳۳ و ۱۳۴)

۲۲۳- (سید علیرضا امیری)
بیت صورت سؤال ناظر بر ملاک نیازمندی معلول به علت در دیدگاه حکمت متعالیه است که از آن به نظریه امکان فقری یا فقر وجودی یاد می‌شود. در گزینه «۱» نتیجه نهایی بحث فقر وجودی بیان شده است و هم‌چنین گزینه «۴» نیز مقدمات بحث امکان فقری را بیان می‌کند که تطابق کم‌تری با بیت صورت سؤال دارد. گزینه «۲» مربوط به بحث تشکیک وجود و گزینه «۳» مربوط به بحث حرکت جوهری است.

(فلسفه سال چهارم، کلمات متعالیه، صفحه‌های ۱۳۴ و ۱۳۵)

۲۲۴- (موسی اکبری)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: به اعتقاد حکمای پیش از ملاصدرا تغییر در اعراض، جوهر را با مشکلی مواجه نمی‌کند.
گزینه «۲»: متن واقعیت به تعبیر ملاصدرا همان وجود است. اگر جوهر همان وجود باشد، پس ثبات آن با تغییرش تناقض خواهد داشت.
گزینه «۴»: وجود جسم متغیر در طول زمان به فعلیت بیش‌تر می‌رسد و کامل‌تر می‌شود.

(فلسفه سال چهارم، کلمات متعالیه، صفحه‌های ۱۳۶ تا ۱۳۷)

۲۲۵- (کنکور سراسری ۹۱، با تغییر)
رابطه علیت در اصل از طریق علم حضوری نفس به احوال و حالت‌ها و اراده‌های خود ادراک می‌شود و از «معلوم بالذات» نشأت می‌گیرد. رابطه وجوددهنده نفس با احوال درونی او نیز در ذهن منعکس می‌شود و این رابطه که آن را در درون خود و به «علم حضوری» (معلوم بالذات) می‌یابیم، با انعکاس در ذهن به علم حصولی تبدیل می‌شود و به شکل «قاعده کلی» علیت درمی‌آید.

(فلسفه سال چهارم، کلمات معاصر، صفحه‌های ۱۳۹ و ۱۴۰)

۲۱۵- (آزر موموری)
علوم طبیعی یا ابزاری به شناخت طبیعت می‌پردازد و علوم انسانی به نشان دادن راه استفاده صحیح از طبیعت و علوم طبیعی به انسان می‌پردازد.

(جامعه‌شناسی (۱)، علوم اجتماعی، صفحه‌های ۱۳ تا ۱۶)

۲۱۶- (الله فطری)
از نظر علامه طباطبایی، عقل عملی انسان را در انجام عملش یاری می‌رساند و در این مسیر پدیده‌هایی را ایجاد و اعتبار می‌کند. این پدیده‌ها که با قرارداد و اعتبار عقل عملی ایجاد می‌شوند، اعتباریات نام دارند، مانند قواعد و مقرراتی که انسان‌ها وضع می‌کنند.
عقل عملی نه تنها مشکلات جامعه‌شناسی را برای داورهای ارزشی و فعالیت تدبیری حل می‌کند، بلکه راز تفاوت پدیده‌های اجتماعی و انسانی را با پدیده‌های طبیعی نیز می‌گشاید.

(جامعه‌شناسی (۱)، علوم اجتماعی، صفحه ۴۰)

۲۱۷- (الله فطری)
جامعه‌شناسی بیش‌تر به جوامع معاصر و مدرن، می‌پردازد. در رشته‌های فرعی این علم به بخش‌های مختلف زندگی اجتماعی بشر پرداخته می‌شود.

خدمت به وضع موجود و تلاش برای پیش‌بینی و پیشگیری حوادث از جنبه‌های ابزاری جامعه‌شناسی است.

شناخت علمی با روشن کردن خطاهای شناخت عمومی، به تدریج به عرصه فهم عرف عمومی وارد می‌شود.

(جامعه‌شناسی (۱)، ترکیبی، صفحه‌های ۲۸، ۳۴ و ۸۱)

۲۱۸- (اعظم ربیعی)
علم نظری به هر علم و دانشی که موضوع آن مستقل از اراده و آگاهی انسان باشد، می‌گویند.

جامعه‌شناسی انتقادی در روش خود از محدود کردن شناخت علمی به شناخت تجربی فاصله می‌گیرد و با فراتر رفتن از محدوده علم تجربی و ابزاری، سطوح دیگری از علم را که توان داور ارزشی و هنجاری داشته باشد، جست‌وجو می‌کند.

عقل نظری قوه‌ای است که به شناخت هستی‌ها می‌پردازد. این قوه به کمک حس و با روش تجربی، هستی‌های طبیعی را می‌شناسد و به طور مستقل و با روش تجریدی، احکام ریاضی و متافیزیکی را درمی‌یابد.
تفاوت‌های مهمی میان اندام‌واره موجود زنده با جهان اجتماعی وجود دارد. مهم‌ترین و اصلی‌ترین تفاوت این است که نظم و چینش عناصر و اعضای جهان اجتماعی، طبیعی و تکوینی نیست، بلکه با اراده و آگاهی انسان تعریف می‌شود و با قرارداد و اعتبار انسان‌ها به وجود می‌آیند.

(جامعه‌شناسی (۱)، ترکیبی، صفحه‌های ۳۴، ۳۷، ۳۹ و ۴۶)

۲۱۹- (معمرازمین فروهش)
ساختمان ورزشگاه متناظر با نظام اجتماعی است. جهان اجتماعی و نظام اجتماعی در واقع از یکدیگر جدا نیستند و به همین دلیل شناخت تفاوت‌های آن‌ها نیازمند دقت است. هر چیزی که با زندگی اجتماعی انسان، ارتباط داشته باشد، درون جهان اجتماعی قرار می‌گیرد.

(جامعه‌شناسی (۲)، جامعه و فرهنگ، صفحه‌های ۱۰ و ۱۱)

۲۲۶-

(موسی آلبری)

طبق نظریه مطرح شده توسط دیوید هیوم، تجربه مبنای همه شناخت‌های بشر است و جز تجربه راه دیگری برای آگاهی از جهان وجود ندارد و علیت رابطه‌ای نیست که بتوان آن را از طریق تجربه و مشاهده کشف کرد.

(فلسفه سال چهارم، کلمات معاصر، صفحه ۱۳۷)

۲۲۷-

(سید علیرضا امیری)

قانون علیت، ملاک درستی هر تجربه محسوب می‌شود و در حقیقت، به کمک «تجربه» و با اتکا به اصل عقلی علیت، می‌توان در طبیعت به قوانین علمی دست یافت.

(فلسفه سال چهارم، کلمات معاصر، صفحه‌های ۱۳۹ و ۱۴۰)

۲۲۸-

(الله ففیری)

نفس انسان به علم حضوری مشاهده می‌کند که نفس وجود دهنده به امور نفسانی است و اگر توجه نفس لحظه‌ای از این امور منقطع شود، هیچ‌یک از این‌ها در درون نفس باقی نخواهند ماند.

(فلسفه سال چهارم، کلمات معاصر، صفحه‌های ۱۳۹ و ۱۴۰)

۲۲۹-

(سید علیرضا امیری)

مفاهیمی چون علت و معلول، مفاهیمی هستند که مصادیق آن‌ها را با علم حضوری در نفس خویش می‌یابیم و سپس از آن‌ها مفاهیمی می‌سازیم که با مصادیق خود انطباق کامل دارند. این مفاهیم پایه و اساس قضایایی بدیهی هستند که ما در فلسفه به آن‌ها نیازمندیم؛ مانند اصل امتناع تناقض. باری، از این طریق در علم حصولی تکیه‌گاه محکمی پیدا می‌شود که تکیه‌گاه تحقیق در همه دانش‌هاست.

(فلسفه سال چهارم، کلمات معاصر، صفحه ۱۴۱)

۲۳۰-

(موسی آلبری)

- شرح الهیات شفا از آثار شهید مطهری است، نه طبیعیات آن.
- ایشان درس «شرح منظومه» سبزواری و «سفار» ملاصدرا را نزد امام خمینی (ره) خوانده و قبل از درس علامه طباطبایی از محضر امام (ره) برخوردار شده بودند.

(فلسفه سال چهارم، کلمات معاصر، صفحه‌های ۱۴۳ و ۱۴۵)

منطق و فلسفه سال سوم

۲۳۱-

(عمید مهری)

ذاتیات (جنس، فصل، نوع) جزئی از ماهیت بوده و قابلیت انفکاک از ذات را ندارند اما در این میان تنها خود نوع است که مساوی با ذات است.

(منطق، تعریف، صفحه‌های ۱۷، ۱۸ و ۲۱)

۲۳۲-

(الله ففیری)

جنس قریب حیوان، جسم نامی است. اولین جنس بعید انسان نیز جسم نامی است؛ لذا کلیت و دایره مصادیق این دو یکسان است.

(منطق، تعریف، صفحه‌های ۲۳ و ۲۴)

۲۳۳-

(عمید مهری)

اگر موضوع قضیه، یک شخص یا یک شیء یا یک مجموعه خاص باشد، به آن شخصی می‌گویند. اگر موضوع قضیه، شخص یا چیز یا مجموعه معینی نباشد و شامل افراد و چیزهای متعدد شود به آن قضیه، «محصوره» می‌گویند. قضیه اول این گزینه «شخصیه» و قضیه دوم «محصوره» است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: هر دو شخصیه هستند.

گزینه «۳»: هر دو شخصیه هستند.

گزینه «۴»: هر دو محصوره هستند.

(منطق، استدلال، صفحه ۳۶)

۲۳۴-

(عمید مهری)

قضیه گزینه «۴» متناقض قضیه «هیچ ب غیر الف نیست» بوده و در نتیجه صادق است. اما قضیه گزینه «۱» عکس نقیض قضیه گزینه «۴» است و چون موجبه جزئی عکس نقیض لازم‌الصدق ندارد، پس صدق و کذب آن نامعلوم است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: عکس نقیض قضیه صادق «هیچ غیر ج غیر ب نیست» است و در نتیجه صادق است.

گزینه «۳»: تداخل قضیه صادق «هیچ غیر ج غیر ب نیست» است و در نتیجه صادق است.

(منطق، استدلال، صفحه‌های ۴۸، ۴۹ و ۵۲)

۲۳۵-

(سید علیرضا امیری)

ماهیت قضایای شرطی متصل را رابطه خاص میان مقدم و تالی مشخص می‌کند اما ماهیت هر کدام از مقدم و تالی مستقل است و از لحاظ ماهوی ارتباطی به یکدیگر ندارند.

(منطق، استدلال، صفحه ۳۹)

۲۳۶-

(عمید مهری)

نتیجه موجبه جزئی تنها از شکل اول و سوم حاصل می‌شود؛ اما طبق صورت سؤال کبرا جزئی است که برخلاف شرایط انتاج شکل اول می‌باشد پس ما یک قیاس شکل سوم داریم که با عکس مستوی کردن صغرای این قیاس می‌توان انتاج آن را اثبات کرد.
نکته: تمامی ضروب منتج شکل دوم سالبه‌اند.

(منطق، استدلال، صفحه‌های ۶۴ تا ۶۸)

۲۳۷-

(سید علیرضا امیری)

اگر مبانی فلسفی علوم طبیعی برای علوم مفروض نگردد، علوم نمی‌توانند موجودیت پیدا کنند و کار خود را شروع نمایند؛ پس تحقق و اعتبار هر علمی به وجود این اصول است.

(فلسفه سال سوم، معنا و قلمرو فلسفه، صفحه ۷)

۲۳۸-

(فرهاد علی‌نژاد)

- طبق عقاید پروتاگوراس هر شناختی تنها برای خود آن فرد حقیقت است (امکان شناخت) اما این حقیقت جنبه خصوصی و شخصی دارد (انکار امکان انتقال شناخت).

- طبق عقاید گریگاس، اگر هم بپذیریم که چیزهایی وجود دارند و برای انسان شناختنی هستند، این شناخت‌ها قابل انتقال و تعلیم به دیگری نخواهد بود (انکار امکان انتقال شناخت).

(فلسفه سال سوم، نخستین فلاسفه بزرگ، صفحه‌های ۲۴ و ۲۵)

۲۴۵- (بواره اکبری)

در ویژگی کل گرایی، متخصصان، رشد را به جنبه‌های مختلفی تقسیم‌بندی و آن را مطالعه می‌کنند. انعطاف‌پذیری به معنای ظرفیت انسان برای تغییر در مقابل تجربیات مثبت یا منفی زندگی است.

(روان‌شناسی، رشد، صفحه ۳۶)

۲۴۶- (پروانه کریمی)

مازلو نیازهای انسان را به صورت سلسله‌مراتب طبقه‌بندی کرد و معتقد بود نیازهای سطوح پایین‌تر باید تا حدودی ارضا شوند تا نیازهای بالاتر، نزد فرد با اهمیت گردند.

نیازهای فیزیولوژیک ← نیاز به امنیت ← نیاز به تعلق و دوست داشتن ← نیاز به احترام و عزت نفس ← نیاز به خودشکوفایی

(روان‌شناسی، کلیات، صفحه‌های ۱۶ و ۱۷)

۲۴۷- (آفرین ساپری)

در ویژگی «شکست‌ناپذیری» نوجوان به غلط، خود را در حاشیه‌ای امن قرار می‌دهد و در ویژگی «قهرمان‌سازی» برای خود تماشاگران یا شنوندگان فرضی تصور می‌کند و از تشویق تخیلی آن‌ها به وجد می‌آید.

هر دوی این ویژگی‌ها از خطرات ویژگی «تفکر درباره خود» می‌باشند.

(روان‌شناسی، رشد، صفحه‌های ۶۰ و ۶۱)

۲۴۸- (آرز ماموری)

در دوره قبل از قراردادی استدلال اخلاقی بر مبنای منفعت شخصی صورت می‌گیرد و رفتار اخلاقی از تشویق و جایزه و اجتناب از تنبیه تأثیر می‌پذیرد. در نظر گرفتن استانداردهای رایج اجتماعی در دوره قراردادی مطرح است.

(روان‌شناسی، رشد، صفحه‌های ۶۱ و ۶۲)

۲۴۹- (پروانه کریمی)

لوب پس‌سری در ادراکات بینایی و لوب پیشانی در برنامه‌ریزی حرکات نقش دارد.

مجموعه‌ای از آکسون‌ها (آکسون قسمتی از سلول عصبی است) به نام جسم پینه‌ای، ارتباط دو نیمکره مغز را برقرار می‌کنند.

لوب گیجگاهی در ادراکات بینایی پیشرفته (مثل ادراک صورت افراد) نیز نقش دارد.

(روان‌شناسی، فرایندهای شناختی، صفحه‌های ۷۹ و ۸۰)

۲۵۰- (آفرین ساپری)

اطلاعاتی که مورد توجه واقع نمی‌شوند به نوعی در سیستم شناختی پردازش می‌شوند، هرچند که ممکن است ما به‌طور آگاهانه و هشیارانه از آن بی‌خبر باشیم، ولی ناهشیارانه به آن اطلاعات دسترسی داریم.

(روان‌شناسی، فرایندهای شناختی، صفحه ۸۴)

۲۳۹- (موسی اکبری)

سقراط با روشی معتدل و بیانی استوار و مطمئن انسان‌ها را به تأمل در نفس خویشتن دعوت می‌کرد تا در درون خود گوهر الهی عقل را کشف کنند و از آن عقل ربانی که جهان را روشن ساخته است، پرتو درخشانی هم در ضمیر خویش مشاهده کنند؛ یعنی همان قوه تعقل که به مدد آن، هم معرفت یقینی را می‌توان به دست آورد و هم فضایل اخلاقی را می‌توان کسب کرد.

(فلسفه سال سوم، نخستین فلاسفه بزرگ، صفحه ۲۶)

۲۴۰- (الله فطری)

در مکتب مارکسیسم، انسان مانند یک قطعه موم فرض شده است که خودش نمی‌تواند به خودش شکل بدهد و در دست شرایط اقتصادی و اجتماعی زمانه خود شکل می‌گیرد. در مقابل این طرز فکر فیلسوفان دیگری هستند که معتقدند انسان با روح غیرمادی می‌تواند با ارزیابی اندیشه‌ها و ارزش‌ها برای خود فرهنگ خاصی را انتخاب کند.

(فلسفه سال سوم، معنا و قلمرو فلسفه، صفحه ۱۰)

روان‌شناسی

۲۴۱- (مریم امیری)

موضوع علم روان‌شناسی: مطالعه علمی رفتار و فرایندهای روانی. در این جا منظور از رفتار، کلیه حرکات، اعمال و رفتارهای قابل مشاهده مستقیم و غیرمستقیم است و فرایندهای روانی شامل کلیه اعمال روانی می‌باشد.

(روان‌شناسی، کلیات، صفحه‌های ۳ و ۸)

۲۴۲- (پروانه کریمی)

محقق برای آن که تأثیر یک متغیر (مستقل) به متغیر دیگر (وابسته) را بررسی کند، باید سایر متغیرهای تأثیرگذار را شناسایی و تأثیر آن‌ها را به حداقل برساند، به این فرایند کنترل می‌گویند.

(روان‌شناسی، کلیات، صفحه ۶)

۲۴۳- (پروانه کریمی)

کارل راجرز از روان‌شناسان انسان‌گرا مشاوره-مراجع-محور را مطرح کرد. بیماری درمانی از روش‌های درمان در رفتاردرمانی است که اصولاً برای درمان اعتیاد یا سایر رفتارهای ناخواسته مورد استفاده قرار می‌گیرد. در پس‌خوراندزستی که از روش‌های مربوط به رفتارگرایی است به افراد آموزش داده می‌شود که فرایندهای جسمانی خودکار خود را کنترل کنند.

(روان‌شناسی، کلیات، صفحه‌های ۱۳ و ۱۶)

۲۴۴- (آفرین ساپری)

اندام‌ها و اجزای بدن در مرحله «روانی» مشخص می‌شود. در مرحله «جنینی»، سیستم عصبی مرکزی و ماهیچه‌ها و استخوان‌ها رشد سریعی دارند.

بین ۶ تا ۷ ماهگی (مرحله جنینی) جنین به حدی از رشد رسیده است که می‌تواند خارج از رحم زنده بماند.

(روان‌شناسی، رشد، صفحه ۴۱)